

WSTĘP

Szkolna nauka języka polskiego jest złożona. Trzeba czytać lektury, rozumieć zasady fonetyki i fleksji, panować nad składnią, być mistrzem ortografii i do tego umieć napisać poprawne wypracowanie. Brzmi jak trudne zadanie? Masz przed sobą najlepszą pomoc – *Język polski. Karty pracy w szkole i w domu dla klasy 4!* **Wystarczy jedna karta dziennie, aby osiągnąć sukces!**

Karty pracy nie tylko sprawdzą, czy lektury szkolne zostały uważnie przeczytane, ale **pomogą poznać ich treść i utrwalić wiadomości**. Zadania są różnorodne i ciekawe. W pierwszej części książki znajdziesz karty poświęcone najważniejszym szkolnym lekturom takim jak:

- „Mikołajek”,
- „Akademia Pana Kleksa”,
- „Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa”,
- baśnie,
- „Felix, Net i Nika. Gang niewidzialnych ludzi”,
- „Kajko i Kokosz. Szkoła latania”
- „Pinokio”
- „Mazurek Dąbrowskiego”.

A na podstawie wiersza „Motyl” Władysława Bełzy nauczysz się czytać i rozumieć poezję!

Dzięki kartom pracy opanujesz także **fonetykę, fleksję i składnię**. Poznasz pojęcia takie jak głoska i sylaba, dowiesz się, czym różnią się przymiotnik, przysłówki i przyimek, a także nauczysz się rozpoznawać zdania i równoważniki.

W książce nie brakuje również zadań ćwiczących umiejętności z zakresu **ortografii i interpunkcji**. Choćby tematy wydają się nudne, zadania z kart pracy są kolorowe i interesujące. W ich rozwiązywaniu pomogą towarzyszące im zasady i definicje. To prawdziwa gimnastyka dla umysłu!

Życzenia, list, opowiadanie? Żaden problem! W kartach pracy znajdziesz wskazówki, jak formułować wszystkie wymagane w szkole **wypowiedzi pisemne**. Cenne rady i liczne zdania pomogą Ci w mig pojąć, jak pisać, aby uzyskać dobre oceny.

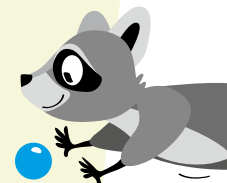
Pamiętaj, **jedna karta dziennie gwarantuje sukces!**

język polski

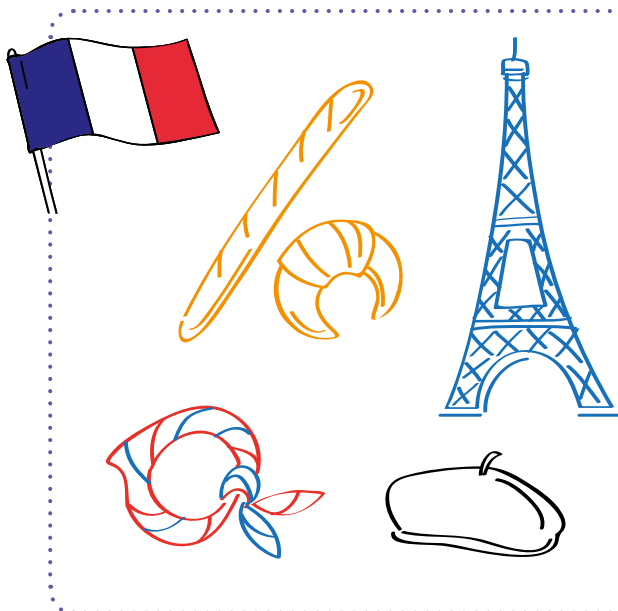
karty pracy w szkole i w domu

GREG
WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

NIE MA JAK W SZKOLE Z CHŁOPAKAMI – „MIKOŁAJEK” JEAN-JACQUES SEMPÉ, RENÉ GOSCINNY

1. Przygody Mikołajka i jego kolegów dzieją się we Francji. Co kojarzy Ci się z tym państwem? Narysuj i opisz. Pokoloruj flagę właściwymi kolorami.

Pierwsze skojarzenie z Francją to na pewno Paryż – stolica tego kraju i miejsce, gdzie można podziwiać Wieżę Eiffla. Oprócz tego Francja kojarzy się z potrawami, takimi jak zupa cebulowa, i wypiekami – makaronikami i croissantami. Francja jest także stolicą mody.

2. Uzupełnij litery w imionach opisywanych bohaterów.

Główny bohater i narrator. Marzy o rowerze. Lubi bawić się w policjantów i złodziei.

Najlepszy przyjaciel Mikołajka. Lubi jeść i jest gruby. Podczas gry w piłkę zawsze stoi na bramce.

Kolega Mikołajka. Ma bogatego tatę, lubi się przebierać. Jego ulubionym przebraniem jest strój kowboja.

M i k o ł a j e k

A l c e s t

G o t f r y d

Gotfryd Mikołajek Alcest

1. Dlaczego chłopcom nie udało się zagrać w piłkę? Wybierz odpowiedź spośród podanych.

- a. nie mogli ustalić drużyn
 b. Alcest nie przyniósł piłki
 c. zaczął padać deszcz

Jak to było?

Sędziego udało się wybrać szybko. Niestety gorzej było z pozycją kapitana – każdy chciał nim być (oprócz Alcesta, który wolał stać na bramce). Nie pomógł nawet rzut monetą, bo zaginęła w trawie. Wszystkie sprzeczki zdały się jednak na nic, bo Alcest zapomniał przynieść piłkę.

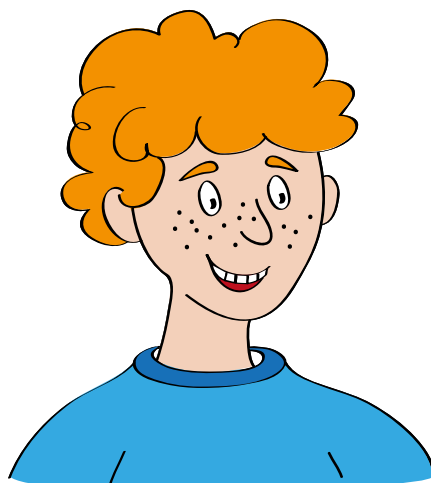
2. Pewnego pani nauczycielka przyprowadziła do klasy Mikołajka nowego ucznia. Miał w szkole nauczyć się francuskiego. Przypomnij sobie informacje na temat Dżodzo i na ich podstawie pokoloruj obrazek.

Żorż Mac Jutosh

rude włosy

niebieskie oczy

nowy uczeń

nie zna francuskiego

piegi

duże zęby

siedział z Ananiaszem

3. Rodzice Dżodza przestali przyprowadzać go do szkoły, ponieważ koledzy nauczyli go kilku nieeleganckich słów. Zastanów się, jakie wyrazy o pozytywnym znaczeniu powinien na początku nauki języka polskiego poznać każdy cudzoziemiec. Wypisz dwa i uzasadnij swój wybór.

Dom – to krótki wyraz, który łatwo zapamiętać. Oznacza też coś bardzo ważnego – miejsce, w którym można poczuć się bezpiecznie, niezależnie od tego, gdzie się znajduje.

Proszę – dzięki znajomości różnych zwrotów grzecznościowych obcokrajowcowi będzie łatwiej porozumieć się z ludźmi, nawet jeśli nie będzie dobrze mówić po polsku. Każdy docenia życzliwość!

1. Jakie było ulubione zajęcie chłopców? Odgadnij na podstawie zdjęcia.

*Chłopcy bardzo chętnie
grali w kulki.*

.....

.....

2. Przypomnij sobie historię o tym, jak pewnego dnia tata Mikołajka dołączył do zabawy chłopców. Przyjrzyj się obrazkowi i uzupełnij tekst wyrazami z ramki.

Chłopcy chcieli bawić się w Indian i *..kowbojów..*, ale pokłócili się o to, kto będzie jeździł na białym koniu. Przyszedł *..tata..* Mikołajka i zaproponował, że może być ich *..jeńcem..*, więc przywiązali go do drzewa. Potem poszli na *..podwieczorek..*. Zapomnieli odwiązać tatę, który został sam w *..ogrodzie..*

jeńcem podwieczorek kowbojów ogrodzie tata

1. Przypomnij sobie fragment lektury, w którym Mikołajka odwiedza Ludeczka. Jakie zdanie o Ludeczce miały jej mama i mama Mikołajka? Jakie zdanie miał Mikołajek? Kto zmienił swoje podejście do dziewczynki?

Mamy były zachwycone dziewczynką – jej urokiem i grzecznym zachowaniem. Mikołajek był do Ludeczki z góry uprzedzony. Nie lubił bawić się z dziewczynami i był pewny, że nie będą się dobrze bawić. W trakcie spotkania okazało się jednak, że dziewczynka nie interesuje się książkami i lalkami, ale jest w stanie wybić okno, kopiąc piłkę. Mikołajek był tym tak zachwycony, że postanowił pewnego dnia poślubić Ludeczkę. Obie mamy były przez cały czas przekonane, że dziewczynka jest aniołkiem.

Jak to było?

Mama Mikołajka zaprosiła swoją przyjaciółkę razem z córką, Ludeczką, za którą chłopiec nie przepadał. Wcale nie lubił bawić się z dziewczynami. Mamy zmusiły ich do wspólnej zabawy, podczas której m.in. prawie się pobili, dziewczynka wyrzuciła samolot przez okno i wybiła piłką okno garażu. Przed mamami udawała jednak, że nic nie stało się z jej winy. Chociaż chłopiec nie dostał deseru, tak bardzo zaimponowały mu piłkarskie umiejętności koleżanki, że nie tylko zmienił zdanie o Ludeczce, ale i zaplanował ich wspólną przyszłość!

2. Mikołajek powiedział, że dziewczyny są nudne, potrafią bawić się jedynie w sklep i ciągle płaczą. Przeczytaj pytania i zamaluj kółka przy właściwych odpowiedziach.

Co zmieniło się w podejściu Mikołajka do dziewczyn po zabawie z Ludeczką?

- Nic, nadal uważał, że są nudne.
- Był tak zawiedziony zabawą, że postanowił, że już nigdy do żadnej się nie odezwie.
- Zrozumiał, że niektóre dziewczyny potrafią być całkiem dobrymi kompanami do zabawy.

Czy Ludeczka zawsze była szczerą ze swoją mamą?

- Tak, od razu przyznała się, że to ona zbiła szybę.
- Nie, wykorzystywała to, że jej mama uważa ją za niewiniątko.
- Nie, ale po czasie przyznała się do winy.

ŚLADAMI NIEZWYKŁEGO NAUCZYCIELA – „AKADEMIA PANA KLEKSA” JAN BRZECHWA

1. Przed Tobą znajduje się postać pana Kleksa. Pokoloruj ją zgodnie z opisem, który znajduje się w lekturze oraz poniżej.

wszystkie
kolory tęczy

kolor czarny

kolor czekoladowy
lub bordo

kolor pomarańczowy

kolor cytrynowy

wysoki kołnierzyk
i aksamitna kokarda

obszerny długi
surduł

aksamitna
kamizelka
ze szklanymi
guzikami

dużo kieszeni

szerokie spodnie

1. Wymień tytuły baśni, których bohaterów poznał Adaś. Pomogą Ci w tym obrazki!

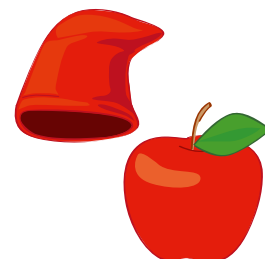
Dziewczynka
z zapałkami

Śpiąca
królowna

Królowna
Żabka

Królowna
Śnieżka

2. Kim była przedstawiona poniżej postać? Opisz ją krótko, korzystając z informacji rozsypanych dookoła niej. Dlaczego na jej głowie została umieszczona korona?

Mateusz

szpak

pomocnik pana Kleksa

lubiany i szanowany

końcówki wyrazów

czapka

mądry

inteligentny

księżę

guzik

małomówny

To szpak Mateusz, który pomaga panu Kleksowi w prowadzeniu Akademii. Kiedyś był księciem i dlatego ma na głowie koronę. Gdy jego królestwo napadły wilki, dzięki magicznej czapce zamienił się w ptaka i w ten sposób uratował swoje życie.

1. Uczniowie Akademii mieszkali w niezwykłym budynku. Każde piętro miało inne przeznaczenie i kryło w sobie tajemnice. Przyjrzyj się tabeli i odpowiedz na pytania.

PIĘTRO	POMIESZCZENIA	KTO MÓGŁ TAM PRZEBYWAĆ?		
		Adaś	Pozostali uczniowie	Pan Kleks
PARTER	sale szkolne	✓	✓	✓
I PIĘTRO	sypialnie uczniów	✓	✓	✓
	jadalnia	✓	✓	✓
	kuchnia	✓	✗	✓
II PIĘTRO	mieszkanie pana Kleksa i Mateusza	✓	✓	✓
III PIĘTRO	sekrety pana Kleksa	✗	✗	✓

Kto mógł wchodzić do kuchni? *Adaś i pan Kleks*

Co znajdowało się na parterze? *szkolne sale*

Czy Adaś mógł wejść na każde piętro? *nie*

Na którym piętrze znajdowały się sekrety pana Kleksa? *na III piętrze*

Kto mógł wejść do mieszkania pana Kleksa? *wszyscy*

Czy jest jakieś pomieszczenie, do którego nie mógł wejść pan Kleks? *nie*

2. Chłopcy uczyli się w szkole pana Kleksa niezwykłych przedmiotów. Odgadnij ich nazwy na podstawie rysunków.

przedzenie liter

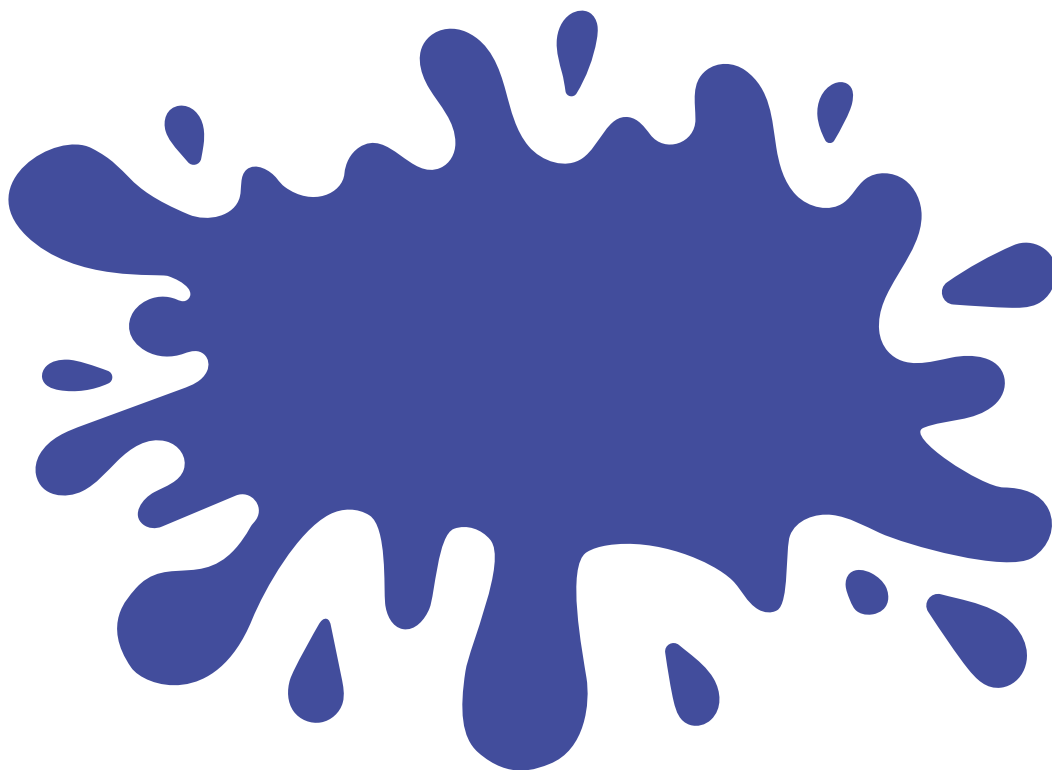

kleksografia

geografia

1. Jedną z ciekawszych lekcji w Akademii pana Kleksa była kleksografia. Polegała na tworzeniu historii na podstawie plam z atramentu. Przyjrzyj się poniższemu kleksowi. Pomyśl, z czym Ci się kojarzy. Możesz do niego dorysować dowolne elementy. Następnie napisz krótką historię związaną z tym obrazkiem.

Wymyśl historijkę, jaką chcesz!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. Czy chciałbyś / chciałybyś chodzić do takiej niezwykłej akademii? Krótko wyjaśnij. Co warto byłoby z niej przenieść do dzisiejszej szkoły?

Chciałbym chodzić do takiej szkoły, ponieważ jest to bardzo ciekawe miejsce. Lekcje są nietypowe i bardzo interesujące, zmuszają do myślenia, a przez to można się dużo nauczyć. Oprócz tego pan Kleks jest dobrym nauczycielem i lubi swoich uczniów, jest dla nich życzliwy i zawsze im pomaga. Chciałbym, żeby wszyscy nauczyciele byli tacy jak Pan Kleks, a wszystkie lekcje takie ciekawe jak te w Akademii.

2. W utworze Jana Brzechwy pojawili się zarówno pozytywni, jak i negatywni bohaterowie. Wpisz ich imiona w odpowiednie miejsca.

pan Kleks, Adaś, Alojzy, golarz Filip, Mateusz, Anatol, inżynier Kopeć, Reks

bohaterowie pozytywni:

pan Kleks, Adaś, Mateusz, Anatol, inżynier Kopeć, Reks

bohaterowie negatywni:

Alojzy, golarz Filip

Jak to było?

Pewnego dnia w Akademii pojawiła się lalka – pan Kleks ją ożywił i pozwolił na jej dołączenie do pozostałych chłopców. Zauważalna była jednak zmiana w jego zachowaniu – posmutniał. Alojzy, bo tak miał na imię nowy uczeń, był złośliwy i każdemu przeszkadzał. Twórcą lalki był golarz Filip, nieprzyjemny człowiek, który chciał zaszkodzić panu Kleksowi i Akademii.

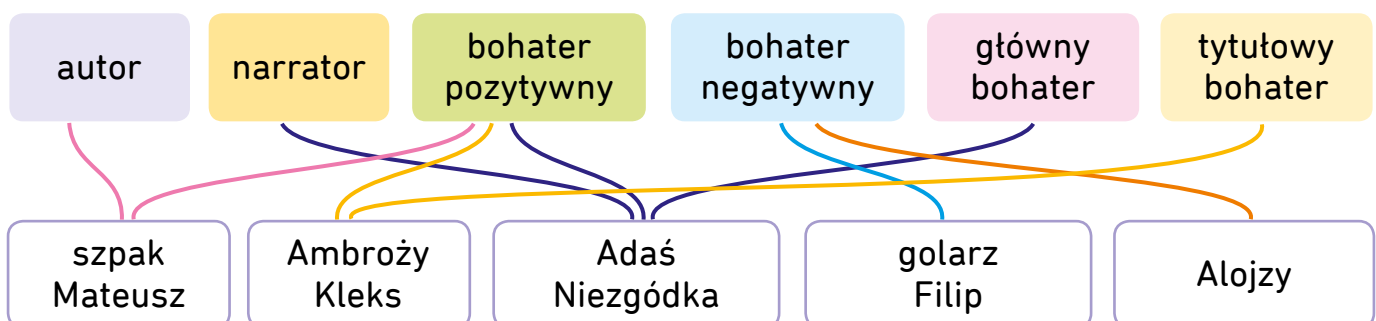

1. Uzupełnij tekst na temat gatunku, do którego należy „Akademia Pana Kleksa”. Skorzystaj z wyrazów z ramki. Uwaga! Jeden został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

Adaś realistycznymi pamiętnika zakończenie czas
 fantastyczna sekret przeżyciach osobie gatunku

„Akademia Pana Kleksa” to *fantastyczna* opowieść podobna do baśni. Nie ma w niej jednak typowych dla tego *gatunku* elementów, jak na przykład szczęśliwe *zakończenie*. Wydarzenia i postacie fantastyczne mieszają się z *realistycznymi*. Powieść ma formę *pamiętnika*. W pierwszej *osobie* wydarzenia relacjonuje *Adaś* Niezgódka. Opowiada o swoich przygodach i *przeżyciach*. Podaje *czas* i miejsce wydarzeń.

2. Przypomnij sobie zakończenie utworu Jana Brzechwy. Na podstawie tej wiedzy przyporządkuj wszystkie postaci do odpowiednich kategorii.

Jak to było?

W pewnym momencie Adaś wybiegł z Akademii i usiadł na ławce. Zaczęła ogarniać go senność. Gdy otworzył oczy, okazało się, że jest w pokoju. Na dywanie stał malutki pan Kleks, który pożegnał się z chłopcem i zmienił w guzik. Szpak Mateusz natychmiast złapał guzik i przemienił się w starszego mężczyznę, który wyjaśnił, że jest autorem opowieści o panu Kleksie.

GDY ŚWIATEM RZĄDZI MAGIA – „OPOWIEŚCI Z NARNII. LEW, CZAROWNICA I STARA SZAFKA” CLIVE STAPLES LEWIS

1. Kiedy toczy się akcja powieści?
Wybierz właściwą odpowiedź.

- a. w I wieku p. n. e.
- b. na przelocie XV i XVI wieku
- c. w pierwszej połowie XX wieku
- d. nie można określić czasu akcji

Zapamiętaj!

Akcja powieści rozgrywa się **w czasach drugiej wojny światowej (1939–1945)**. Z bombardowanego **Londynu**, stolicy Anglii, czworo dzieci wyjeżdża w bezpieczniejsze miejsce, **na wieś**, w głąb kraju, do domu starego profesora Kirke'a.

2. Na podstawie cytatów odgadnij, o kim mowa.

„Kiedy po blisko dziesięciu minutach doszła do światła, przekonała się, że to świeci latarnia na słupie. A kiedy tak stała i patrzyła na nią, rozmyślając, skąd się wzięła latarnia w środku lasu i co robić dalej, usłyszała odgłos zbliżających się kroków. Wkrótce potem bardzo dziwna postać z parasolem wynurzyła się spośród drzew i weszła w krąg światła rzucany przez latarnię”.

Łucja

„..... stał się wysokim, barczystym mężczyzną i słynnym rycerzem, a nazywano go królem Wspaniałym”.

Piotr

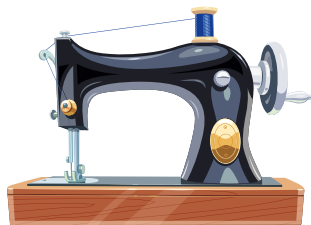
„– A więc on jest groźny? – zapytała Łucja.

– Groźny? – powtórzył pan Bóbr. – Nie słyszałaś, co powiedziała moja żona? Oczywiście, że jest groźny. Ale jest dobry. Powiedziałem wam, że on jest Królem”.

Aslan

Łucja Piotr Aslan

1. Kto otrzymał taki prezent od świętego Mikołaja? Uzupełnij litery w imionach bohaterów.

p a n i

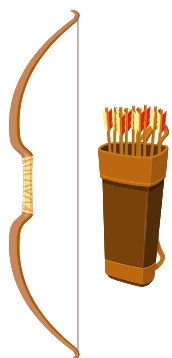
B o b r o w a

ł u c j a

p a n B ó b r

Z u z a n n a

P i o t r

Łucja Zuzanna
pani Bobrowa
Piotr pan Bóbr

2. Każdy z rodzeństwa otrzymał przydomek związany z jego cechami. Dopasuj do bohaterów odpowiednie określenia.

Piotr

Zuzanna

Edmund

Łucja

mężna

sprawiedliwy

łagodna

wspaniały

1. O który element tytułu chodzi? Dopisz jego właściwą część pod odpowiednim opisem.

Umożliwia przejście ze świata realnego do Narnii.

stara szafa

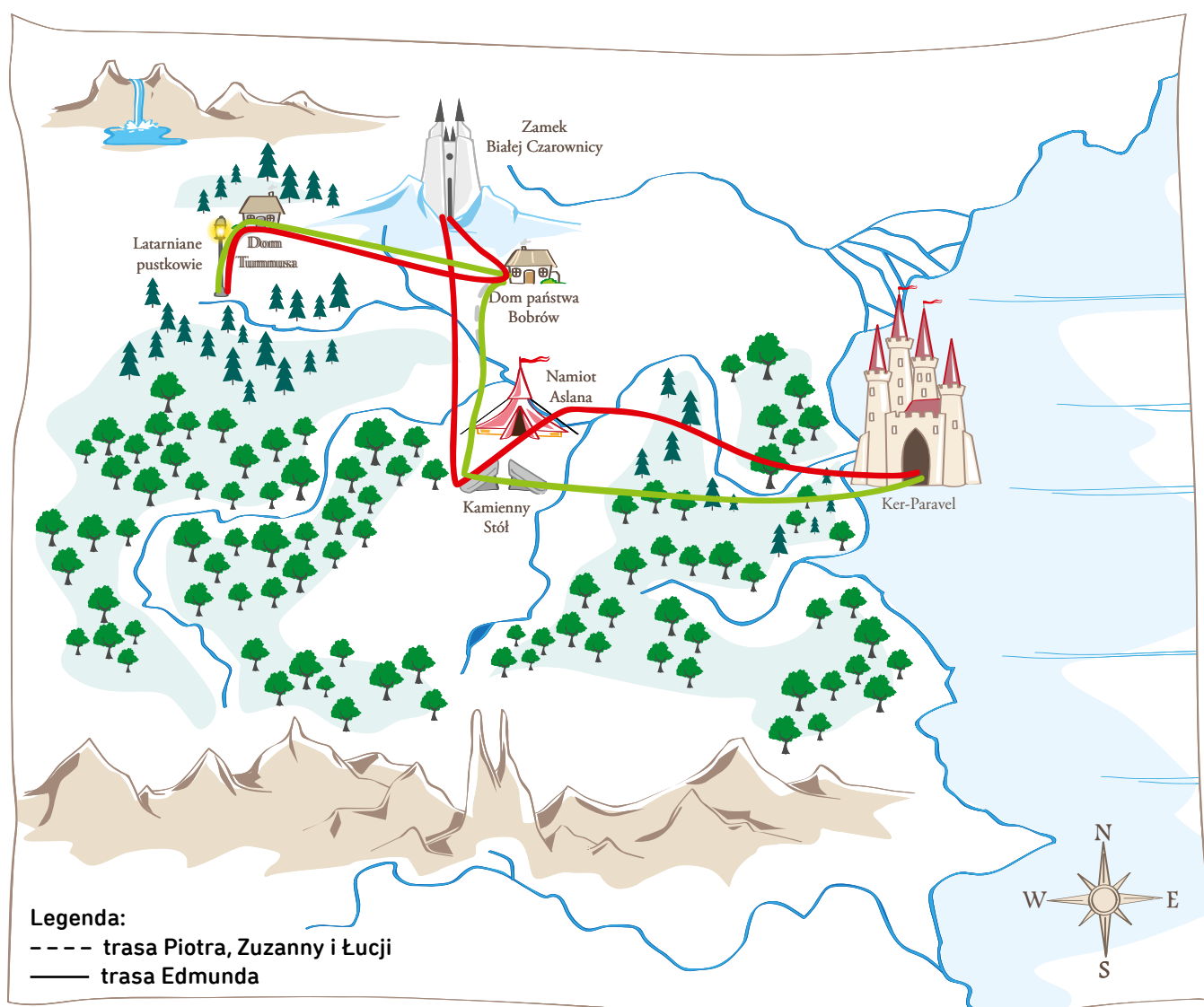
Aslan, postać która uwalnia Narnię. Syn Wielkiego Władcy-Zza-Morza, król puszczy. Ma w sobie niezwykłą moc i dobro.

lew

Wysoka kobieta o białej twarzy, surowa i dumna, rządzi Narnią. Jest okrutna i bezwzględna, sprowadziła wieczną zimę.

Czarownica

2. Po przekroczeniu wnętrza szafy dzieci poszły dwiema różnymi drogami. Przyjrzyj się im i zaznacz je dwoma kolorami – zielonym trasę Piotra, Zuzanny i Łucji, a czerwonym Edmunda.

1. Komu z dorosłych dzieci opowiedziały o Narnii? Jaką dostały radę?

*Dzieci opowiedziały o Narnii
staremu profesorowi, który
był właścicielem domu.
Profesor im uwierzył.*

Jak to było?

Dzieci były zaskoczone, kiedy wyjawily swój sekret. Spodziewały się, że zostaną oskarżone o kłamstwo lub opowiadanie bzdur. Tymczasem usłyszały, że zapewne jeszcze kiedyś znajdą się w Narnii. Nie powinny tylko starać się tam dostać ani zbyt dużo o tym myśleć i mówić.

2. O czym mowa? Przeczytaj opis i podpisz obrazek.

Biała Czarownica poczęstowała nim Edmunda, sprawiając, że chciał go dostać coraz więcej. Odwracało to jego uwagę od jej strasznych planów.

Ptasie mleczko

3. Oto Aslan, niezwykły bohater „Opowieści z Narnii”. Zapisz wokół lwa jak najwięcej jego cech.

*silny
mądry
groźny
odważny
tajemniczy
potężny*

*sprawiedliwy
wybaczący
kochający
gotów do
poświęceń*

DAWNO TEMU, ZA GÓRAMI, ZA LASAMI – BAŚNIE

1. Przyporządkuj tytuły baśni odpowiednim autorom.

Jakub i Wilhelm Grimm

„Królewna Śnieżka”, „Muzykanci z Bremy”,

„Pani Zameć”

Hans Christian Andersen

„Dziki tabędzie”, „Dziewczynka z zapałkami”,

„Świniopas”, „Calineczka”

Charles Perrault

„Kopciuszek”, „Śpiąca królewna”, „Kot w Butach”

„Dziki tabędzie”, „Dziewczynka z zapałkami”, „Kopciuszek”,
„Królewna Śnieżka”, „Świniopas”, „Calineczka”, „Muzykanci z Bremy”,
„Śpiąca królewna”, „Kot w butach”, „Pani Zameć”

Zapamiętaj!

Baśń – utwór należący do epiki, w którym występują elementy fantastyczne (smoki, czarownice i inne magiczne istoty) i realistyczne (rycerze, królowny, inni ludzie) siły i zjawiska nadprzyrodzone, magiczne przedmioty.

Czas i miejsce w baśni są nieokreślone.

Baśń zwykle dobrze się kończy, zło zostaje ukarane, a dobro zwycięża.

1. Rozpoznaj tytuły baśni na podstawie rekwizytów. Wpisz je pod ilustracjami.

Stoliczku, nakryj się

.....

Kot w Butach

.....

Królowna Śnieżka

.....

Kopciuszek

.....

Otowiany żołnierz

.....

2. Podkreśl stwierdzenia, które dotyczą baśni.

- dobro pokonuje zło
- magiczne przedmioty
- motyw wędrowny
- tylko pozytywni bohaterowie
- niejasne zakończenie
- bohaterami mogą być księżniczki, rycerze, smoki
- łączą się w nich wydarzenia realistyczne z fantastycznymi
- zawierają tylko wydarzenia realistyczne
- utwór wielowątkowy

1. Z jakich baśni pochodzą wymienieni bohaterowie i przedmioty? Zapoznaj się z treścią ramek i podpisz.

matka, dobra córka,
zła córka, wróżki

„Pani Zameć”

cesarz, pomywaczka,
sztuczny ptak

„Stowik”

dziewczyna, warkocz,
wieża

„Roszpunka”

osioł, pies myśliwski,
kogut, kot

„Muzykanci
z Bremy”

koza, wilk,
kamienie

„Wilk i siedem
koźlątek”

księżniczka, jedenastu
braci, zła królowa

„Dzikie łabędzie”

„Roszpunka” „Muzykanci z Bremy” „Dziki łabędzie”
„Pani Zameć” „Stowik” „Wilk i siedem koźlątek”

2. Z jakiej baśni pochodzi dany fragment? Wpisz tytuł do ramki znajdującej się pod cytatem.

„Ogromne piskłę – rzekła wreszcie – i do żadnego z moich niepodobne. Czyżby to rzeczywiście było indyjskie jajko? No, o tym się przekonamy: musi iść do wody, choćbym je miała wciągnąć za łeb własnym dziobem!”

„Brzydkie kaczątko”

„Drżała z zimna i głodu, idąc z wolna przez ulicę, podobniejsza do cienia, niż do żywego dziecka. Białe płatki śniegu osiadały jej na długich, jasnych włosach, które ciepłym płaszczem ostaniały plecy i szyję dziewczynki”.

„Dziewczynka z zapałkami”

„– Najadłaś się, kózko?

Kózka zaś odparła:

Me, me, me, nie najadłam się! Po rowach skakałam i trawki szukałam, lecz nie było ni ździebka, meee...”

„Stoliczku, nakryj się”

„Nagle odezwał się dziecięcy głos:

– Patrzcie, przecież cesarz jest nagi!”

„Nowe szaty cesarza”

1. Wybierz właściwą odpowiedź.

„Kopciuszek” to baśń o:

- a) rodzicielskiej miłości
- b) nagradzaniu dobrego serca
- c) zdobywaniu bogactwa

Dlaczego cesarz wygnał prawdziwego słowika z kraju?

- a) ponieważ słowik nie chciał śpiewać na rozkaz i życzenie cesarza
- b) ponieważ cesarz ocenił, że sztuczny ptak jest lepszy od żywego
- c) ponieważ cesarz uważał się za najlepszego śpiewaka na świecie

2. Skąd pochodzą autorzy baśni? Połącz nazwiska z narodowościami.

Hans Christian Andersen

Niemiec

Charles Perrault

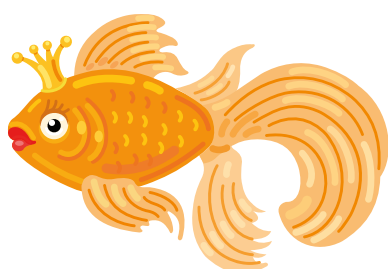
Duńczyk

Wilhelm i Jakub Grimm

Francuz

3. Z jaką baśnią kojarzy się ten rysunek? Podaj tytuł i autora.

Tytuł: „*Bajka o rybaku i rybce*”Autor: *Aleksander Puszkina*

Sformułuj jej przesłanie.

*Nie należy być chciwym, bo można stracić nawet to, co się ma.**Trzeba umieć doceniać to, co już się posiada.*

Jakie negatywne cechy potępia ta baśń?

Chciwość, żądzę władzy, nieumiejętność porzestania na tym, co się ma.

1. Uporządkuj punkty ramowego planu wydarzeń baśni pt. „Kopciuszek”.
Dopisz podpunkty, aby powstał plan szczegółowy.

4. Pojawienie się Kopciuszka na balu.

1. Nowa żona ojca Kopciuszka.

6. Ślub z księciem.

3. Czary Wróżki Chrzestnej.

2. Zaproszenie na bal.

5. Poszukiwanie właścicielki pantofelka.

1. Nowa żona ojca Kopciuszka:

a) niedobre siostry i macocha,

b) ciężka praca Kopciuszka.

2. Zaproszenie na bal:

a) wyjazd sióstr i macochy,

b) pozostanie Kopciuszka w domu z pracą.

3. Czary Wróżki Chrzestnej:

a) wyczarowanie sukni i zamiana dyni w karetę,

b) ostrzeżenie o ustaniu działania czarów o północy.

4. Pojawienie się Kopciuszka na balu:

a) oczarowanie księcia piękną nieznajomą,

b) ucieczka Kopciuszka o północy i zgubienie pantofelka.

5. Poszukiwanie właścicielki pantofelka:

a) próby założenia pantofelka przez dziewczęta w całym kraju,

b) odnalezienie Kopciuszka.

6. Ślub z księciem.

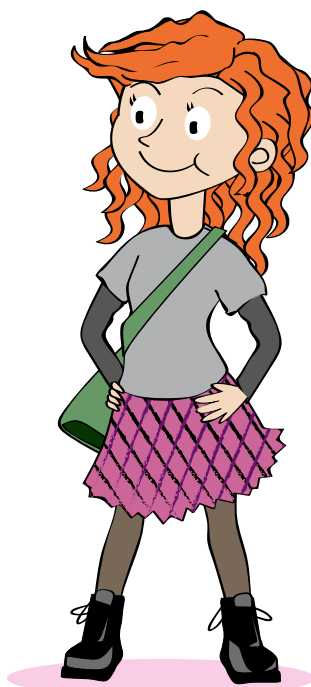
NASTOLATKOWIE W WALCE ZE ZŁEM – „FELIX, NET I NIKA. GANG NIEWIDZIALNYCH LUDZI” RAFAŁ KOSIK

1. Rozpoznaj bohaterów powieści. Przeczytaj opisy, połącz z właściwym obrazkiem.

Net

Nika

Felix

Mieszka samotnie, ale to ukrywa. Jest zaradna i samodzielna. Ma zdolności magiczne. Jej cechą charakterystyczną są kręcone rude włosy. Często ubiera jeansowe kurtki i spódniczki.

Interesuje się mechaniką i elektroniką, jego tata pracuje w Instytucie Badań Nadzwyczajnych. Charakterystycznymi cechami jego ubioru są spodnie z wieloma kieszeniami i plecak.

Pasjonuje się informatyką, razem ze swoim tatą stworzył Manfreda. Ma dysleksję i dysgrafię. Jest wysoki i szczupły, ma ciemnoblonde włosy i nosi okulary.

1. Dopasuj imię bohatera do jego nazwiska.

2. Czym zajmował się Gang Niewidzialnych Ludzi?

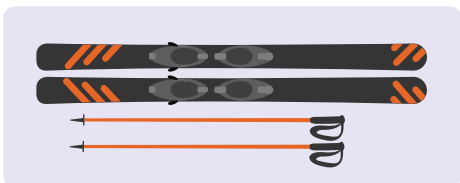
Były to roboty, które napadały na banki i sklepy. Potrafiły dowolnie zmieniać kształt, dlatego bardzo łatwo im było uciekać.

Jak to było?

Roboty potrafiły zamieniać się w sprzęty domowe, takie jak czajnik czy odkurzacz, lub nawet w automat z przekąskami. Dlatego tak łatwo było im uciekać z miejsc, gdzie popełnione zostały przestępstwa. Ich celem były banki i sklepy.

3. Z czym kojarzą Ci się te rekwizyty? Połącz!

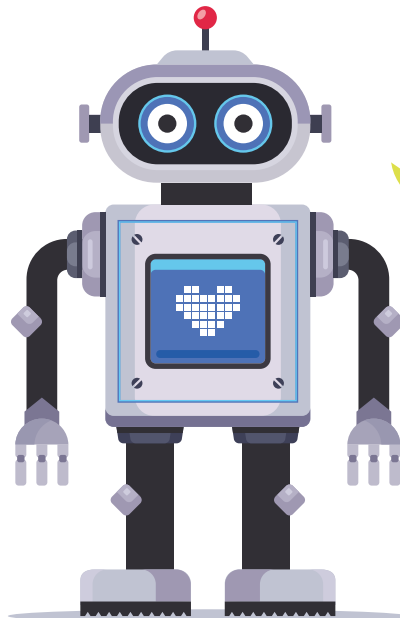
1. O kim mowa? Przeczytaj opis, z rozsypanych liter utóż jego imię i uzupełnij odpowiedź.

To program sztucznej inteligencji, który początkowo miał sterować sygnalizacją świetlną w Warszawie. Chłopcy chcieli go wykorzystać do ściągania na klasówce.

M A R
N D F E

Opisana postać to *Manfred*

2. Podaj jak najwięcej cech przedstawionej poniżej postaci. Opisz rysunek.

Uwaga!
Zajrzyj na kartę 136
i przypomnij sobie,
jak opisać postać!

Jest to czarno-srebrny robot. Ma srebrny, kwadratowy tułów z wyświetlaczem, na którym widać białe serduszko. W srebrnej głowie w kształcie podłużnego owalu ma okrągłe białoniebieskie oczy, a na głowie krótką antenkę z czerwoną kulką na czubku. Ramiona i nogi ma czarne, być może są elastyczne. Jego dłonie są metalowe i mają po trzy palce. Buty mają czarne podeszwy z bieżnikiem, więc być może robot szybko biega. Chyba nie mówi - nie ma ust. Za to słyszy, bo ma uszy.

1. Znajdź w wykreślanke jak najwięcej słów związanych z treścią książki.

Zakopane, duch, Lusia, Marcel, bank, Mars, wynalazki,
Ruben, Morten, gang

Podpowiedź: Zakopane, duch, Lusia, Marcel, bank,
Mars, wynalazki, Ruben, Morten, gang

2. O kogo chodzi? Wybierz właściwą odpowiedź.

Jest nauczycielem biologii, prowadzi dodatkowe zajęcia z botaniki. Uczniowie za nim nie przepadają, bo jest zaniedbany i mrukliwy. Jego pasją jest hodowla dziwnych, jakby magicznych roślin, takich jak tańczące stokrotki.

- A Pan Zenon Butler
- B Pan Eftep
- C Dr Jamnik

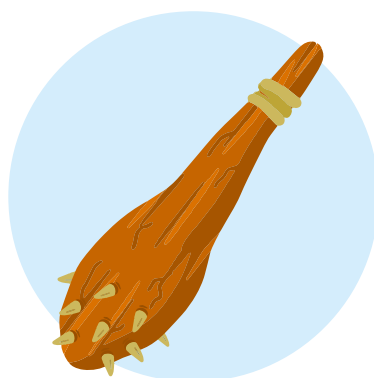
ZA CZASÓW DAWNYCH WOJÓW – „KAJKO I KOKOSZ. SZKOŁA LATANIA” JANUSZ CHRISTA

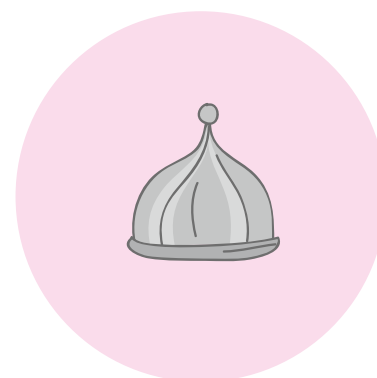
1. Rozpoznaj bohaterów komiksu po przedmiotach.

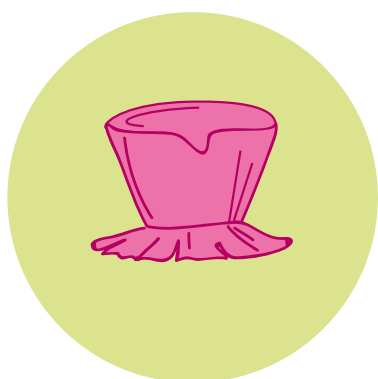
K a j k o

Ł a m i g n a t

K o k o s z

L u b a w a

M i r m i t

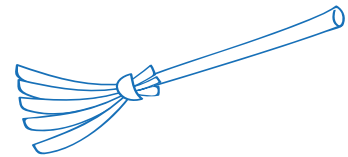
c z a r o w n i c a
J a g a

Mirmit Łamignat Kokosz czarownica Jaga Lubawa Kajko

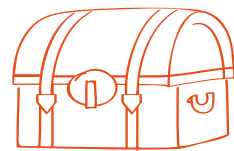
1. Mirmił używał trzech środków transportu. Przeczytaj opis i narysuj je w wyznaczonym miejscu.

Najpierw Mirmił próbował nauczyć się latać na miotle u ciotki Kokosza. Później zdecydował się na naukę w szkole latania. Tam Kajko i Kokosz ukradli nocą miotły, ale spadli i zniszczyli dach (musieli go później załatać – z tym wiąże się dowcip polegający na zmianę literki „l” na „ł” w szyldzie szkoły l(t)atania. Następnie kupił kufer, który latał dzięki latającej maści. Specyfik niestety szybko się skończył. Okazało się jednak, że Kajko zachował mały słoiczek maści, dzięki czemu na latającym pniu razem z Kokoszem i Mirmiłem ruszyli na ratunek mieszkańcom grodu zaatakowanym przez zbójczy.

1

2

3

2. Jak została zmieniona nazwa szkoły latania i z jakim wydarzeniem była ona związana?

Została zmieniona na „Szkolę łatania”, ponieważ Kajko i Kokosz spadli na dach szkoły podczas nieudanej próby lotu na miotle i wybili dziurę, którą dyrektorka kazała im załatać.

3. Do czego służyły poszczególne przedmioty? Połącz rzecz z jej zastosowaniem.

Specyfik umożliwia latanie.

Instrument wzmacniał się łamignata.

Służyła do mieszania magicznych eliksirów.

Mirmił używał jej do walki.

1. Z jaką postacią literacką lub filmową kojarzy Ci się Łamignat?

*Z Robin Hoodem, bo
też okradał bogatych
i rozdawał biednym.*

Jak to było?

Łamignat był bardzo przyjaznym i życzliwym zbrojcem. Jego ulubionym powiedzonkiem było „lelum polelum”. Dysponował niemal nadludzką siłą, którą dodatkowo zwielokrotniała zaczarowana fujarka. Podarowała mu ją żona Jaga – czarownica. Łamignat często okradał bogatych i pomagał biednym.

2. Zbitką jakich słów jest wyraz „zbrojcerze”? Wypisz je.

zbrojcy, rycerze

3. Napisz dialog, w którym Mirmit prosi panią dyrektor szkoły latania o przyjęcie w poczet jej uczniów.

– Dzień dobry, nazywam się

Mirmit i chciałbym nauczyć

się latać.

– Jest pan pewien? W lataniu

lepsze są kobiety.

– Wiem, ale obiecuję, że będę

się pilnie uczył. Bardzo mi

na tym zależy.

– Dobrze, w takim razie proszę przyjść jutro na pierwszą lekcję.

O siódmej rano, zasady ruchu powietrznego.

– Dziękuję bardzo! Do widzenia!

– Do zobaczenia jutro.

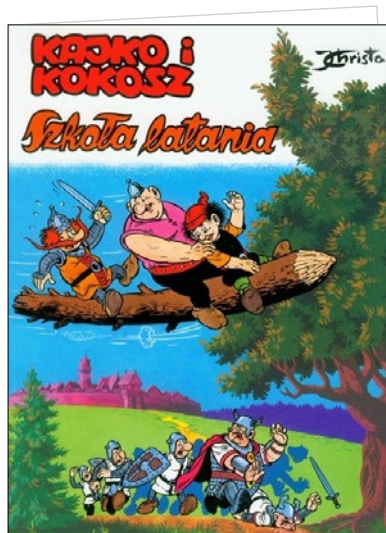
Jak to było?

Kiedy Mirmit po wielu perypetiach dotarł w końcu do szkoły latania, na początku dowiedział się, że do prowadzenia pojazdów zdecydowanie lepiej nadają się kobiety. Nie zrezygnował jednak i zaczął zajęcia teoretyczne, a także lekcje z instruktorami.

Informacje o dialogu znajdziesz na karcie 131 – koniecznie tam zerknij!

1. Jakie elementy świata przedstawionego zostały opisane w poniższych ramkach? Uzupełnij nagłówki, korzystając z podanych zwrotów.

Wydawnictwo EGMONT

czas akcji

- czasy słowiańskie
- nie ma dokładnej daty

miejsce

akcji

- Mirmitowo
- Łysa Góra
- chata Łamignata

bohaterowie

- Kajko
- Kokosz
- Mirmił
- Łamignat
- Jaga
- Lubawa
- zbójcerze
- Hegemon

wątek

główny

- nauka latania kasztelana Mirmiła

wątki

poboczne

- plany Hegemona dotyczące napadu na Mirmitowo
- wątek bolących zębów

wątki poboczne bohaterowie czas akcji wątek główny miejsce akcji

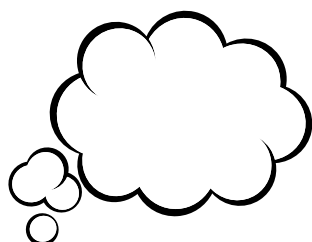
1. Dopasuj opisy do sposobu wyrażania konkretnej treści w komiksie. Wybierz właściwe określenie z ramki.

wypowiedź kilku osób

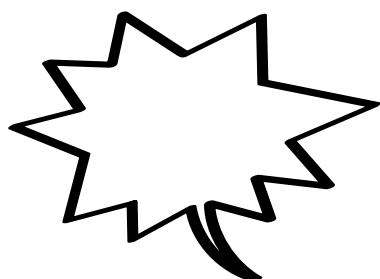
dźwięk

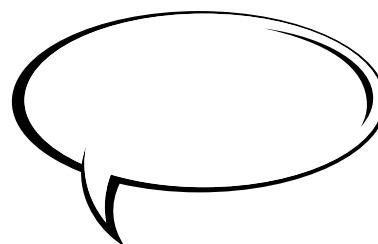
myśli bohatera

WIWAT!!!

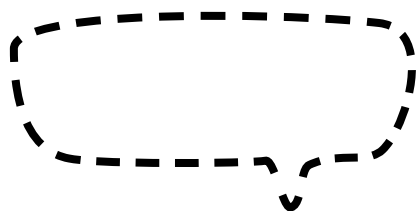
wspólny krzyk

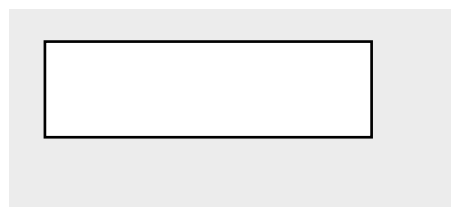
zawołanie

wypowiedź bohatera

szept

wypowiedź narratora

dźwięk, wspólny krzyk, zawołanie, wypowiedź bohatera, wypowiedź narratora, myśli bohatera, wypowiedź kilku osób, szept

JAK ZOSTAĆ PRAWDZIWYM CHŁOPCEM – „PINOKIO” CARLO COLLODI

1. Akcja książki „Pinokio” rozgrywa się w kilku miejscach. Są wśród nich miejsca **fikcyjne** (czyli takie, które mogłyby istnieć w rzeczywistości) oraz **fantastyczne** (takie, które nie mają prawa zaistnieć w naszym świecie). Połącz nazwy miejsc z ich opisami, a następnie dokończ zdanie.

Pole Cudów

Miasto Głupców

Kraina Zabawek

W tym miejscu znajduje się więzienie, w którym zamyka się ludzi wierzących w to, że można zarobić pieniądze, nie pracując. Z tego właśnie powodu dali się komuś oszukać.

Miejsce, gdzie podobno można zakopać w ziemi pieniądze, aby przez noc wyrosło z nich drzewo, które zamiast owoców daje pieniądze – to oczywiście nieprawda.

Do tego miejsca udają się chłopcy tak leniwi, że zrobią wszystko, aby nie musieć uczyć się i pracować, a jedynie bawić. Tak naprawdę jest to pułapka – lenistwo zmienia ludzi w ostry.

Opisane wyżej krainy to miejsca *fantastyczne*

Miasteczko, w którym mieszka Dżepetto to miejsce *fikcyjne*

2. Pinokio marzył o tym, żeby zostać prawdziwym chłopcem – człowiekiem. Aby to jednak mogło się stać, musiał popracować nad swoim charakterem. Przyjrzyj się rozsypance. Pozytywne cechy Pinokia-chłopca zakreśl na zielono. Negatywne cechy Pinokia-pajacyka zakreśl na czerwono.

nieposuszny

naiwny

posuszny

kłamlivy

pracowity

samolubny

troskliwy

złośliwy

leniwy

grzeczny

mądry

niegrzeczny

opryskliwy

1. Przypominasz sobie przygody Pinokio w teatrze marionetek? Uzupełnij tekst na ich temat wyrazami z ramki.

Pinokio, kiedy zobaczył na ulicy plakat informujący o wstępach *teatru* marionetek, zapragnął udać się na spektakl. Nie miał jednak pieniędzy, więc sprzedał swój *elementarz* Po przedstawieniu Pinokio przeżył chwile grozy – dyrektor Ogniojad chciał wrzucić go do *ognia*, aby dopiec swoją *baraninę* Na szczęście bohaterowi udało się nie tylko ocalić siebie, ale też inną *marionetkę* – Arlekina.

marionetkę elementarz ognia teatru baraninę

2. Przyjrzyj się rozsypanym ramkom. Jest w nich wymienionych kilka postaci występujących w utworze o przygodach Pinokio. Zastanów się, które z nich są **fikcyjne** (czyli takie, które nigdy nie istniały, ale ich istnienie jest prawdopodobne), a które **fantastyczne** (takie, których istnienie byłoby niemożliwe). Poprowadź między ramkami linię w taki sposób, aby oddzielała je od drugich.

SZANUJ I NIE KRZYWDŹ – „MOTYL” WŁADYSŁAW BEŁZA

wers

Na wonnej łące, z siatkami w ręku,
 Chtopcy, dziewczynki, zebrani spotem,
 Gonią motyle, co pełne wdzięku,
 Barwnym nad nimi krążą wciąż kotem.
 Ileż tu śmiechu, gwaru i ruchu,
 Z jakim to wszystko robią zapatem!
 „Aha! Jaś krzyknął: mam cię mój zuchu,
 Już mi nie umkniesz, już cię złapałem!”
 Motyl nie umknie – ale to boli,
 Że on u ciebie zginie w niewoli!

rymy

1. Przeczytaj wiersz i opowiedz krótko, własnymi słowami, o czym jest utwór Władysława Bełzy zatytułowany „Motyl”. Zapisz swoje pomysły.

Moim zdaniem wiersz Władysława Bełzy jest o tym, że należy szanować naturę, w szczególności żywe istoty. Nie można ich krzywdzić, trzeba mieć świadomość, że przez nasze działania stworzenia mogą odczuwać ból i cierpieć. Bawiąc się, trzeba koniecznie o tym pamiętać. Według mnie można korzystać z dobrodziejstw natury bez robienia jej krzywdy, a tak piękne i delikatne owady jak motyl najlepiej jedynie podziwiać z daleka.

1. Jaki nastrój panuje w wierszu? Wybierz tę ramkę, w której znajduje się właściwy opis. Postaw znak ✓ w odpowiednim miejscu.

Nastrój w wierszu to ogół odczuć, jakie utwór budzi u odbiorcy. Jest budowany przy użyciu środków literackich, na przykład epitetów czy metafor, i powiązany z tematyką.

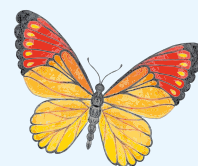
Nastrój wiersza jest niezmienny – radosny i beztroski. Dzieci są w świetnych nastrojach, nic nie psuje im dobrej, niewinnej zabawy. Czytelnikowi towarzyszą jedynie pozytywne odczucia.

Nastrój utworu jest poważny i doniosły. Mowa o trudnych wydarzeniach, które zmuszają czytelnika do ponurej refleksji na temat cierpienia i śmierci zwierząt.

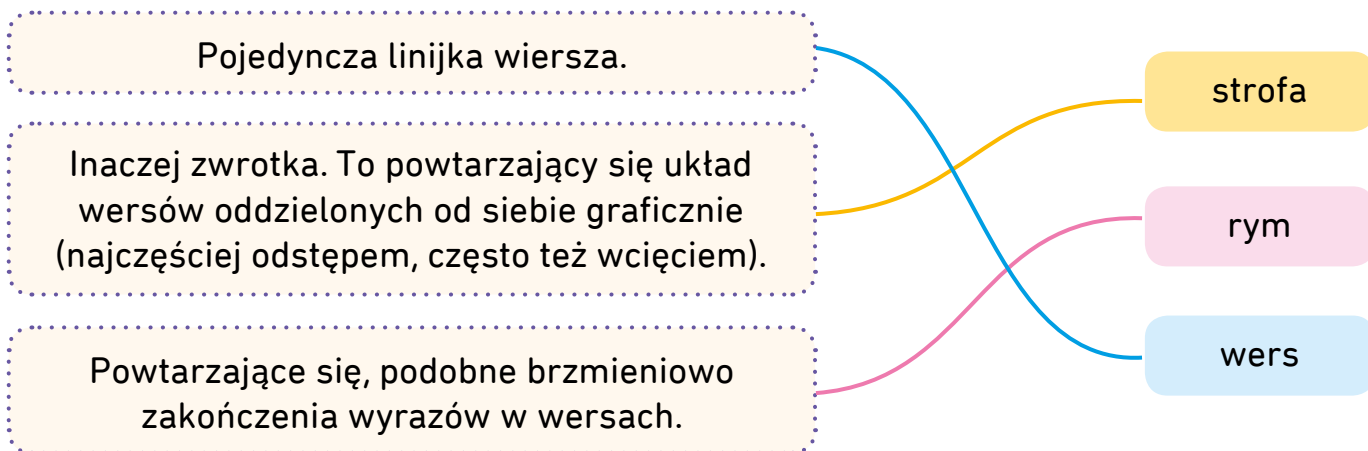
W wierszu nastrój ulega zmianie. Najpierw jest radosny i beztroski. Zabawa wydaje się początkowo niewinna. Prowadzi jednak do cierpienia zwierzęcia – w związku z tym nastrój staje się poważny.

2. Na podstawie końcowego fragmentu wiersza Władysława Bezy można sformułować radę dla wszystkich ludzi obcujących z naturą. Jak powinna brzmieć? Zapisz ją.

Szanuj środowisko naturalne! Nie niszczyć roślin, nie krzywdź zwierząt – są bezbronne. Pamiętaj, że coś, co dla Ciebie jest zabawą, nie może sprawiać cierpienia żadnej żywej istocie!

1. Przeczytaj definicje i połącz je z właściwymi pojęciami.

2. Przypomnij sobie treść wiersza „Motyl” i, wykorzystując wiedzę z poprzedniego zadania, odpowiedz na pytania. Zamaluj kółko przy poprawnej odpowiedzi.

Czy wiersz jest podzielony na strofy?

tak nie

Czy wiersz posiada rymy?

tak nie

Czy każdy wers ma taką samą liczbę sylab?

tak nie

3. Pewien fragment w wierszu został ujęty w specjalne znaki interpunkcyjne. W jakim celu zostały one zastosowane? Przeczytaj definicję z ramki i krótko wyjaśnij.

Cudzystów – para znaków interpunkcyjnych służąca m.in. do zapisywania tytułów i wyodrębniania cytatów.

Cudzystowy zostały zastosowane po to, aby wprowadzić do wiersza cytat – słowa Jasia, który złapał motyla.

W POLSKĘ WIERZĘ – „MAZUREK DĄBROWSKIEGO” JÓZEF WYBICKI

1. Co jeszcze, oprócz „Mazurka Dąbrowskiego”, jest polskim symbolem narodowym? Wymień i opisz, w jaki sposób możemy okazać szacunek polskim symbolom narodowym.

Jeszcze Polska nie zginęła,
Kiedy my żyjemy.
Co nam obca przemoc wzięta,
Szablą odbierzemy.

**Marsz, marsz Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski.
Za twoim przewodem
Złączym się z narodem.**

Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę,
Będziem Polakami.
Dał nam przykład Bonaparte,
Jak zwyciężać mamy.

Marsz, marsz Dąbrowski...

Jak Czarniecki do Poznania
Po szwedzkim zaborze,
Dla ojczyzny ratowania
Wrócim się przez morze.

Marsz, marsz Dąbrowski...

Już tam ojciec do swej Basi
Mówi zaptakany,
Słuchaj jeno, pono nasi
Biją w tarabany.

Marsz, marsz Dąbrowski...

Polskie symbole narodowe to: hymn –

„Mazurek Dąbrowskiego”,

biało-czerwona flaga i godło –

biały orzeł w złotej koronie,

z głową zwróconą w prawo,

z rozwiniętymi skrzydłami, mający

złoty dziób i szpony, umieszczony

na czerwonym tle tarczy herbowej.

Aby okazać szacunek symbolom

narodowym można: *zachować postawę wyrażającą szacunek w trakcie*

śpiewania hymnu państwowego, nie wstydzic się symboli, nie drwić

z nich i traktować je z powagą, można też na przykład wywieszać

polską flagę w widocznym miejscu z okazji świąt narodowych.

1. Połącz początki zdań z ich końcówkami, tak aby razem tworzyły prawdziwe informacje na temat „Mazurka Dąbrowskiego”.

2. O czym świadczą użyte w tekście utworu formy czasowników: **żyjemy, pójdziem, mamy**? Zastanów się i zapisz odpowiedź.

Użyte formy czasowników świadczą o tym, że osoba mówiąca wypowiada się w imieniu wielu ludzi, wszystkich Polaków. W ten sposób podkreśla swoją przynależność do polskiego narodu, co może zrobić każdy, kto uważa, że słowa „Mazurka Dąbrowskiego” dotyczą także jego.

3. Jakie postacie historyczne pojawiają się w tekście „Mazurka Dąbrowskiego”? Dopasuj ich nazwiska do właściwych schematów i odgadnij imiona.

S t e f a n C z a r n i e c k i
J a n H e n r y k D ą b r o w s k i
N a p o l e o n B o n a p a r t e

1. Przeczytaj informacje zamieszczone w ramkach, a następnie rozwiąż zadania A i B. W razie potrzeby wróć do tekstu pieśni zamieszczonego na s. 33.

Refren – wers lub grupa wersów, które powtarzają się regularnie w utworze.

O rytmie wiersza decyduje:

- taka sama liczba sylab w wersie,
- obecność rymów,
- powtarzające się fragmenty (refren),
- podobieństwo brzmieniowe słów.

- A** Czy „Mazurek Dąbrowskiego” ma refren? Jeśli tak, przepisz jego treść w wyznaczone miejsce.

Tak, „Mazurek Dąbrowskiego” ma refren:

Marsz, marsz Dąbrowski,

Z ziemi włoskiej do Polski.

Za twoim przewodem

Złączym się z narodem.

- B** Czy „Mazurek Dąbrowskiego” jest rytmiczny? Jeśli uważasz, że tak – uzasadnij swoje zdanie.

Tak, „Mazurek Dąbrowskiego” jest rytmiczny, ponieważ:

– ma refren,

– jest podzielony na strofy, które mają zawsze cztery wersy,

– ma stały układ sylab w poszczególnych wersach w strofach:

8 – 6 – 8 – 6,

– wersy w strofach się rymują: zginęta – wzięta,

żyjemy – odbierzemy (układ ABAB).

PO LITERCE I PO GŁOSCE – FONETYKA

Fonetyka to dział gramatyki zajmujący się dźwiękami mowy.

Litera to najmniejszy znak graficzny głoski.

Głoska to najmniejszy słyszalny dźwięk mowy.

np. pszczoła

p-s-z-c-z-o-t-a (8 liter)

p-sz-cz-o-t-a (6 głosek)

Podział głosek:

- samogłoski i spółgłoski
- dźwięczne i bezdźwięczne
- ustne i nosowe
- twarde i miękkie

Funkcje głoski „i”:

- oznacza samogłoskę i tworzy sylabę (np. i-gła)
- zmiękcza poprzedzając ją spółgłoskę (np. sie-kie-ra)
- jednocześnie tworzy sylabę i zmiękcza poprzedzając ją spółgłoskę (np. mi-sa)

Sylaba to jednostka mowy zawierająca samogłoskę.

1. Z rozsypanki literowej ułóż słowa, a następnie policz w nich głoski i litery.

TCRNAZE

tancerz – 6 głosek, 7 liter

NWADOZIŹCD

dżdżownica – 8 głosek, 10 liter

YSTGYR

tygrys – 6 głosek, 6 liter

PEZDKERANIO

nieporządek – 9 głosek, 11 liter

1. Podziel wyrazy na głoski i litery oraz zapisz ich liczbę w odpowiednim miejscu.

kiełbasa

8 liter 7 głosek

katarynka

9 liter 9 głosek

opowiadanie

11 liter 9 głosek

puszcza

7 liter 5 głosek

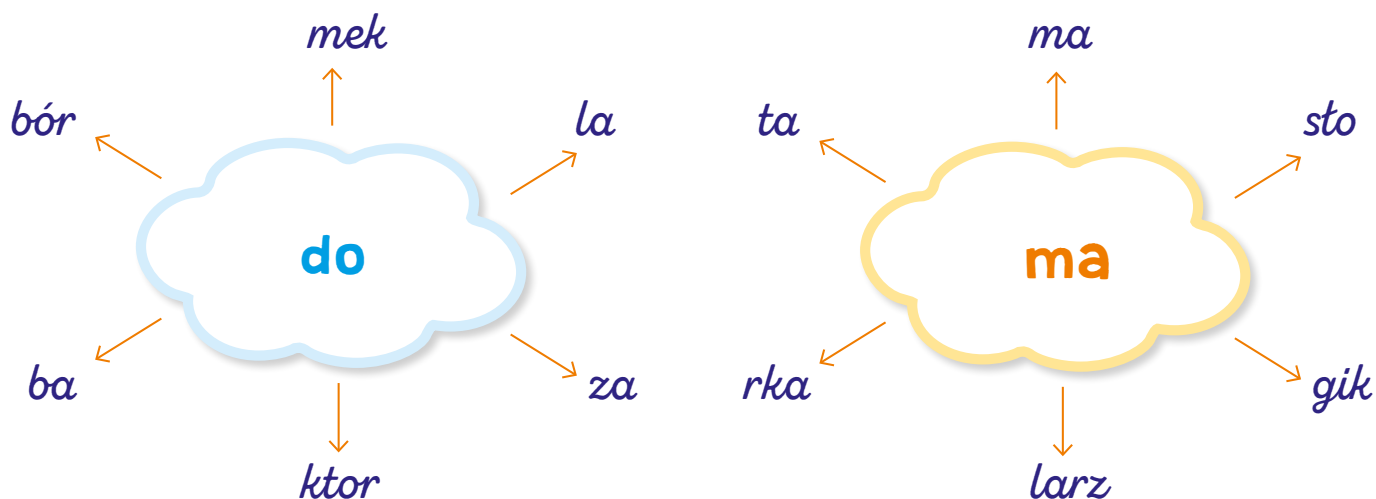
chrabąszcz

10 liter 7 głosek

2. Znajdź jak najwięcej wyrazów, które mają co najmniej pięć liter, ale składają się z tylko jednej sylaby.

chrzęst, wzrost, trzask, błąsk, grzmot, chrust, chrzest, blask, zmysł,
gwóźdź, brzuch, wrzask, krzyk, brzdęk, drzwi, skrzyp, świst, gwizd,
kleszcz, chrząszcz, szadź, złość, gąszcz, krzak, zmierzch, groch,
grzyb, grzech, wstrząs, świerszcz, pryszcz, grzbiet, pstryk, wzlot,
gryźć, przyjść, wyjść, wziąć, szkło, kwiat, świat, dzban, dźwięk

1. Do podanej sylaby dopisz inną, która utworzy słowo. Znajdź jak najwięcej takich wyrazów.

2. Określ funkcję głoski „i” w podanych wyrazach.

- zima *tworzy sylabę i zmiękcza spółgłoskę*
- ziemia *zmiękcza spółgłoskę*
- pszenica *tworzy sylabę i zmiękcza spółgłoskę*
- Izabela *samodzielnie tworzy sylabę*
- pies *zmiękcza spółgłoskę*
- świetlica *zmiękcza spółgłoskę / tworzy sylabę i zmiękcza spółgłoskę*
- kieszeń *zmiękcza spółgłoskę*
- spoina *samodzielnie tworzy sylabę*

1. W podanych wyrazach zamień samogłoskę „a” na inną, która utworzy wyraz o innym znaczeniu.

smak – *smok*

bak – *bek*

tak – *tik*

las – *lis*

lak – *lok*

tran – *tron*

sak – *syk*

2. Zamień spółgłoskę dźwięczną na bezdźwięczną tak, aby powstały nowe wyrazy.

bark – *park*

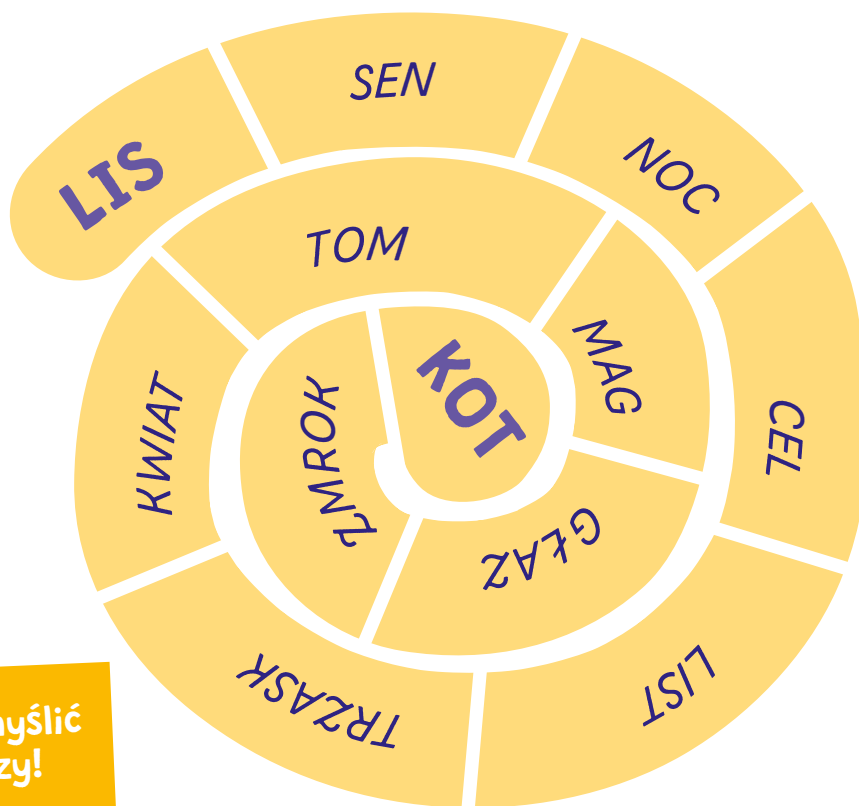
rada – *rata*

głos – *ktos*

wada – *wata*

data – *tata*

3. Uzupełnij ciąg jednosylabowych wyrazów w taki sposób, aby ostatnia litera jednego wyrazu była jednocześnie pierwszą literą kolejnego.

Spróbuj wymyślić inne wyrazy!

1. Podziel na sylaby podane wyrazy: **róża**, **wanna**, **pantofelek**, **sawanna**, **aligator**, **Indianka**. Wybierz trzy z nich i napisz z nimi zdania.

ró-ża, wan-na, pan-to-fe-lek, sa-wan-na,

a-li-ga-tor, In-dian-ka

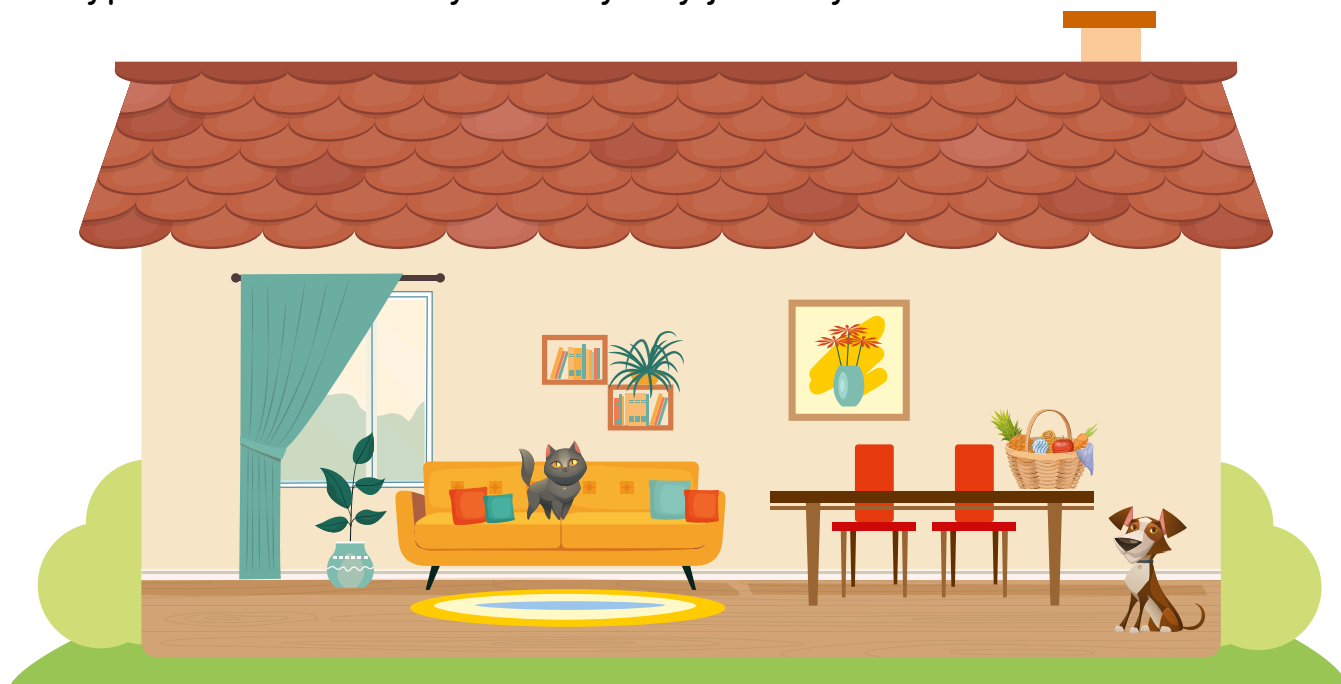
Na działce mojej babci rośnie dużo róż.

Stado zebra pasto się na sawannie.

Na progu wigwamu siedziąca Indianka.

Wymyśl inne zdania!

2. Wypisz z obrazka wszystkie wyrazy jednosylabowe.

dach, dom, kot, pies, kosz, liść, kwiat, tom, stół, szkło, krzak,

dwa, dzban, nos, pysk, pięć, brzuch, trzy, brąz, bez

1. Zapisz nazwy zwierząt i przedmiotów w liczbie pojedynczej i mnogiej. Pamiętaj o poprawnym zapisie głosek miękkich.

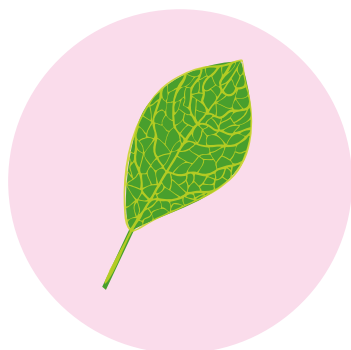
jeleń - jelenie

miś - misie

pięść - pięści

liść - liście

ryś - rysie

2. Uzupełnij poniższy tekst właściwymi literami (ą, ę, om, e).

Id.ą...c do domu, spotkałem znajom.ą... . Podczas rozmowy przygl.ą..daliśmy się trzem ps.om... . Moj.ą.. ulubion.ą.. ras...ą. s.ą.. owczarki niemieckie. Później usłyszeliśmy sow.ę... i przygl.ą..daliśmy się piskl.ę...t.om... bocianów wystawiaj.ą.cym główki z gniazda. Po powrocie do domu opowiedziałem rodzic.om... histori.ę.. tego spotkania. Chciałbym przyjrzeć się jeszcze łosi.om,, o których opowiadała moja znajoma.

GŁOSKI

Głoska to najmniejszy dźwięk mowy ludzkiej, który można wyodrębnić słuchem. Oznacza dźwięk, a więc głoskę słyszymy i wymawiamy.

1. Zapisz wszystkie głoski, które zawierają więcej niż jedną spółgłoskę, np. rz.

rz, sz, cz, dż, dź, ch, dzi

2. Podziel podane wyrazy na głoski, wyróżnij kolorem te, które składają się z więcej niż jednej litery.

Wzór: pamiętnik – p-a-mi-ę-t-n'-i-k

dzbanek – *dz-b-a-n-e-k*

kurczak – *k-u-r-cz-a-k*

zdziwienie – *z-dz'-i-wi-e-ni-e*

porzeczką – *p-o-rz-e-cz-k-a*

wrzeciono – *w-rz-e-c'-o-n-o*

3. Uzupełnij tabelkę, wpisując w odpowiednie miejsca samogłoski i spółgłoski.

	SPÓŁGŁOSKI	SAMOGŁOSKI
drzewo	d, r, z, w	e, o
matematyka	m, t, m, t, k	a, e, a, y, a
książka	k, s', ż, k	a, a
pomarańcza	p, m, r, h, cz	o, a, a, a
spacer	s, p, c, r	a, e
tygrys	t, g, r, s	y, y

1. Policz litery i głoski.

Wzór: strzemiona – 10 liter (s-t-r-z-e-m-i-o-n-a), 8 głosek (s-t-rz-e-mi-o-n-a)

zima – 4 litery (z-i-m-a), 4 głoski (z'-i-m-a)

ziemia – 6 liter (z-i-e-m-i-a), 4 głoski (z'-e-m'-a)

tęcza – 5 liter (t-ę-c-z-a), 4 głoski (t-ę-cz-a)

przenośnia – 10 liter (p-r-z-e-n-o-ś-n-i-a), 8 głosek (p-rz-e-n-o-ś-n'-a)

chrząszcz – 9 liter (c-h-r-z-ą-s-z-c-z), 5 głosek (ch-rz-ą-sz-cz)

2. Zapisz nazwy państw, których flagi widzisz poniżej, dzieląc je na głoski.

Włochy, Szwecja, Szwajcaria, Hiszpania, Chorwacja

W-t-o-ch-y

H'-i-sz-p-a-n'-a

Sz-w-e-c-j-a

Ch-o-r-w-a-c-j-a

Sz-w-a-j-c-a-r'-a

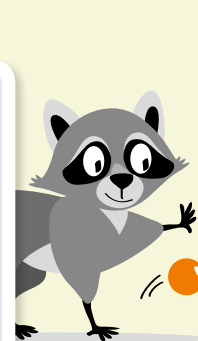

SYLABY

Sylaba to część wyrazu utworzona przez samogłoskę lub samogłoskę ze spółgłoską / spółgłoskami.

Wyróżniamy sylaby:

- otwarte – zakończone na samogłoskę (np. mo-rze)
- zamknięte – zakończone na spółgłoskę (np. kos)

1. Podziel podane wyrazy na sylaby.

ziemniaki – *ziem-nia-ki / zie-mnia-ki*

obiad – *o-biad*

telewizor – *te-le-wi-zor*

spiker – *spi-ker*

wanna – *wan-na*

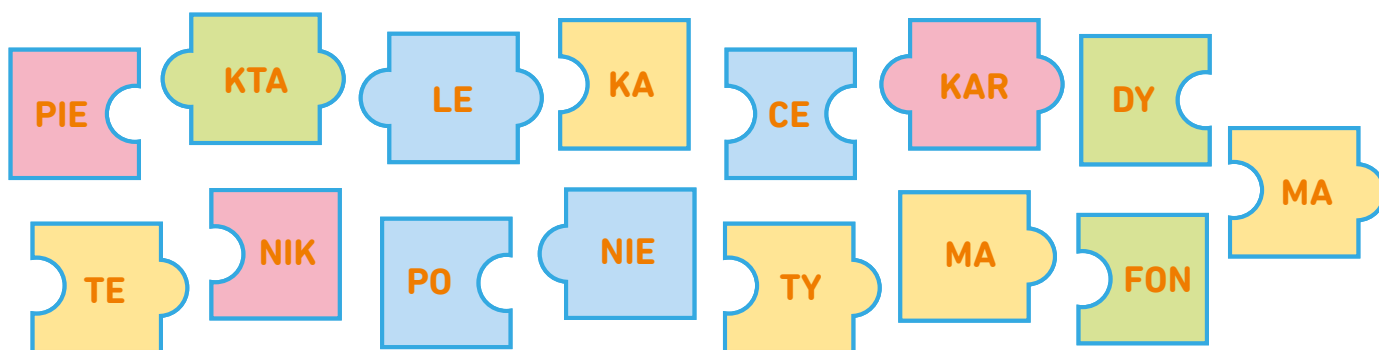
lzydor – *l-zy-dor*

2. Zapisz w ramce wyrazy składające się z określonej liczby sylab.

zamrażarka, kura, nos, potrzeba, latarka, meta, aparat, lis, katastrofa, chrząszcz, katapulta, koncert, irys, marchewka, pieprz, hipopotam

WYRAZY JEDNOSYLABOWE	WYRAZY DWUSYLABOWE	WYRAZY TRZYSYLABOWE	WYRAZY CZTEROSYLABOWE
<i>nos</i>	<i>kura</i>	<i>potrzeba</i>	<i>zamrażarka</i>
<i>lis</i>	<i>meta</i>	<i>latarka</i>	<i>katastrofa</i>
<i>chrząszcz</i>	<i>koncert</i>	<i>aparat</i>	<i>katapulta</i>
<i>pieprz</i>	<i>irys</i>	<i>marchewka</i>	<i>hipopotam</i>

1. Dopasuj do siebie puzzle, aby utworzyć właściwe wyrazy. W tym celu pokoloruj pasujące do siebie sylaby i zapisz składające się z nich słowa.

piekarnik, polecenie, matematyka, dyktafon

2. W podanych wyrazach zaznacz odpowiednim znaczkiem „i” pełniące określoną funkcję w sylabie.

i, które samodzielnie tworzy sylabę

i, które tworzy sylabę i zmiękcza poprzedzającą je spółgłoskę

i, które tylko zmiękcza poprzedzającą je spółgłoskę

Ignacy

po*id*ło

kwiec*ie*ń

malina

wi*ad*ro

Luiza

pa*mi*ęć

pi*s*mo

spisek

WSZYSTKO PO KOLEI – ALFABET

Alfabet to uporządkowany zbiór liter danego języka.

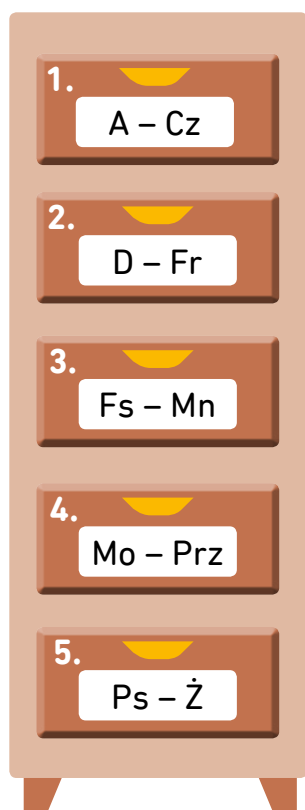
W języku polskim alfabet liczy 32 litery.

Kolejność alfabetyczna jest konieczna w spisach, listach obecności oraz słownikach i encyklopediach.

1. Uzupełnij alfabet brakującymi literami.

A	Ą	B	C	Ć	D	E	Ę	F	G	H
I	J	K	L	Ł	M	N	Ń	O	Ó	P
R	S	Ś	T	U	W	Y	Z	Ż	Ź	

2. W której szufladce w bibliotecznym katalogu powinna znaleźć się karta każdej książki? Weź pod uwagę nazwiska autorów (podkreślone).

1. Carlo Collodi „Pinokio”
4. Lucy Maud Montgomery „Ania z Zielonego Wzgórza”
5. Stefan Żeromski „Syzyfowe prace”
1. Janusz Christa „Kajko i Kokosz”
3. Clive Staples Lewis „Opowieści z Narnii”
3. René Goscinny „Nowe przygody Mikołajka”
3. Astrid Lindgren „Pippi Pończoszanka”
4. Anna Onichimowska „Duch starej kamienicy”
1. Hans Christian Andersen „Baśnie”
2. Michael Ende „Niekończąca się historia”

1. Wpisz nazwiska autorów z ramki w odpowiednie miejsca tak, aby powstał spis alfabetyczny.

Brzechwa Jan, Brzeski Arkadiusz, Berezowski Andrzej, Brzytwa Leokadia,
Baran Krzysztof, Brzęczek Tymoteusz, Berezowski Antoni

Baran Krzysztof

Berezowska Teresa

Berezowski Andrzej

Berezowski Antoni

Borowska Katarzyna

Brzechwa Jan

Brzeski Arkadiusz

Brzęczek Tymoteusz

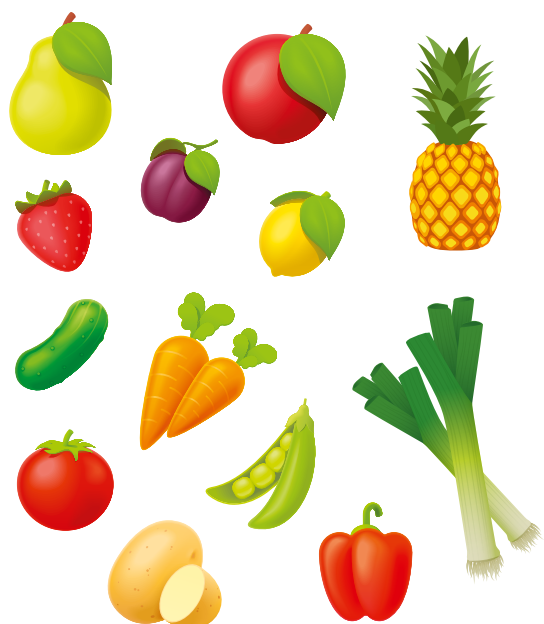
Brzuchalski Marian

Brzytwa Leokadia

Jeśli pierwsze litery są takie same, układaj według drugiej litery! A jeśli druga też jest taka sama – według trzeciej!

2. Wypisz w kolejności alfabetycznej nazwy owoców i warzyw.

ananas, cytryna, groszek,
gruszka, jabtko, marchewka,
ogórek, papryka, pomidor, por,
śliwka, truskawka, ziemniak

WSZYSTKO WE WŁAŚCIWYM CZASIE – CZASOWNIK

Czasownik to odmieniana część mowy, która odpowiada na pytania:

- **co robi?** (określa wówczas czynność, np. biegnie, wchodzi)
- **co się z nim dzieje?**
- **w jakim jest stanie?** (wówczas określa stan, np. martwi się, śpi).

Odmienia się przez:

- czasy
- osoby
- liczby
- rodzaje (w czasie przeszłym i przyszłym złożonym)
- tryby
- strony

Posiada aspekt.

1. Umieść czasowniki określające czynność lub stan we właściwym miejscu w tabeli.

leży, biegł, choruje, kwitnie, czyta, będzie porządkowała, dojrzeje, znaleźli, myśli

CZYNNOŚĆ	STAN
<i>leży</i>	<i>choruje</i>
<i>biegł</i>	<i>kwitnie</i>
<i>czyta</i>	<i>dojrzeje</i>
<i>będzie porządkowała</i>	
<i>znaleźli</i>	
<i>myśli</i>	

1. W poniższym tekście podkreśl wszystkie czasowniki.

Tobiasz siedział z głową nisko pochyloną nad kolanami. Jego ruchy stawaty się coraz bardziej nerwowe. Wykonywał dziwne posunięcia dłońmi i co chwilę wydawał z siebie głośne westchnienie.

– Kto to wymyślił, żeby organy musiały same sobie cerować skarpetki... – mówił sam do siebie i ponownie wracał do swojego zajęcia.

Miał rację, organy są dużymi stworzeniami o potężnych ramionach. Ich palce są grube i dość mocno owłosione, podobnie jak reszta ciała. Zamieszkują gawry opuszczone przez niedźwiedzie. Ich populacja jest niezbyt liczna i dlatego żyją głównie w samotności. Zresztą nie są osobnikami szczególnie towarzyskimi. Być może wynika to z tego, że wszyscy się ich boją, bo swoim wyglądem faktycznie budzą grozę. W rzeczywistości są łagodne, a przede wszystkim bardzo inteligentne. Interesują się naukami ścisłymi. Szczególnie pasjonuje je fizyka i astronomia.

A W jakim czasie występują podkreślone przez Ciebie wyrazy?

w czasie przeszłym i teraźniejszym

B Wskaż czasownik określający stan.

bać się

2. Z tekstu z ćwiczenia 1. wypisz czasowniki w czasie przeszłym i dopisz do nich bezokoliczniki.

siedział – *siedzieć*

wykonywał – *wykonywać*

wymyślił – *wymyślić*

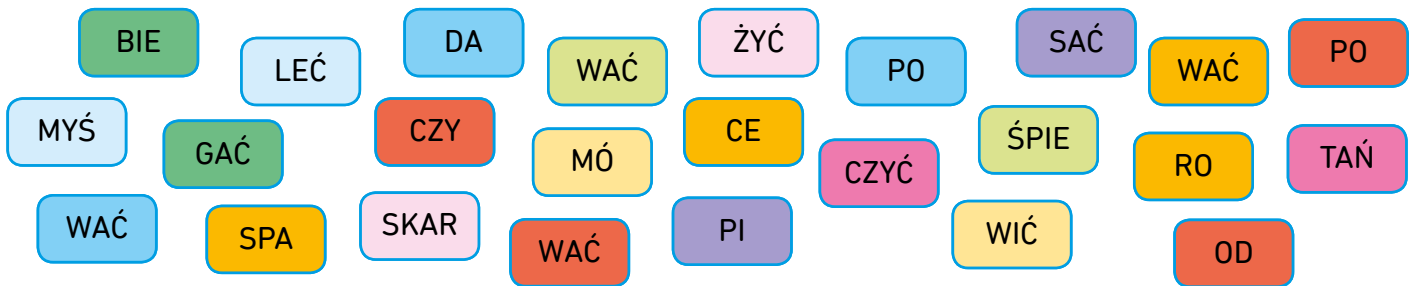
wracał – *wracać*

miął – *mieć*

wydawał – *wydawać*

1. W rozsypance sylabowej znajdź 10 bezokoliczników, pokoloruj je i zapisz każdy z nich w 3. osobie liczby pojedynczej czasu teraźniejszego.

BEZOKOLICZNIK	3 OS., L. POJ., CZ. TERAŹNIEJSZY
<i>biegać</i>	<i>biegnie</i>
<i>myśleć</i>	<i>myśli</i>
<i>śpiewać</i>	<i>śpiewa</i>
<i>skarżyć</i>	<i>skarży</i>
<i>tańczyć</i>	<i>tańczy</i>
<i>pisać</i>	<i>pisze</i>
<i>mówić</i>	<i>mówi</i>
<i>podawać</i>	<i>podaje</i>
<i>odpoczywać</i>	<i>odpoczywa</i>
<i>spacerować</i>	<i>spaceruje</i>

2. Odmień przez osoby i liczby czasownik **żyć** w trybie rozkazującym.

LICZBA POJEDYNCZA		LICZBA MNOGA	
1.	–	1.	<i>żyjmy!</i>
2.	<i>żyj!</i>	2.	<i>żyjcie!</i>
3.	<i>niech żyje!</i>	3.	<i>niech żyją!</i>

1. Podkreśl w poniższym tekście czasowniki, w których nie można określić rodzaju.

Lubimy chodzić w góry, dlatego w najbliższe wakacje wyberamy się w Tatry. Chcemy zdobyć kilka szczytów. Przygotowuję się więc do tego wyjazdu i codziennie ćwiczę. Chodzę też na długie spacery i biegam z psem. Planujemy nawet, że na jedną noc zostaniemy w schronisku i poznamy tam innych miłośników górskiej wędrówki.

W podkreślonych czasownikach nie można określić rodzaju, ponieważ występują w czasie *teraźniejszym i przyszłym prostym* i *w 1 os. liczby pojedynczej lub mnogiej*

2. Podkreśl wszystkie nieosobowe formy czasowników: ***byliśmy, pozmywano, chcieć, spałem, będzie malowała, zamknięto, napisali, wiedział, ruszyć, śmiano się***. Podziel je na odpowiednie grupy.

bezokoliczniki *chcieć, ruszyć*

formy zakończone na **-no, -to** *pozmywano, zamknięto, śmiano się*

3. Określ formy gramatyczne podanych czasowników oraz dopisz bezokolicznik. Jeśli nie możesz wskazać jakiejś formy, postaw kreskę.

czasownik	osoba	liczba	czas	tryb	rodzaj	aspekt	bezokolicznik
wziął	3	poj.	przeszty	oznajm.	męski	dok.	wziąć
wiedzie	3	poj.	teraźn.	oznajm.	-	niedok.	wieść
będzie wiozła	3	poj.	przyszty	oznajm.	żeński	niedok.	wieźć
zapytało	3	poj.	przeszty	oznajm.	nijaki	dok.	zapytać
chcielibyśmy	2	mn.	-	przyp.	męskoos.	niedok.	chcieć
uratował	3	poj.	przeszty	oznajm.	męski	dok.	uratować

1. Wykorzystując jak najwięcej podanych czasowników, utóż krótką historię na wybrany przez siebie temat. Możesz użyć dowolnej formy każdego z wyrazów: **wstać, pójść, zobaczyć, pomyśleć, zdecydować, pomagać, szukać, napisać, powiedzieć, być.**

Napisz historię, jaką chcesz!

2. Uzupełnij tekst dowolnymi czasownikami pasującymi do jego treści.

Pewnego dnia *wybraliśmy się* na wycieczkę do Sandomierza.

Wizytę w tym mieście *rozpoczęliśmy* od zwiedzenia podziemi.

..... *Poznaliśmy* tam ciekawą legendę, dotyczącą historii miejscowości.

Później *udaliśmy się* do muzeum, które

..... *mieści się* w ratuszu, a następnie *wdrapaliśmy się*

na wysoką wieżę. *Zrobiliśmy* też zakupy na Małym Rynku, a na

końcu *pospacerowaliśmy* Wąwozem Królowej Jadwigi. C całej rodzinie

podobata się ta wycieczka i *postanowiliśmy*, że *przyjedziemy*

do Sandomierza na dłużej.

RZECZ W TYM, ABY UŻYĆ DOBREJ FORMY – RZECZOWNIK

Rzeczownik to odmienna część mowy,
odpowiadająca na pytania **kto? co?**

Oznacza nazwy ludzi, zwierząt, roślin,
przedmiotów, zjawisk, uczuć itp.

Większość rzeczowników odmienia się przez liczby,
wszystkie odmieniają się przez przypadki.

- **Mianownik** kto? co?
- **Dopełniacz** kogo? czego?
- **Celownik** komu? czemu?
- **Biernik** kogo? co?
- **Narzędnik** z kim? z czym?
- **Miejszcownik** o kim? o czym?
- **Wołacz** O!

Każdy rzeczownik posiada określony rodzaj:
męski, żeński lub nijaki.

1. Uzupełnij podane zdania rzeczownikami, które są przedstawione
na rysunkach, i przepisz je poniżej.

Na liściu usiadła *biedronka.*

Najbardziej lubię *lody* o smaku truskawkowym.

 Jabtko jest moim ulubionym owocem.

Od wczoraj ciągle pada *śnieg.*

Artur ma dobre *serce* i przygarnął bezpańskiego *psa.*

1. W podanych zdaniach podkreślono rzeczowniki. Zapisz w nawiasach odpowiednie pytania i określ przypadek.

Jutro pojedę w góry. (pytania: *kogo? co?*) (przypadek: *biernik*)

Adam biega. (pytania: *kto? co?*) (przypadek: *mianownik*)

Opowiadaliśmy im o wakacjach. (pytania: *o kim? o czym?*)
(przypadek: *miejszcownik*)

Nie mamy już czasu. (pytania: *kogo? czego?*) (przypadek: *dopełniacz*)

Przyglądał się matemu psu. (pytania: *komu? czemu?*) (przypadek: *celownik*)

Witaj, Kasiu. (pytania: *o!*) (przypadek: *wotacz*)

Chcieli jechać z rodzicami. (pytania: *z kim? z czym?*) (przypadek: *narzędnik*)

2. Pokoloruj na niebiesko ramkę z poprawną formą rzeczownika.

Założ swetr / sweter.

Andrzej nie lubi kiślu / kisielu.

Wyjechaliśmy z przyjaciółmi / przyjacielami do Poznania.

Nie pozmywaliśmy talerzów / talerzy.

Gdy przyszli goście, zabrakło sztućców / sztućcy.

1. Rozwiąż krzyżówkę, wpisując w odpowiednie miejsca rzeczowniki we wskazanej formie. Otrzymałym wyrazem uzupełnij zdanie znajdujące się pod diagramem.

							2.			
							I. P			
							R			
							Z			
							Y			
							R			
							O			
							D			
							Z			
							I			
							4.			
							N			
							A			
							R			
9. Ł Ó D IX. K A C H							1.			
							Y			
							8. K O T E M			
							O			
							III. Z			
5. W Y S V. P A C H										
							E			
6. P VI. A II. R A D IV. Y										
							K			
3. G R U S Z C VIII. E							7.			
							A			
							G			
							R			
							O			
							VII. D			
							Y			

- 1) koperek D., l. poj.
- 2) przyroda Ms., l. poj.
- 3) gruszka C., l. poj.
- 4) narcyz M., l. mn.
- 5) wyspa Ms., l. mn.
- 6) parada D., l. poj.
- 7) zagroda B., l. mn.
- 8) kot N., l. poj.
- 9) tódka Ms., l. mn.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
P	R	Z	Y	P	A	D	E	K

Kategoria gramatyczna, przez którą odmienia się rzeczownik, to przypadek.

1. Uzupełnij odmianę rzeczownika przez przypadki i liczby.

LICZBA POJEDYNCZA		LICZBA MNOGA	
M.	<i>Indianin</i>	M.	<i>Indianie</i>
D.	<i>Indianina</i>	D.	<i>Indian</i>
C.	Indianinowi	C.	Indianom
B.	<i>Indianina</i>	B.	<i>Indian</i>
N.	<i>Indianinem</i>	N.	<i>Indianami</i>
Ms.	<i>Indianinie</i>	Ms.	Indianach
W.	Indianinie !	W.	<i>Indianie!</i>

2. Określ rodzaj gramatyczny rzeczowników, zapisując je najpierw w liczbie pojedynczej.

konie	l. poj. <i>koń</i>	rodzaj <i>męski</i>
dzieci	l. poj. <i>dziecko</i>	rodzaj <i>nijaki</i>
lipy	l. poj. <i>lipa</i>	rodzaj <i>żeński</i>
słońca	l. poj. <i>stońce</i>	rodzaj <i>nijaki</i>
komputery	l. poj. <i>komputer</i>	rodzaj <i>męski</i>
zeszyty	l. poj. <i>zeszyt</i>	rodzaj <i>męski</i>
książki	l. poj. <i>książka</i>	rodzaj <i>żeński</i>
pieniądze	l. poj. <i>pieniądze</i>	rodzaj <i>męski</i>
okna	l. poj. <i>okno</i>	rodzaj <i>nijaki</i>
żyrafy	l. poj. <i>żyrafa</i>	rodzaj <i>żeński</i>

1. Uzupełnij poniższy tekst odpowiednimi formami wyrazu **Piotrek**. Określ formę (przypadek i liczbę) każdego z nich.

Gdy Piotrka..... ostatnio widziałem, (B., l. poj.)

Za brzuch się ciągle trzymałem.

Niezły zgrywus z tego Piotrka..... (D., l. poj.)

Jeśli tylko kogoś spotka,

Piotrkiem..... chce być nazywany, (N., l. poj.)

Wszystkim jest już dobrze znany.

– Piotrek..... to imię dla nudziarza – (M., l. poj.)

Mówić się Piotrkowi..... zdarza. (C., l. poj.)

– Piotrku....., przestań się wygłupiać! (W., l. poj.)

Ile można tego słuchać?!

Wszyscy mówią dziś o Piotrku..... (Msc., l. poj.)

Zawsze jest w wydarzeń środku.

Tak to bywa już z Piotrkami..... (N., l. m.)

Dobrze, że są między nami.

2. Podkreśl rzeczowniki, które nie mają liczby pojedynczej.

spódniczki, spodnie, pianina, gry, skrzypce, piłki, szafki, drzwi, krzesa, kartki, okulary, skakanki, notesy, usta, skarbonki, korale, nożyczki, zegarki, bazgroły

OKREŚLAM PRZYMIOTY, CZYLI CECHY – PRZYMIOTNIK

Przymiotnik to odmienna część mowy –
odmienia się przez przypadki, liczby i rodzaje.
Jest określeniem rzeczownika, odpowiada na pytania:
jaki? który? czyj?, np. spokojny, kolejny, braterski.

1. W podanych zdaniach podkreśl na zielono przymiotniki, a na czerwono rzeczowniki, które określają.

- Tata ma stalowe nerwy.
- Mama lubi śmieszne komedie.
- Jacek ma dobre stopnie.
- Agnieszka lubi małe psy.
- Kacperek jeździ na ulubionej hulajnodze.

2. Wypisz jak najwięcej przymiotników pasujących do rysunku.

mały, kudłaty, wesoty,

brązowy, śmieszny,

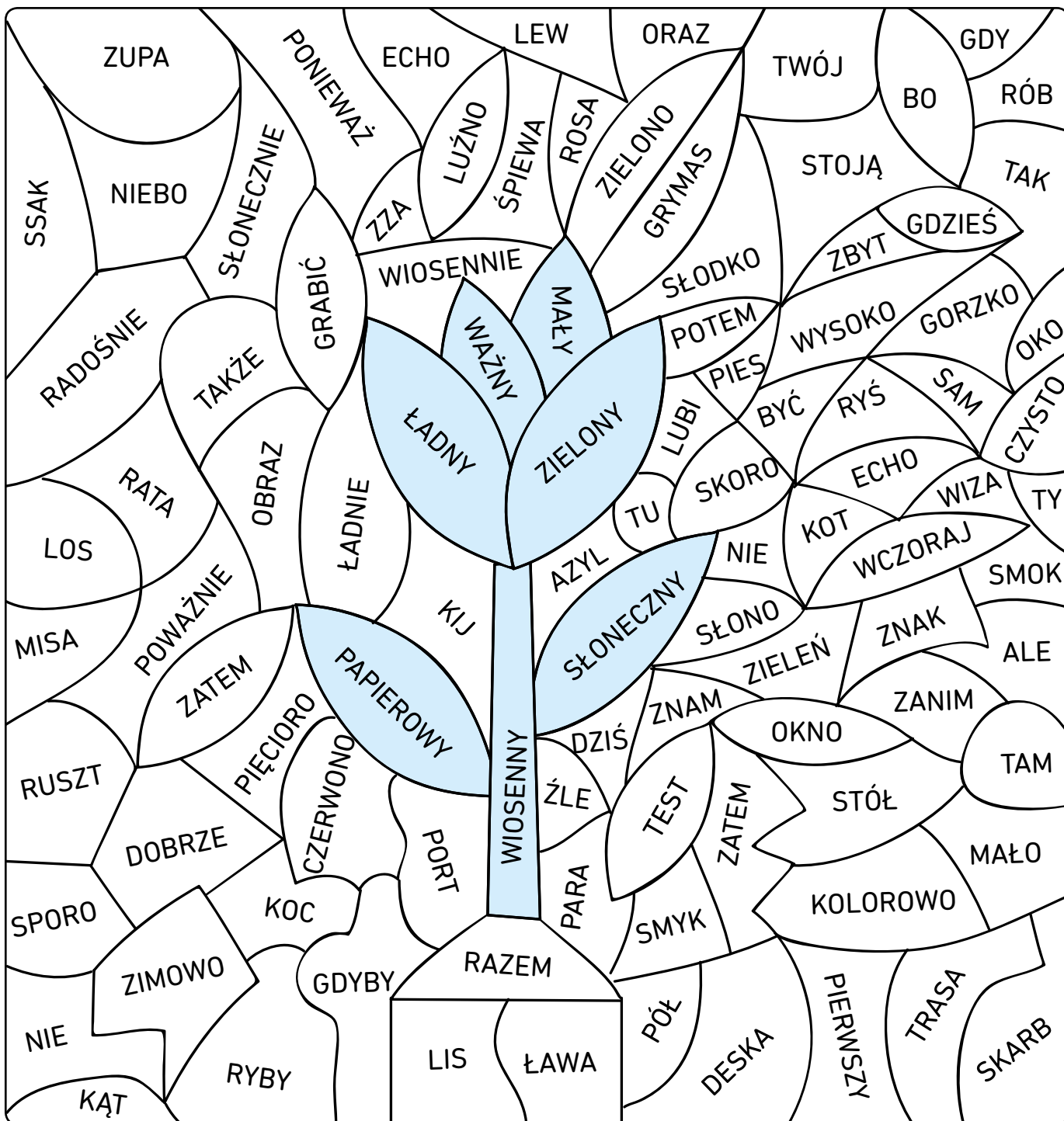
przyjazny, psotny, głodny,

krótki, spiczasty, czarny,

beżowy, zakręcony

1. Pokoloruj na niebiesko pola, na których znajdują się przymiotniki.

1. Dopisz po cztery przymiotniki, które mogą określać podany rzeczownik.

szkoła – *duża, nowoczesna, podstawowa, ulubiona*

dom – *rodzinny, stary, przestronny, opuszczony*

piłka – *okrągła, skórzana, kolorowa, dziecięca*

książka – *ciekawa, gruba, nudna, naukowa*

stoń – *szary, duży, mądry, powolny*

drzewo – *wysokie, rozłożyste, zielone, stare*

zima – *mroźna, słoneczna, śnieżna, długa*

2. Dobierz w pary przymiotniki o przeciwnym znaczeniu.

dobry, czarny, wesoty, chudy, niski, gruby, nudny, gładki, wysoki,
szorstki, interesujący, smutny, zły, biały

dobry – *zły*

czarny – *biały*

wesoty – *smutny*

chudy – *gruby*

niski – *wysoki*

nudny – *interesujący*

gładki – *szorstki*

1. Dopisz do rzeczownika przymiotnik **niebieski** w odpowiedniej formie i określ jego przypadek i rodzaj.

PRZYMIOTNIK	RODZAJ	PRZYPADEK
<i>niebieski</i> zeszyt	<i>męski</i>	<i>mianownik</i>
<i>niebieskie</i> piłki	<i>żeński</i>	<i>mianownik</i>
<i>niebieskich</i> .. okularów	<i>niemęskoosobowy</i>	<i>dopełniacz</i>
<i>niebieskiej</i> szafce	<i>żeński</i>	<i>celownik/miejscownik</i>
<i>niebieskim</i> skakankom	<i>żeński</i>	<i>celownik</i>

2. Odmień przez przypadki i liczby związek wyrazowy **dobra zabawa**.

PRZYPADEK	LICZBA POJEDYNCZA	LICZBA MNOGA
Mianownik	<i>dobra zabawa</i>	<i>dobre zabawy</i>
Dopełniacz	<i>dobrej zabawy</i>	<i>dobrych zabaw</i>
Celownik	<i>dobrej zabawie</i>	<i>dobrym zabawom</i>
Biernik	<i>dobrą zabawę</i>	<i>dobre zabawy</i>
Narzędnik	<i>dobrą zabawą</i>	<i>dobrymi zabawami</i>
Miejscownik	<i>dobrej zabawie</i>	<i>dobrych zabawach</i>
Wołacz	<i>dobra zabawo!</i>	<i>dobre zabawy!</i>

JAK? KIEDY? GDZIE? ODNAJDZIESZ MNIE! – PRZYSŁÓWEK

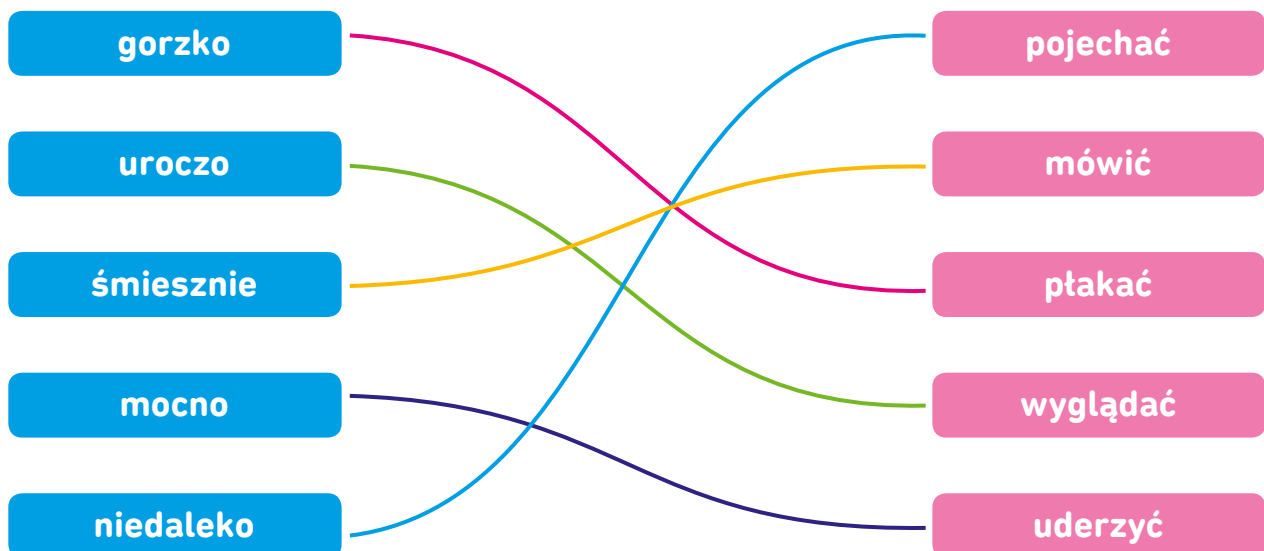
Przysłówek to nieodmienna część mowy, która odpowiada na pytania: **jak? gdzie? kiedy?**, np. mocno, daleko, jutro.

Określa sposób wykonywania czynności.

1. Podkreśl wszystkie wyrazy, które odpowiadają na pytania: jak? gdzie? kiedy?

daleko, prędko, wysoki, zielony, dawno, mocny, źle, podobnie,
ostatnio, późno, poranny, rześki

2. Dopasuj przysłówki do czasowników.

1. Utwórz przysłówki odpowiadające poniższym przymiotnikom.

np. kolorowy – kolorowo

staby – *stabo*

stoneczny – *stonecznie*

lekki – *lekko*

zabawny – *zabawnie*

ponury – *ponuro*

biały – *biato*

dobry – *dobrze*

2. Dopisz przysłówki o przeciwstawnym znaczeniu.

np. blisko – daleko

źle – *dobrze*

stabo – *mocno*

pochmurnie – *stonecznie*

interesująco – *nudno*

stodko – *gorzko*

ładnie – *brzydko*

jasno – *ciemno*

pusto – *pełno*

ciekawie – *nieciekawie*

3. Przeczytaj tekst i zaznacz w nim wszystkie przysłówki.

Niedawno oglądaliśmy nowy film naszego ulubionego reżysera. Znakomicie pokazano w nim widoki miasta z lotu ptaka. Z zaciekawieniem przyglądaliśmy się różnym dziwnym budowlom, wznoszącym się wysoko ponad ulicami. Chętnie podziwialiśmy znane nam budynki, które z góry wyglądały zupetnie inaczej. Później poszliśmy na spacer, specjalnie wybierając miejsca, które były pokazane dokładniej na filmie. Najbardziej podobał nam się widok na stadion, który często odwiedzamy, gdy gra nasza ulubiona drużyna. Tym razem długo staliśmy przed wejściem i analizowaliśmy jego niezwykle skomplikowaną konstrukcję.

1. Uzupełnij tekst odpowiednio dobranymi z ramki przysłówkami.

groźnie, zazwyczaj, nieoczekiwanie, szybko, daleko, ciemno,
tam, trudno, dziś, spokojnie

Zazwyczaj w Różanym Miasteczku wszyscy żyli *spokojnie*.
Jednak *dziś* okazało się, że *nieoczekiwanie* ten stan się skończył.
Wszystko zaczęło się, gdy Antek zobaczył *szybko* biegnących ludzi.
Razem dotarli *daleko* za miasto. *Tam* dowiedział się, że
trudno będzie przywrócić dawny porządek. Nad miejscowością zrobiło
się *ciemno* i *groźnie*. Zapanowali w niej źli ludzie, którzy
zburzyli spokój wszystkich mieszkańców.

2. Rozwiń zdania, dodając przysłówek, który w podanym wypowiedzeniu może określać czasownik.

A Antek poszedł do szkoły.
Antek szybko poszedł do szkoły.

B Pies przywitał swojego właściciela.
Pies radośnie przywitał swojego właściciela.

C Pociąg wjechał na stację.
Pociąg powoli wjechał na stację.

D Spadł puszysty śnieg.
Nieoczekiwanie spadł puszysty śnieg.

STOJĘ ZAWSZE PRZY IMIENIU – PRZYIMEK

Imię to dawna nazwa rzeczownika, a więc nazwa **przyimek** oznacza, że jest to niesamodzielna część mowy, która zawsze łączy się z rzeczownikiem, tworząc wyrażenie przyimkowe, np. **w piekarniku, pod kocem**. Przyimek jest nieodmienny.

Oznacza zależności czasowe i przestrzenne.

Najczęściej używane przyimki to:

do, na, w, przed, obok, między, po, o, nad, przy itp.

1. Zastąp podane określenia wyrażeniami przyimkowymi, np. papierowy samolot – samolot z papieru.

pasiasty koc – *koc w paski*

kraciasta spódnica – *spódnica w kratę*

wetniany sweter – *sweter z wełny*

drewniany stół – *stół z drewna*

żelazny gwóźdź – *gwóźdź z żelaza*

2. Uzupełnij zdania odpowiednimi przyimkami.

A Morze Bałtyckie znajduje się *między* Polską a Szwecją.

B Puszysty kot leży *na* kanapie.

C Roziskrzony śnieg pada *z* nieba.

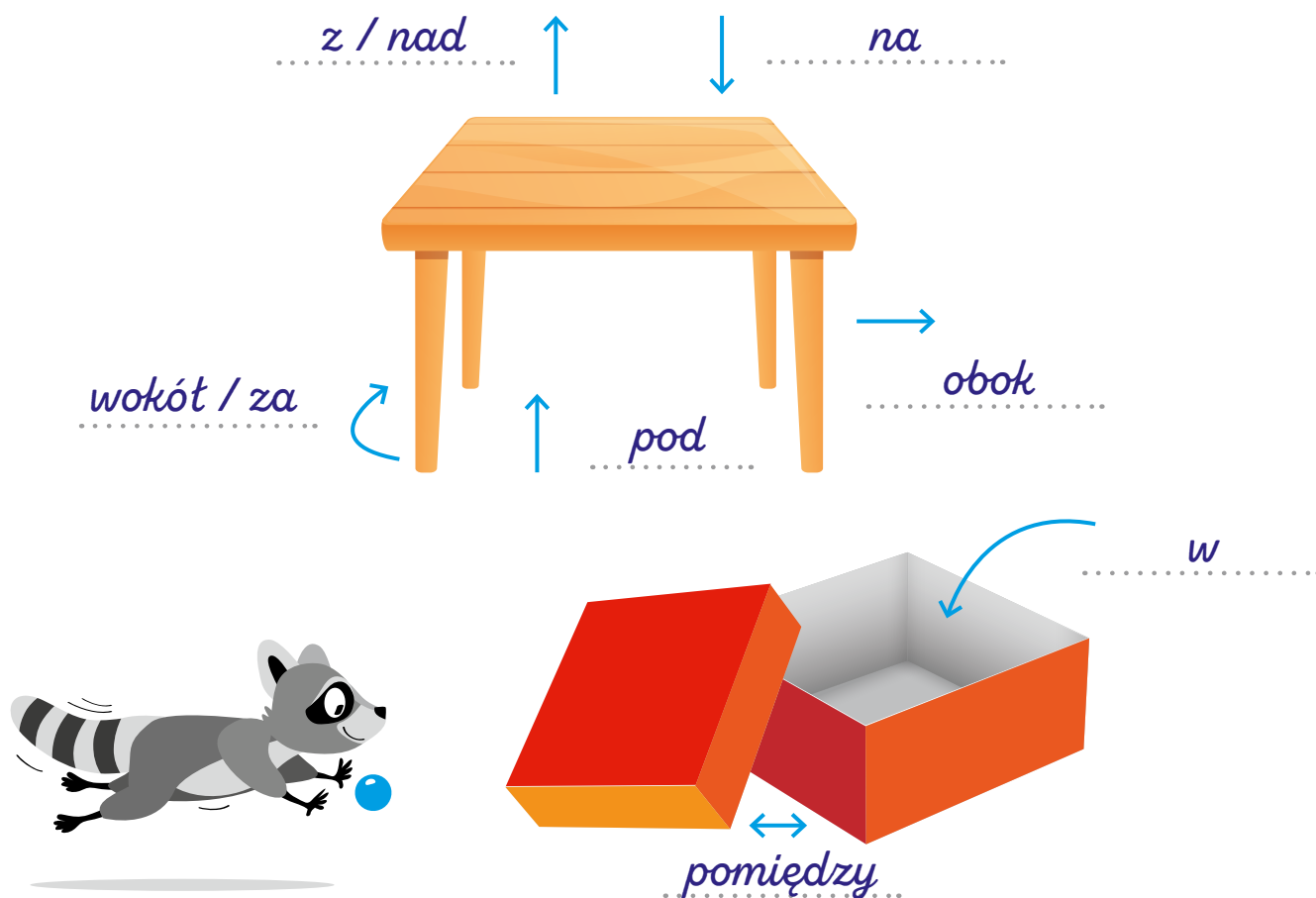
D Zapiszę pracę domową *w* zeszyście.

E Wyciągnął książkę *spod* poduszki.

F Lekcje zaczynają się *o* ósmej.

G *Nad* głowami przechodniów przeleciał gołąb.

1. Wpisz w wyznaczone miejsca przyimki odpowiadające położeniu.

2. Wypisz z tekstu wszystkie wyrażenia przyimkowe.

Od poniedziałku pada deszcz. Dzieci nie mogą uczestniczyć w wycieczce, ponieważ jest zbyt mokro. Bardzo żałują, bo chciały się pobawić w chowanego w lesie. Może za chmurami jednak kryje się słońce? Mają nadzieję, że po obiedzie uda się pójść przynajmniej do ogródka albo na plac zabaw.

od poniedziałku, w wycieczce, w chowanego, w lesie,

za chmurami, po obiedzie, do ogródka, na plac

Wśród przyimków wyróżniamy przyimki:

- **proste**, np. pod, w, po
- **złożone**, które składają się z dwóch lub trzech przyimków prostych, np. spomiędzy

1. Utwórz przyimki złożone z dwóch przyimków prostych. Pokoloruj na różne kolory.

po	koło	nad	nad
o	śród	po	za
z	po	przez	po
po	z	za	między

..... *pośród, okolo, zza, poza, ponad, pomiędzy, znad, poprzez*

2. Odszukaj w wykreślanke minimum 10 przyimków.

Q	J	N	S	P	O	Ś	R	Ó	D	C
J	Z	S	P	O	M	I	Ę	D	Z	Y
P	H	O	R	Z	H	I	J	A	W	H
S	P	O	Z	A	B	P	R	Z	E	Z
O	V	W	E	W	N	Ą	T	R	Z	R
S	P	O	D	C	Z	A	S	J	F	N
P	G	B	P	C	E	B	G	P	O	A
E	K	O	Ł	O	Q	Z	Z	A	Y	D
S	Y	K	X	D	Z	V	O	B	O	K

pośród, poza,

pomiędzy, ze,

spoza, nad,

przez, koło,

wewnątrz, od,

podczas, zza,

obok, sprzed

.....

SPAJAM, SKLEJAM, CZYLI ŁĄCZĘ – SPÓJNIK

Spójnik to niesamodzielna część mowy, która łączy wyrazy w zdaniu lub zdania składowe w zdaniach złożonych.

Najbardziej popularne spójniki to:

i, oraz, ani, ale, a, lecz, zaś, jednak, natomiast, więc, dlatego, toteż, zatem, lub, albo, czy, bądź.

1. W podanych zdaniach podkreśl spójniki.

- Wczoraj padał śnieg, więc ulepiłiśmy bałwana.
- Przyniosłem do szkoły książki i zeszyty oraz drugie śniadanie.
- Odrobię lekcje bądź poćwiczę na drążku.
- Wzięta skakankę, a następnie zawołała koleżanki.
- Od jutra zaczynam lekcje gry na gitarze, zaś pojutrze idę na pierwszy trening piłkarski.

2. Znajdź jak najwięcej spójników. Wypisz je w liniach.

czy, bądź, oraz, więc, lecz,

ani, albo, toteż, lub, czyli, zaś,

natomiast, zatem

.....

.....

.....

.....

.....

.....

K	T	B	K	C	Z	Y	G
O	O	R	A	Z	D	J	A
A	T	C	Y	I	B	E	D
L	E	C	Z	A	T	E	M
B	Ż	Z	A	N	I	R	J
O	M	Y	Ś	A	R	B	Y
I	A	L	T	T	O	Ą	O
Z	K	I	O	O	M	D	R
I	C	S	T	M	J	Ż	P
Q	L	D	E	I	J	U	W
P	U	H	Ż	A	R	A	I
J	B	W	H	S	T	C	Ę
O	A	N	I	T	A	M	C

1. Dopasuj spójniki z ramki do poszczególnych zdań.

a, jednak, lub, i, więc, ale

Lubię psy, ale nie przepadam za kotami.

Zastużyłem na nagrodę, więc ją dostanę.

Idę do kina lub na spacer.

Przeczytam „Pinokia” i „Akademię pana Kleksa”.

Chciałbym pograć w piłkę, jednak nie mam czasu.

Ja dostałem czwórkę, a ty piątkę.

2. Zamień podkreślone spójniki na wybrane z ramki w taki sposób, aby nie zmienić sensu zdań.

więc, i, dlatego, ale, lub

Pilnie się uczę, zatem mam dobre stopnie.

Pilnie się uczę, dlatego mam dobre stopnie.

Zrobię obiad albo posprzątam mieszkanie.

Zrobię obiad lub posprzątam mieszkanie.

Zrobiłam zakupy oraz odebrałam pranie.

Zrobiłam zakupy i odebrałam pranie.

Skończyliśmy już lekcje, jednak nie możemy jeszcze iść do domu.

Skończyliśmy już lekcje, ale nie możemy jeszcze iść do domu.

Jest dziś deszczowo, toteż nie możemy wyjść na dwór.

Jest dziś deszczowo, więc nie możemy wyjść na dwór.

Przecinek stawiamy przed spójnikami:
**a, ale, inaczej, jednak, jednakże, jedynie, lecz, natomiast,
 przecież, raczej, tylko, tylko że, tymczasem, wszakże, zaś, za to.**

Nie stawiamy go przed spójnikami:
oraz, i, tudzież, zarazem, lub, albo, czy, bądź, ani, ni.

1. Postaw przecinki tam, gdzie jest to konieczne.

- Interesuję się muzyką, więc mam kolekcję płyt.
- Janek i Olek chcieli iść do kina, lecz mieli próbę.
- Państwo Podkowińscy poszli do teatru i dobrze się bawili.
- Chodzimy do czwartej klasy, ale wyglądamy na starszych.
- Zagrają w szachy albo wybiorą inną grę.

2. Wstaw do zdań spójnik **dlatego** lub **lecz**.

Lubię pływać, *dlatego* chodzę na basen.

Lubię pływać, *lecz* nie chodzę na basen.

Pada deszcz, *lecz* wyjdę z psem na spacer.

Pada deszcz, *dlatego* nie wyjdę z psem na spacer.

Jutro planuję wcześniej wstać, *dlatego* dziś położę się wcześniej.

Jutro planuję wcześniej wstać, *lecz* dziś nie mogę położyć się wcześniej.

CHCĘ POWIEDZIEĆ, ŻE... – ZDANIA OZNAJMUJĄCE, PYTAJĄCE I ROZKAZUJĄCE

Zdania, które zapisujemy lub wypowiadamy, mogą mieć różną formę w zależności od tego, jaki chcemy przekazać komunikat.

Wyróżniamy więc zdania:

oznajmujące (gdy chcemy o czymś poinformować) – na ich końcu stawiamy kropkę .

Jutro pójdziemy na spacer.

pytające (gdy chcemy o coś zapytać) – na ich końcu stawiamy znak zapytania ?

Czy jutro pójdziemy na spacer?

rozkazujące (gdy chcemy wydać polecenie) – na ich końcu stawiamy wykrzyknik ! lub kropkę .

Idźcie jutro na spacer!

1. W Twoim pokoju panuje bałagan. W jaki sposób może zwrócić się do Ciebie mama, gdy chce, abyś zrobił/zrobiła porządek? Użyj dwóch rodzajów zdań: pytającego i rozkazującego.

zdanie pytające – *Czy mogłabyś posprzątać w pokoju?*

.....

zdanie rozkazujące – *Posprzątaj w pokoju!*

.....

1. Postaw odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu każdego zdania, a następnie nazwij jego rodzaj.

- Ustawcie się, proszę, przed klasą!

zdanie *rozkazujące*

- Czy możesz mi pomóc?

zdanie *pytające*

- Weź się wreszcie do pracy!

zdanie *rozkazujące*

- Pójdziemy jutro do kina?

zdanie *pytające*

- Lubię malować farbami akrylowymi.

zdanie *oznajmujące*

2. Przekształć podane zdania oznajmujące w zdania rozkazujące i pytające.

- A** Zrobimy dziś pizzę.

zdanie rozkazujące – *Zróbmy dziś pizzę!*

zdanie pytające – *Czy zrobimy dziś pizzę?*

- B** Wojtek i Jacek grają w szachy.

zdanie rozkazujące – *Niech Wojtek i Jacek zagrają w szachy!*

zdanie pytające – *Czy Wojtek i Jacek grają w szachy?*

1. Utóż po dwa zdania rozkazujące na podane tematy. W jednym zwróć się do kolegi, w drugim – do nauczyciela lub innej osoby dorosłej.

A prośba o powtórzenie tematu pracy domowej

do kolegi – *Powtórz mi temat pracy domowej!*

do nauczyciela – *Proszę powtórzyć temat pracy domowej!*

B prośba o pożyczenie książki

do kolegi – *Pożycz mi tę książkę!*

do osoby dorosłej – *Proszę mi pożyczyć tę książkę!*

2. Uzupełnij tekst odpowiednio dobranymi fragmentami zdań z ramki. Na końcu każdego z nich postaw znak interpunkcyjny odpowiadający intencji wypowiedzi.

przepraszam; czy my nigdy nie możemy spokojnie pójść na wycieczkę;
czy będą tam dinozaury; ponieważ interesuje mnie życie zwierząt;
czy dopisze nam pogoda; zwariowałaś

Zaplanowaliśmy na jutro wycieczkę do ogrodu zoologicznego. Bardzo lubię chodzić do ZOO, *ponieważ interesuje mnie życie zwierząt.*

– *Czy będą tam dinozaury?* – zapytała moja

młodsza siostra, która ostatnio zainteresowała się tymi gadami.

– *Zwariowałaś?* – wykrzyknąłem. – Przecież one już dawno wyginęły!

– Już się któćicie? *Czy my nigdy nie możemy spokojnie pójść na wycieczkę?* – zdenerwowała się mama.

– *Przepraszam!* Wydawało mi się, że Ola wie, czym się interesuje – odpartem.

Nie mogę się już doczekać jutrzejszego dnia.

Ciekawe, *czy dopisze nam pogoda.*

1. Zaznacz właściwą odpowiedź.

Zdanie *Ulepmy razem batwana.*
to zdanie:

- oznajmujące
- rozkazujące
- pytające

Zdanie *Ulepimy razem batwana.*
to zdanie:

- oznajmujące
- rozkazujące
- pytające

Zdanie *Chcesz ulepić ze mną batwana?*
to zdanie:

- oznajmujące
- rozkazujące
- pytające

2. Wybierz właściwą odpowiedź.

1. Zdanie rozkazujące może wyrażać:

- A prośbę
- B polecenie
- C obie odpowiedzi są prawidłowe

3. Zdanie pytające może kończyć się:

- A znakiem zapytania
- B kropką
- C obie odpowiedzi są prawidłowe

2. Na końcu zdania oznajmującego
nie może znaleźć się:

- A kropka
- B znak zapytania
- C wykrzyknik

4. Zdań oznajmujących, rozkazujących
i pytających używamy:

- A ze względu na intencję wypowiedzi
- B ze względu na zróżnicowanie języka
- C dowolnie

CZASEM WARTO SIĘ ROZWINĄĆ – ZDANIE ROZWIŃIĘTE I NIEROZWIŃIĘTE

Podmiot i orzeczenie to podstawowe części zdania. Aby utworzyć wypowiedzenie będące zdaniem, wystarczy zastosować samo orzeczenie.

zdanie nierozwińięte

orzeczenie lub orzeczenie + podmiot

zdanie rozwińięte

orzeczenie + określenia

lub

podmiot + orzeczenie + określenia

1. Podkreśl w tekście zdania nierozwińięte.

Chtopcy poszli na mecz. Chcieli wreszcie pograć razem z przeciwną drużyną. Długo czekali. Nikt nie przyszedł. Janek postanowił pójść do domu. Mateusz próbował się dodzwonić do kapitana drużyny przeciwnej. Igor zrezygnował. Wszyscy rozeszli się do domów.

2. Dodając do zdań pojedyncze wyrazy, przekształć je w zdania rozwińięte.

- A Psy szczekają. *Psy radośnie szczekają.*
- B Malujemy. *Malujemy obrazki.*
- C Stefan zagrał. *Stefan zagrał w meczu.*
- D Chtopcy i dziewczynki śpiewają. *Chtopcy i dziewczynki śpiewają w chórze.*
- E Wojtek zostanie informatykiem. *Wojtek w przyszłości zostanie informatykiem.*

1. Zaznacz właściwą odpowiedź.

Zdanie nierozwinięte może składać się z:

- A** samego orzeczenia
B podmiotu i orzeczenia
C obie odpowiedzi są prawidłowe

2. W podanych zdaniach podkreśl określenia.

Wesołe koty psocą w soboty.

Łakome hipopotamy podjadają banany.

Mrówki w mrowisku opowiadają o rudym lisie.

Niesforne zające gonią motyle na łące.

3. Rozwiń zdania, dopisując:

określenia podmiotu

Marysia płacze.

Smutna Marysia płacze.

Adam i Ewa nie słuchają.

Roztargnieni Adam i Ewa nie słuchają.

Telefon dzwoni.

Telefon babci dzwoni.

Kwiaty zakwitły.

Wiosenne kwiaty zakwitły.

Książka leży.

Książka o zwierzętach leży.

określenie orzeczenia

Stasiek pobiegł.

Stasiek pobiegł ulicą.

Kubek stłukł się.

Kubek stłukł się na kawatki.

Uczniowie piszą.

Uczniowie piszą dyktando.

Rozpoczęła się gra.

Rozpoczęła się emocjonująca gra.

1. Z rozsypanki wyrazowej ułóż dwa zdania rozwinięte. Wykorzystaj wszystkie wyrazy.

wczoraj słońce od świeci

Od wczoraj świeci słońce.

bukiet mamy piękny zrobiliśmy dla

Zrobiliśmy piękny bukiet dla mamy.

2. Rozwiń zdania.

- Pada deszcz. *Od wczoraj cały czas pada ulewny deszcz.*
- Przyjdę jutro. *Przyjdę do ciebie jutro po południu.*
- Zobaczyłem fokę. *W zoo zobaczyłem bawiącą się fokę.*
- Parasol przecieka. *Czerwony parasol od dawna przecieka.*
- Agnieszka wyjechała. *Zmartwiona Agnieszka wyjechała pierwszym pociągiem.*
- Wakacje były udane. *Nasze wakacje na wsi były niezwykle udane.*
- Zbudowaliśmy dom. *Dwa lata temu zbudowaliśmy nasz dom.*
- Rozwiązałam zadanie. *Wreszcie rozwiązałam zadanie z matematyki.*

MOIM ZDANIEM – ZDANIE I RÓWNOWAŻNIK

Wypowiedzenia dzielimy na zdania i równoważniki zdań.

Zdania zawierają osobową formę czasownika, czyli orzeczenie,
np. *Kuba jedzie na wakacje.*

Równoważniki nie posiadają takiej formy,
np. *Wyjazd Kuby na wakacje.*

1. W poniższym tekście zamień formy nieosobowe czasowników na osobowe.

Andrzej (chcieć) *chciał* wyjechać na obóz. Dlatego (poprosić)
..... *poprosił* rodziców, aby mu (pozwolić) *pozwolili*
się zapisać. Gdy (zgodzić się) *się zgodzili*, chłopiec (być)
..... *był* bardzo szczęśliwy. (Zacząć) *zaczął*
się od razu pakować, mimo że do wyjazdu (zostać) *został*
jeszcze cały miesiąc.

2. Zamień równoważniki zdań na zdania.

- Zabranie zabawek przez Jacka. – *Jacek zabrał zabawki.*
- Wyjście chłopców z domu. – *Chłopcy wyszli z domu.*
- Zebranie przez Alę i Asię liści na bukiet. – *Ala i Asia zebrały liście na bukiet.*
- Stawianie ścian domu przez murarzy. – *Murarze stawiają ściany domu.*
- Powrót rodziców z pracy. – *Rodzice wrócili z pracy.*

1. Z rozsypanki wyrazowej ułóż wypowiedzenia. Podkreśl te, które są równoważnikami.

złapania kota próba czarnego

Próba złapania czarnego kota.

boisku chłopcy na się zebrali

Chłopcy zebrali się na boisku.

w czytelnicy czytanie szkolnej książek

Czytanie książek w szkolnej czytelnicy.

muzeum babcia w obrazy podziwiata

Babcia podziwiata obrazy w muzeum.

z Kaczka bohaterką legend Złota jednej jest

Bohaterką jednej z legend jest Złota Kaczka.

przez Kopciuszka wróżkę zacczarowanie

Zacczarowanie Kopciuszka przez wróżkę.

morzem zdjęć nad podczas robienie wakacji

Robienie zdjęć podczas wakacji nad morzem.

1. Przeczytaj zdania.

Spotkanie Śnieżki z krasnoludkami.

Malowanie króla przez artystę.

Śmianie się dziewczynek.

Zgubienie koszyka przez Czerwonego Kapturka.

Wędrowanie harcerzy po górach.

A) Jakimi częściami mowy są podkreślone wyrazy? Odpowiedz pełnym zdaniem.

Podkreślone wyrazy są rzeczownikami.

B) Zamień podkreślone wyrazy na czasowniki w formie osobowej. Popraw zdania i zapisz je.

Śnieżka spotyka krasnoludki.

Artysta maluje króla.

Dziewczynki śmieją się.

Czerwony Kapturek gubi koszyk.

Harcerze wędrują po górach.

2. Uzupełnij podane zdania dobranymi z ramki czasownikami w odpowiedniej formie.

lubić, chodzić, móc, leżeć, być

Luty *był* w tym roku wyjątkowo mroźny. Wszędzie *leżało* dużo śniegu, z którego *możliśmy* lepić bałwany. Kuba z kolegami często *chodzili* na pobliską górkę, bo wszyscy *lubili* jeździć na sankach.

KTO TU RZĄDZI – PODMIOT I ORZECZENIE

Podmiot i orzeczenie to najważniejsze części zdania.

Orzeczenie odpowiada na pytania: co robi? co się z nim dzieje? w jakim jest stanie? Orzeczenie jest osobową formą czasownika i nazywa wykonywaną czynność.

Podmiot nazywa wykonawcę czynności, odpowiada na pytania: kto? co?

Przykład:

Pantera skoczyła na gałąź.

pantera
(podmiot)

co zrobiła?

.....→

skoczyła
(orzeczenie)

←.....

kto?

1. Określ osobę i liczbę, w której występuje orzeczenie.

- A Idziemy. *1 os. l. mn.*.....
- B Pobiegli. *3 os. l. mn.*.....
- C Chciałbym. *1 os. l. poj.*.....
- D Zaśpiewała. *3 os. l. poj.*.....

2. Na podstawie formy orzeczenia określ, kto jest wykonawcą czynności (ja, ty, on, ona, ono, my, wy, oni, one).

my..... Pojechaliliśmy na wakacje nad morze.

on..... Wziął ze sobą aparat fotograficzny.

oni..... Zapomnieli o prowiancie na drogę.

ja..... Chciałbym wyjechać jeszcze raz.

ty..... Byłeś tam już wcześniej.

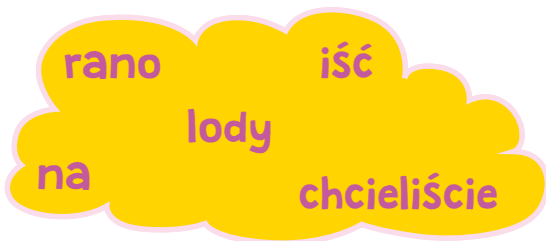
1. W podanych zdaniach jedną linią podkreśl podmiot, a dwiema orzeczenie.

Wzór:

Leo poszedł na spacer ze swoją panią.

- Amelia szukała zagubionego zwierzaka.
 - Zmęczone dziewczyny cieszą się z wygranego meczu.
 - Mały kudłaty piesek spaceruje po lesie.
 - Nasi rodzice pojechali do kina.
2. Z rozsypanki wyrazowej z każdej chmury utóż zdania i zapisz je poniżej. Podkreśl podmiot i orzeczenie. Jeśli nie można podkreślić podmiotu, pokoloruj chmurę na żółto.

Chcieliście iść rano na lody.

Od jutra zaczynam ćwiczenia!

Bartek i Kazik narysowali plakat.

Stary Mruczek łasi się do nóg swojej pani.

1. Uzupełnij zdania dowolnymi podmiotami i orzeczeniami.

Wesoły *rowerzysta* szybko *pojechał* przed siebie.

..... *Pies* energicznie *biega* po parku.

Znudzona *dziewczynka* z niechęcią *sięgnęła po* książkę.

Podkscytowane *siostry* z zapątem *śpiewały*

..... *Zuzia* i *Julka* chętnie *skaczą*

na skakance.

2. Określ wykonawcę czynności.

Piasek przesypywał się przez palce.

(co się przesypywało? *piasek*))

Dziewczynka jadła kanapkę.

(kto jadł? *dziewczynka*))

Kwiaty rosną w ogrodzie.

(co rośnie? *kwiaty*))

Czy kubek stoi na stole?

(co stoi? *kubek*))

Roztargnieni panowie spieszyli się na autobus.

(kto się spieszył? *panowie*))

1. Rozwiąż krzyżówkę, wpisując kolejno orzeczenia z podanych zdań.

1. W auli zebrali się wszyscy uczniowie.
2. Dwóch muzyków grało na puzonach.
3. Zmęczone dziecko czytało wciągającą lekturę.
4. Pracownicy sadu zrywali jabłka.
5. Przez przypadek popsuliśmy kolegom zabawę.

					1.		2.			
					Z		G			
					E		R			
					^I B		A			
					^{II} R		Ł			
3.	C	Z	Y	T	A	Ł	O			
					L					
4.	Z	R	Y	^{IV} W	^{III} A	L	I			
					S					
5.	P	^V O	P	S	U	L	I	Ś	M	Y
							Ę			

^I B	^{II} R	^{III} A	^{IV} W	^V O
----------------	-----------------	------------------	-----------------	----------------

KAŻDY MA SWOJĄ GRUPĘ – GRUPA PODMIOTU I ORZECZENIA

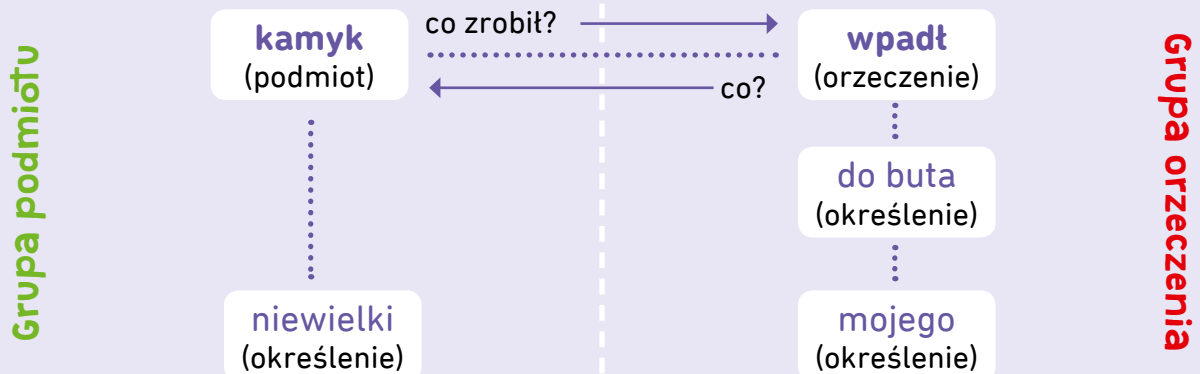

Wyrazy określające podmiot należą do grupy podmiotu, natomiast wyrazy określające orzeczenie tworzą grupę orzeczenia.

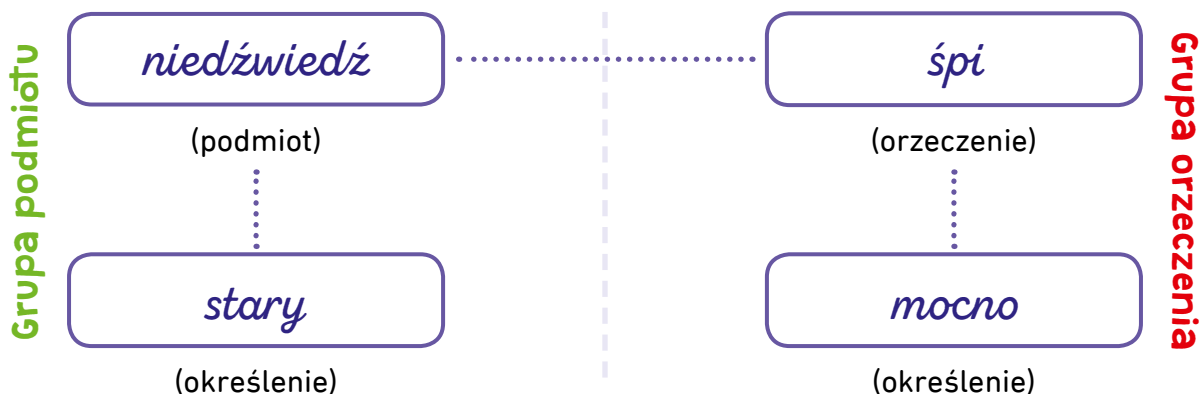
1. W podanym zdaniu podkreśl dwiema liniami orzeczenie, jedną podmiot. Uzupełnij schemat, przyporządkuj głównym częściom zdania określające je wyrazy.

Wzór:

Niewielki kamyk wpadł do mojego buta.

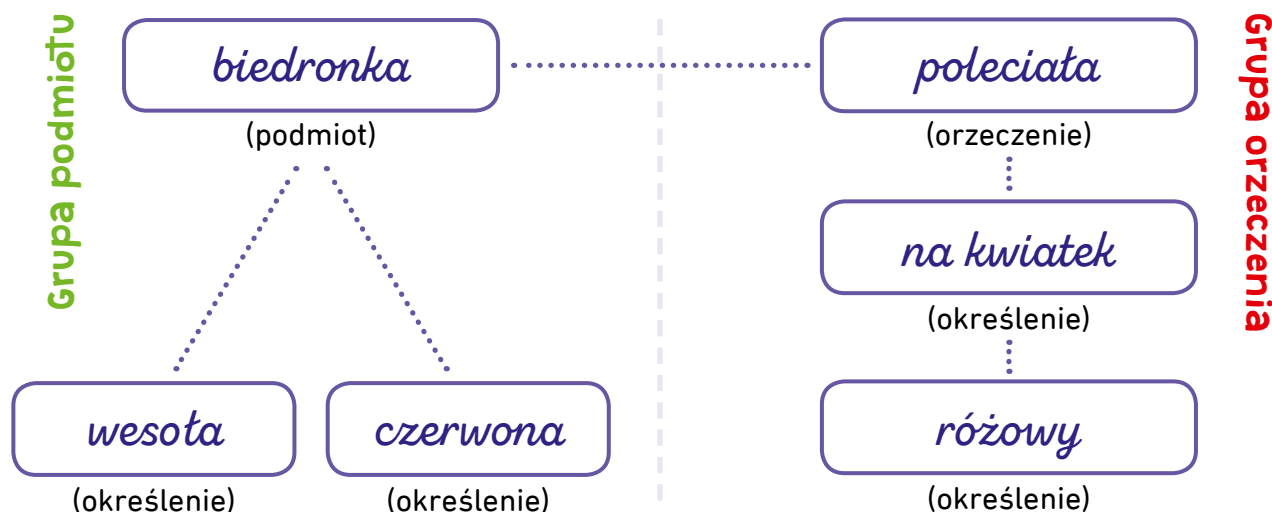

Stary niedźwiedź mocno śpi.

1. W podanym zdaniu podkreśl dwiema liniami orzeczenie, jedną podmiot. Uzupełnij schemat.

Wesoła czerwona biedronka poleciała na różowy kwiatek.

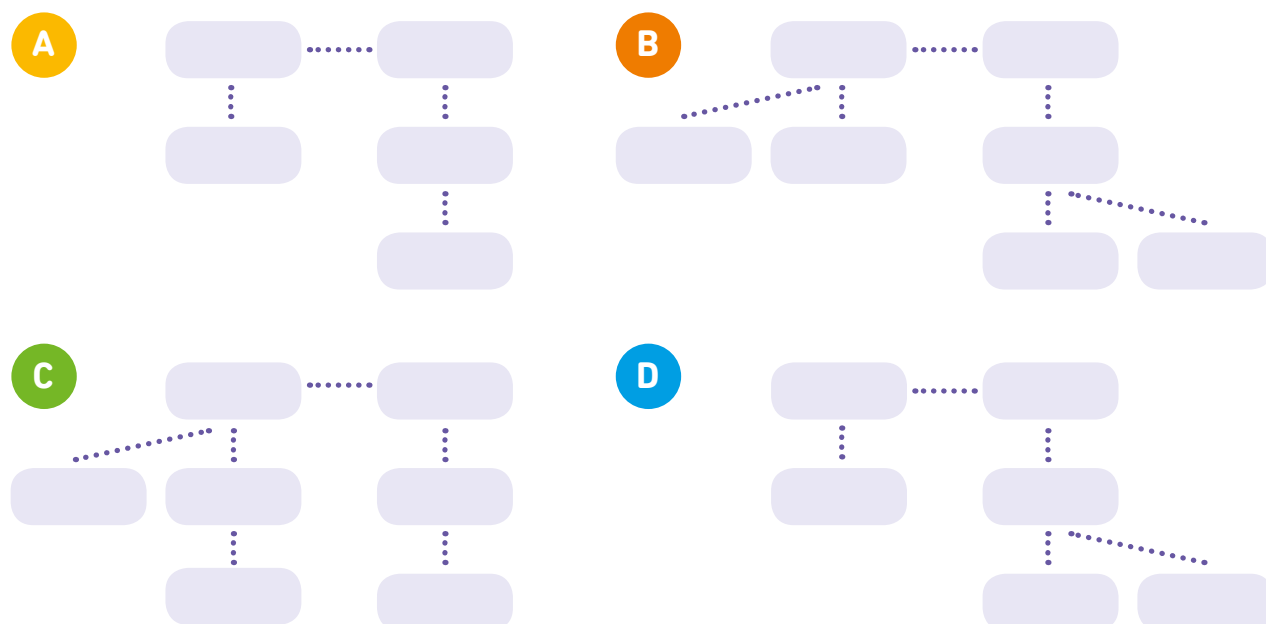
2. Dopasuj wykresy do zdań, nazwij ich części.

Mały wesoły Franek lubi swoje kolorowe klocki. *B*

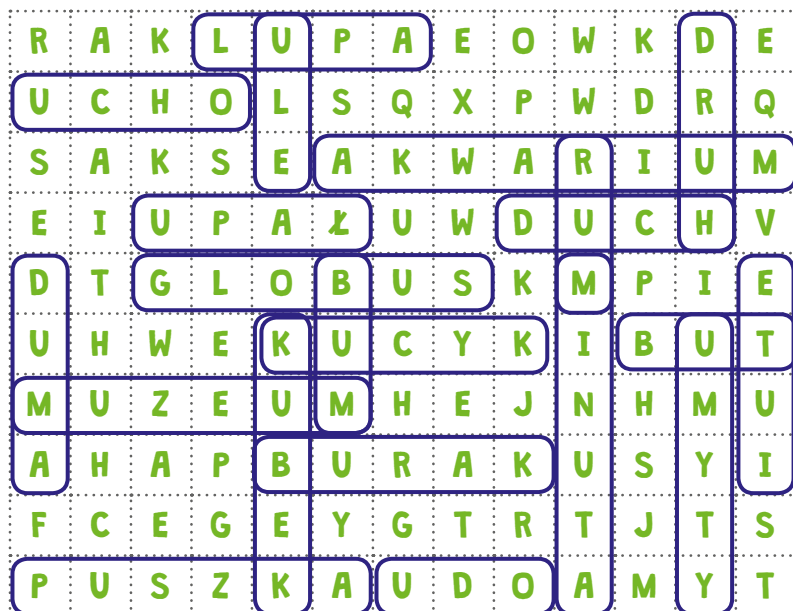
Uszczęśliwiona Agatka ogląda swój nowy plecak. *D*

Kolorowa ważka z tęczowymi skrzydłami usiadła na drewnianym parapecie. *C*

Zegar elektroniczny wskazywał złą godzinę. *A*

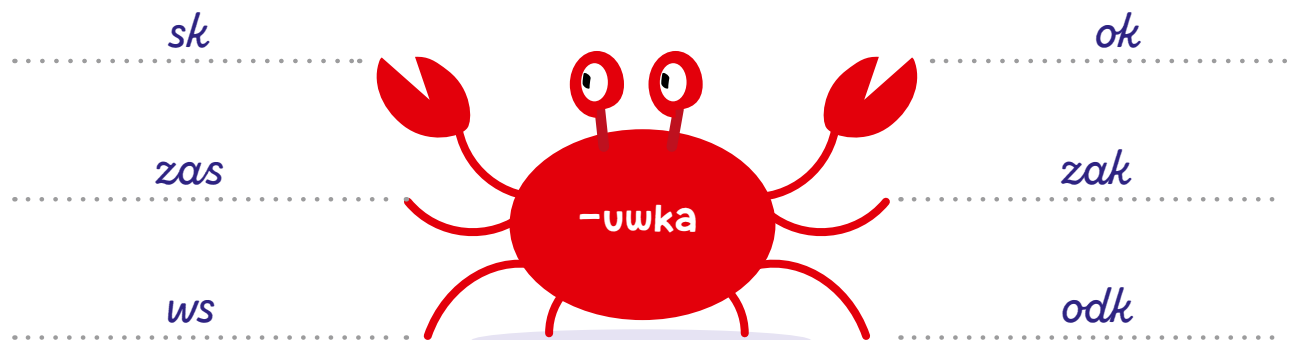

1. W wykreślanke znajdź wyrazy z „u” ukryte pionowo i poziomo. Wypisz je.

duma, ule, kubek, bum, druh, umyty, etui, lupa, akwarium,
upat, duch, globus, kucyk, but, puszka, udo, burak, minuta,
muzeum, ucho, rum

2. Dopisz części wyrazów, które wspólnie stworzą wyjątki.

1. Uzupełnij tekst, wpisując „u” lub „ó”.

Wśr.ó.d gęstych drzew r.ó.st młodziu.tki b.u.k. Lu.dzie zachwycali się jego u.rodą. Kt.ó.regoś dnia ścieżką obok przechodziła c.ó.rka kr.ó.la. Drzewo spodobało jej się tak bardzo, że zm.u.siła ojca, aby przeni.ó.st je do pałacowego ogr.ó.dka. Kr.ó.l był sm.u.tny, bo wiedział, że drzewo to nie r.ó.ża, kt.ó.rą można przesadzać z miejsca na miejsce. Miał rację. Wkr.ó.tce bu.k u.secht i został tylko s.u.chy kik.u.t, kt.ó.ry ju.ż nie podobał się kr.ó.lewnie.

2. Wykorzystując podane wyrazy, utóó dyktando, które będzie składało się z 5–6 zdań. Wyrazy możesz dowolnie odmieniać.

próba, suknia, potwór, bluszcz, smutek, brzuch, krótko, róg, futro, płótno, kurtyna, puszczać, ludzie, różowy, guma, góra, kłócić się, tóóko, klucz, chmura

Napisz tekst, jaki chcesz!

Spróbuj wymyślić
inne wyrazy!

1. Dopisz części wyrazów o podanych zakończeniach.

..... *ham* -ulec

..... *chm* -ura

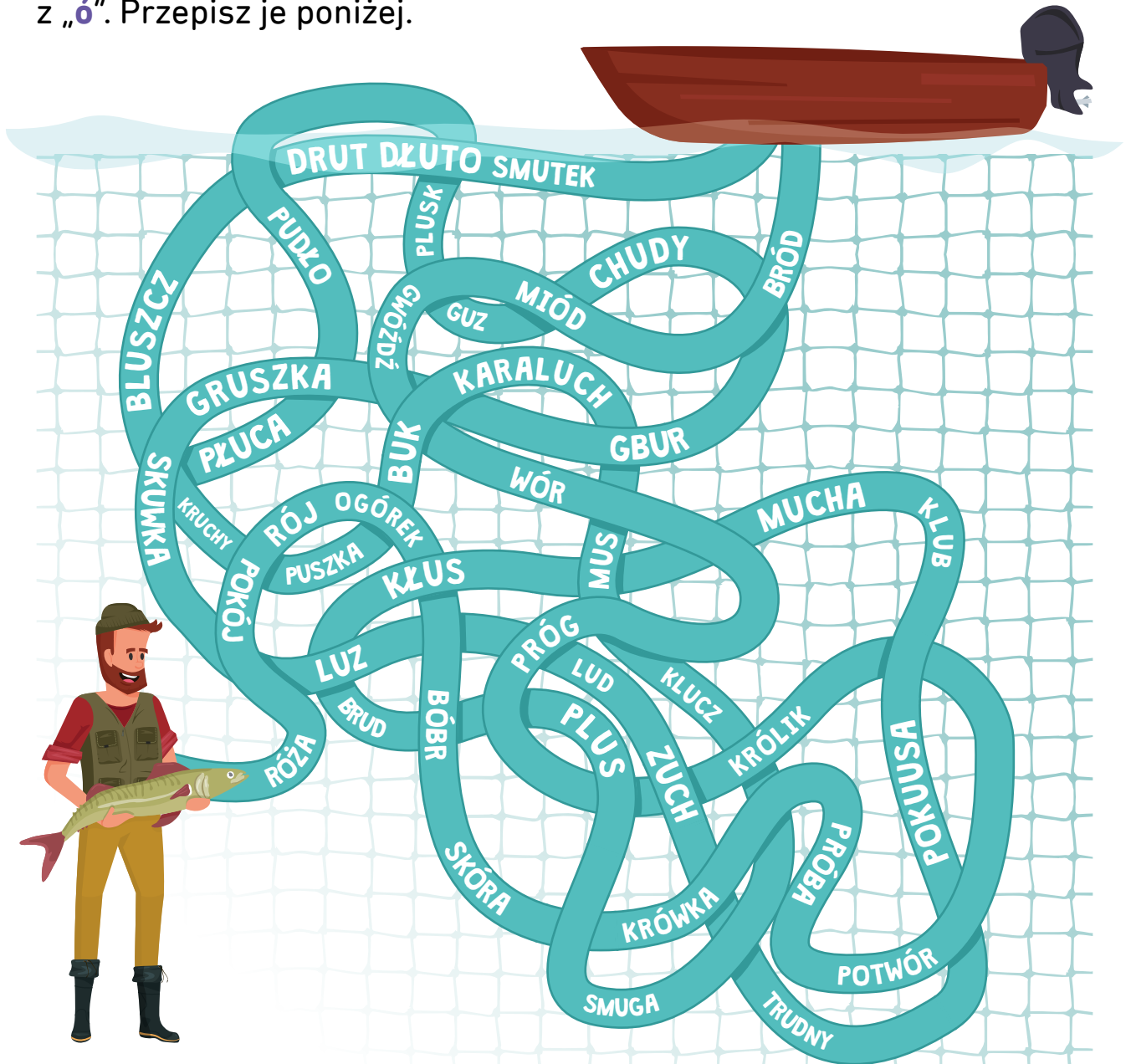
..... *rach* -unek

..... *mal* -uszek

..... *mikr* -us

..... *mal* -uje

2. Pomóż rybakowi dotrzeć do łódki, wyplątując z sieci wszystkie wyrazy z „ó”. Przepisz je poniżej.

róża, pokój, rój, ogórek, bóbr, skóra, krówka, próba, potwór,
królik, próg, wór, gwóźdź, miód, bród

GIMNASTYKA ORTOGRAFICZNA Z RZ I Ź

RZ

piszemy, gdy w innych formach tego samego wyrazu lub w wyrazach pokrewnych wymienia się na **r**, np. cesarz – cesarski; po spółgłoskach: **p, b, t, w, j, k, d, g, ch**, np. przestroga, ujrzyć, chrzan (wyjątki: pszczoła, wszędzie, wszyscy, bukszan, większy); w zakończeniach: **-arz, -erz, -mierz, -mistrz**, np. murarz, żołnierz, wodomierz, zegarmistrz oraz w wyrazach z **rz niewymiennym**, których pisownię należy zapamiętać, np. burza, orzech.

Ź

piszemy, gdy w innych formach tego samego wyrazu lub w wyrazach pokrewnych wymienia się na: **dz, g, z, ź (zi), s, h**, np. mosiężny – mosiądz, ważyć – waga, każe – kazać, wożę – wozić; po spółgłoskach **l, ł, n, r**, np. lżej, małżeństwo, inżynier, rzeć; w wyrazach z **ź niewymiennym**, których pisownię należy zapamiętać, np. żart, ryż.

1. Uzupełnij tekst „rz” i „ź”.

Pani P...**rz**epiórka musiała we w...**rz**eśniu załatwić wiele wa...**ź**nych spraw. Wyruszyła więc w podróż...**ź**.. Było to jednak nie lada wyda...**rz**enie, gdy...**ź**.. zwykle w tym czasie zagnie...**ź**.. dząta się w nowym miejscu. Najpierw udała się do leka...**rz**..a, a później odwiedziła zap...**rz**..yjaźnionych...**ź**..otnie...**rz**..y. U krawca naprawiła zniszczony kotnie...**rz**..yk, a następnie p...**rz**..emie...**rz**..yła szmat drogi, aby powie...**rz**..yć rodzinie p...**rz**..epiękną sk...**rz**..ynkę na na...**rz**..ędzia. Wróciła do gniazda tu...**ź**.. p...**rz**..ed zmie...**rz**..chem.

- Do każdego wyrazu dopasuj zasadę, według której został zapisany.
 wrzątek – *po „w” piszemy „rz”*
 nóżka – *„ż” wymienia się na „g” (noga)*
 mężczyzna – *„ż” wymienia się na „s” (męski)*
 aptekarz – *piszemy „rz” w zakończeniach nazw zawodów „-arz”, „-erz”*
 rowerzysta – *„rz” wymienia się na „r” (rower)*
 bandaż – *piszemy „ż” w zakończeniach „-aż” wyrazów obcych*
 wodomierz – *„rz” w zakończeniach „-mierz”, „-mistrz”*
 odzież – *„ż” w zakończeniach wyrazów r. żeńskiego „-aż”, „-eż”*

- Podkreśl wyrazy, których pisowni nie można uzasadnić żadną regułą ortograficzną.

rzeka, porządek, drużynowy, przebieg, wierzba,
nóż, pożar, różowy, dróżka, dojrzały

- Znajdź w wykreślance jak najwięcej nazw zwierząt. Zapisz je obok.

nietoperz, żmija,
jezozwierz, żyrafa, ważka,
żubr, wąż, żaba, żońta,
żbik, piegża, żuraw, żuk,
orzet, tchórz

GIMNASTYKA ORTOGRAFICZNA Z CH I H

H

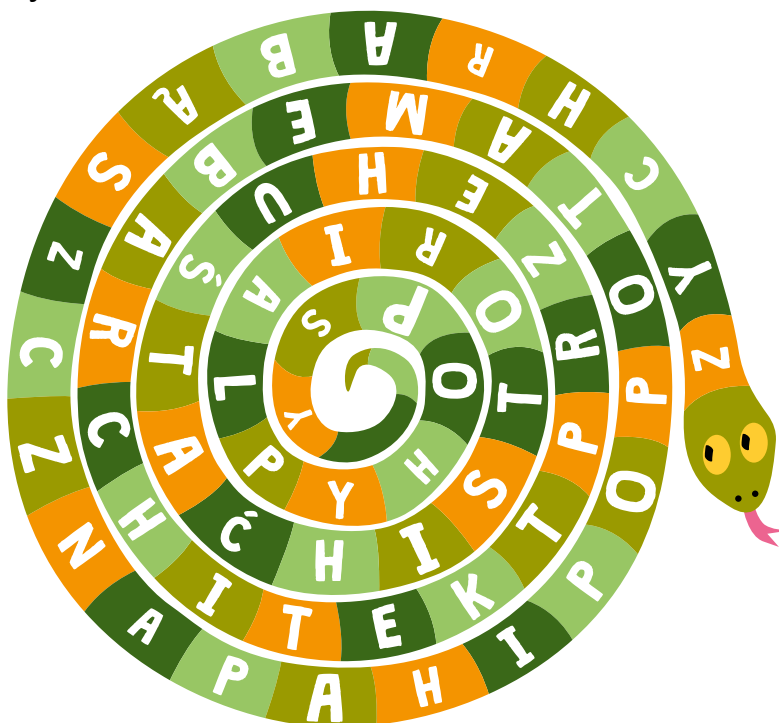
piszemy, gdy w innych formach tego samego wyrazu lub w wyrazach pokrewnych wymienia się na **g** lub **ż**, np. druh – drużyna, wahać się – waga oraz w wielu wyrazach, których pisownie należy zapamiętać, np. hak, herbata, hełm.

CH

piszemy, gdy w innych formach tego samego wyrazu lub w wyrazach pokrewnych wymienia się na **sz**, np. mucha – muszka; po spółgłosce **s**, np. schodzić; zawsze na końcu wyrazu (wyjątek: druh) oraz w wielu wyrazach, których pisownię należy zapamiętać, np. choroba, chleb.

1. Znajdź w wężu wszystkie prawidłowo zapisane wyrazy z „ch” i „h”. Zaczynij od głowy.

chrabąszcz, hipopotam, architekt, huśtać, historia, hop

1. Uzupełnij tekst „ch” lub „h”.

..H..ipopotamica ..H..alinka ..ch..ętnie ..ch..odziła po sklepach. ..Ch..ciała pięknie pa..
..ch..nieć, więc odwiedziła centrum ..h..andlowe, aby kupić mydło zapa..
..ch..owe.
W sklepie spotkała znajomy..
..ch.., który..
..ch.. od dawna nie widziała. Razem poszli na ..h..erbatę i kru..
..ch..e ciastka. Znajomi ..ch..walili się, że zwiedzili ostatnio ..Ch..
..Ch..iny, ..H..onduras i ..H..imalaje. Nazajutrz mieli je..
..ch..ać do ..Ch..ętma, aby podziwiać kolekcję ..h..ełmów. ..H..alinka nie..
..ch..ętnie pożegnała ciekawy..
..ch.. rozmówców, jednak wiedziała, że czeka na nią ..h..ipopotam ..H..enryk, który ma dziś ..ch..
..rapkę na ..h..amburgera.

2. Na jaką literę wymienia się „ch” w podanych wyrazach?

skrucha – sz... okruch – sz... głuchy – s/sz leniuch – s/sz groch – sz...

3. Zapisz poprawnie nazwy przedmiotów i zwierząt. Każda zawiera „h” lub „ch”.

orzechy

ropucha

ucho

helikopter

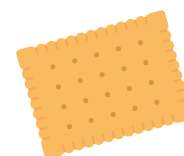
chart

chleb

chmura

herbatnik

NIEKIEDY NIE WIEM, JAK NAPISAĆ „NIE” – PISOWNIA „NIE” Z RÓŻNYMI CZĘŚCIAMI MOWY

Cząstkę „nie” piszemy razem z:

- **rzeczownikami** (np. niepokój, nieszczęście)
- **przymiotnikami w stopniu równym** (np. nieuczciwy, niewielki)
- **przysłówkami w stopniu równym** (np. niedobrze, nietadnie)

Cząstkę „nie” piszemy oddzielnie z:

- **czasownikami** (np. nie przyszedł, nie mogę)
- **przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym** (np. nie uczciwszy, nie większy)
- **przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym** (np. nie lepiej, nie ładniej)
- **liczebnikami** (np. nie dziesięć, nie sto)

1. Dopisz przeczenie „nie” razem lub osobno. Pokoloruj na niebiesko pola z oddzielną pisownią.

*nie*chętnie

*nie*zdążył

*nie*oczekiwanie

*nie*najlepiej

*nie*zdrowo

*nie*pokój

*nie*raz

*nie*śpi

2. Do podanych wyrazów dobierz inne o podobnym znaczeniu, które będą zawierały przeczenie „nie”, np. dobrze – nieźle.

głupio – *niemądrze*

kłamstwo – *nieprawda*

brzydko – *nietadnie*

wróg – *nieprzyjaciel*

nisko – *niewysoko*

bałagan – *nieporządek*

smutno – *niewesoło*

1. Uzupełnij tabelkę wstawiając znak X w miejscu, które oznacza prawidłową pisownię „nie” z danym wyrazem.

	umiem	bezpiecznie	wysoko	znacznie	widzieliśmy
razem		X	X	X	
osobno	X				X

	dwoje	uwaga	mam	odrobić	wchodzenie
razem		X			X
osobno	X		X	X	

2. Uzupełnij dialog, wpisując „nie” łącznie lub rozdzielnie.

- Dlaczego *nie* było cię wczoraj w szkole?
- Czuję się *nie* najlepiej. *Nie* miałem siły, żeby się ruszać i ogólnie byłem jakiś *nie* swój.
- *Nie* pokoił się o ciebie. Ostatnio *nie* wiele rozmawiamy i *nie* spędzamy razem czasu.
- *Nie* raz już tak bywało. *Nie* gniewaj się. *Nie* mam zbyt dużo czasu. *Nie* mogę go znaleźć nawet na sprzątanie.
- Dobrze, że *nie* wiesz, jaki *nie* porządek panuje w moim pokoju. Moja mama twierdzi, że to może być nawet *nie* bezpieczne.

1. Przeskakując zawsze o tyle samo liter, odgadnij ukryte w ciągu literowym wyrazy. Zapisz je poprawnie i napisz zdanie z każdym z nich.

ISNTRIZKEWISOPKFAAGZ
 BNIYPTCAERZLJLNKNYRMN
 QUIZREJSONLDKXDTGADHŁ
 EPNOSIRTEGX CZYHRAĘNIĆ

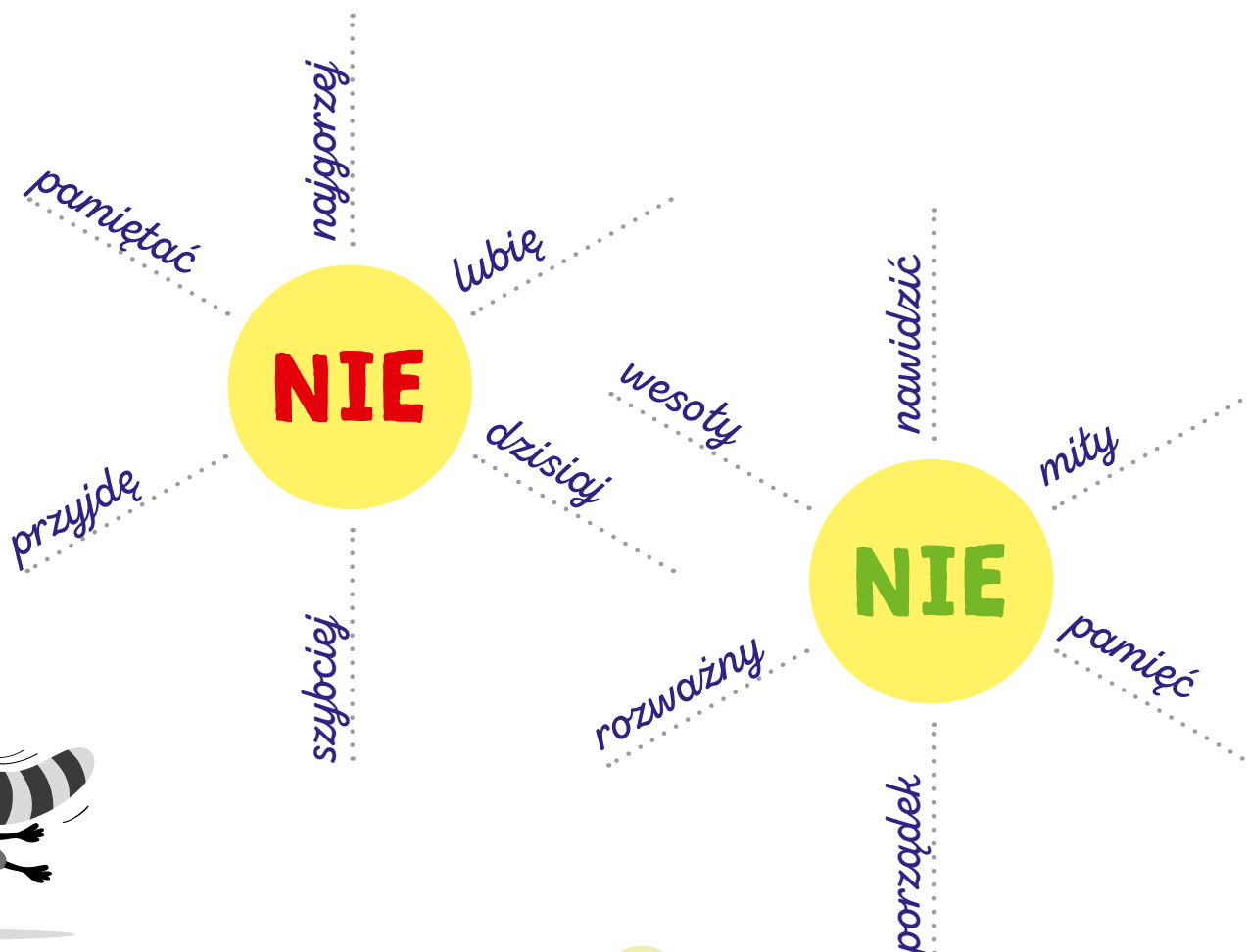
nieskazitelny, nie oddał, niechęć

Koszula lśnita nieskazitelną bielą.

Maciek nie oddał mi zeszytu do matematyki.

Asia i Julka czują do siebie niechęć.

2. Do każdego słoneczka dopisz sześć wyrazów: do pierwszego wyrazy pisane z „nie” osobno, do drugiego pisane łącznie.

GIMNASTYKA ORTOGRAFICZNA – KIEDY UŻYĆ WIELKIEJ LITERY?

Wielką literą zapisujemy nazwy własne, do których należą między innymi:

IMIONA I NAZWISKA	Mikołaj Kopernik, Antoni Wilczyński
NAZWY GEOGRAFICZNE	Etna, Martynika, Pilica, Tatry, Europa
NAZWY MIESZKAŃCÓW KONTYNETÓW, PAŃSTW, REGIONÓW	Azjatka, Kanadyjka, Ślązaczka, Europejczyk, Polak, Mazowszanin
NAZWY ŚWIĄT	Boże Narodzenie, Wielki Tydzień
TYTUŁY GAZET ORAZ CZASOPISM	„Życie Warszawy”, „Mówią Wieki”

1. Uzupełnij tekst odpowiednimi literami. Pokoloruj na zielono właściwe pole.

A antek zainteresował się **I** i ndianami. Zaprenumerował nawet czasopismo „**Ż** życie **A** a pacza”, z którego dowiedział się wiele o dawnych mieszkańcach **A** a meryki. Szczególnie zainteresował go artykuł **A** a ntoniego **P** p rusaka, który opisał historię **W** w odza **C** c zarne **P** p ióro. Gdy ostatnio koledzy **A** a ntka zachwycali się „**A** a kademią **P** p ana **K** k leksa”, on z wypiekami na policzkach opowiadał losy **W** w innetou. Jego tata mówi, że gdyby nie **E** e uropejczycy, **I** i ndianie nadal mogliby zasiedlać całą **A** a merykę, zamiast żyć w **R** r ezerwatach.

1. Znajdź w ciągu liter nazwy własne i zapisz je pod spodem.

KWIATIZYDOR**OWER**PRZEGUBBELGIA
MEKSYKANINOWOŚĆPSZCZOŁANT
ARKTYDAŚLĄZAKALAFIORAZORROBA
KONIENAREWBOŻENARODZENIEPOL
SKAKRAKOWIANINBAŁWANLEGNICA

*Izydor, Belgia, Meksykanin, Antarktyda, Ślązak, Azor, Narew,
Bożena, Boże Narodzenie, Polska, Legnica*

.....

.....

2. Z rozsypanki literowej ułóż nazwy polskich miast i zapisz je poprawnie.

RZAWSWAA

Warszawa

ŻÓŁD

Łódź

LEIKCE

Kielce

NZOŃAP

Poznań

ŁORWACW

Wrocław

ONZGIEN

Gniezno

GALEINC

Legnica

ŃKGADS

Gdańsk

ÓKWAKR

Kraków

TEAKOCIW

Katowice

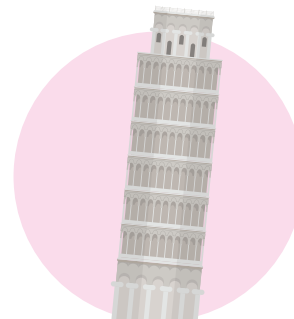
1. Rozpoznaj nazwy państw na podstawie charakterystycznych dla nich budowli.

Francja

Wielka Brytania

Włochy

Polska

Chiny

2. Zapisz tytuły lektur szkolnych podanych autorów. Pamiętaj o cudzysłowach.

Jan Brzechwa „*Akademia Pana Kleksa*”

Jean-Jacques Sempé „*Mikotajek*”

Janusz Christa „*Szkoła latania*”

Hans Christian Andersen „*Brzydkie kaczątko*”

Clive Staples Lewis „*Lew, Czarownica i Stara Szafa*”

1. Uzupełnij tabelkę nazwami własnymi, które należą do określonej kategorii i należy je pisać wielką literą.

LITERA	PAŃSTWO	MIASTO	IMIĘ	NAZWA GEOGRAFICZNA
A	Argentyna	Ateny	Anna	Afryka
B	Brazylia	Berlin	Bartek	Balkany
C	Chiny	Chetm	Cezary	Costa Brava
D	Dania	Dębica	Dominik	Dardanele
E	Ekwador	Elbląg	Ewa	Ebro
F	Francja	Frombork	Franciszek	Flandria
G	Grecja	Gdańsk	Genowefa	Gopto
H	Hiszpania	Hamburg	Henryk	Haiti
I	Indie	Itawa	Irena	Ibiza
J	Japonia	Jastarnia	Jolanta	Jutlandia
K	Kostaryka	Kielce	Kazimierz	Karpaty
L	Libia	Lublin	Ludwik	Loara
Ł	Łotwa	Łańcut	Łukasz	Łebsko
M	Meksyk	Moskwa	Maria	Mamry
N	Norwegia	Nowy Jork	Natalia	Narew
O	Oman	Olsztyn	Olgierd	Odra
P	Polska	Paryż	Paweł	Pilica
R	Rosja	Rzym	Roman	Ren
S	Słowacja	Szanghaj	Sylvia	Sekwana
T	Turcja	Tokio	Tomasz	Tamiza
U	Urugwaj	Ustka	Urszula	Ural
W	Włochy	Wiedeń	Wojciech	Wista
Z	Zambia	Zamość	Zofia	Zbrucz

spróbuj znaleźć inne przykłady!

TAKIE MAŁE, A TAKIE WAŻNE – INTERPUNKCJA

Znaki interpunkcyjne stanowią ważny element zdania. Służą przede wszystkim do uwydatnienia logiczno-składniowej konstrukcji zdań. Najczęściej używane znaki to:

- . kropka
- , przecinek
- ? znak zapytania
- ! wykrzyknik
- „ ” cudzysłów
- : dwukropek

1. Uzupełnij tekst odpowiednimi znakami przestankowymi.

Gdy byłam mała, często jeździłam do dziadków na wieś. Lubiłam tam karmić zwierzęta: kury, gęsi, króliki i konie. Jeśli się nudziłam, szłam na strych, aby poszukać jakiejś lektury. Pewnego dnia znalazłam „Niekończącą się historię”. Nie mogłam się oderwać od tej książki, czytałam ją nawet nocami. Wyobrażałam sobie, że przeniosłam się do Fantazjany i podróżowałam razem z Bastianem. Co będzie dalej? Zastanawiałam się za każdym razem, kiedy już musiałam odłożyć książkę. Ona jest naprawdę super!

1. Odgadnij nazwę znaku interpunkcyjnego.

Stawiamy go, gdy chcemy się czegoś dowiedzieć.

znak zapytania

Zapisujemy w nim tytuł.

cudzystów

Może wyrażać polecenie.

wykrzyknik

Oddzielamy nim wyrazy w zdaniu lub zdania składowe w zdaniu złożonym.

przecinek

Potrzebujemy tego znaku, gdy chcemy coś wymieniać.

dwukropek

Kończymy nim zdanie, gdy coś stwierdzamy.

kropka

2. Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Przecinek stawiamy:

- po rzeczowniku w dopełniaczu
- kiedy wyliczamy
- po każdym przymiotniku

Wyodrębnia wtrącony fragment tekstu:

- dwukropek
- średnik
- nawias

Używamy go m.in. w wypowiedziach w dialogu:

- średnik
- myślnik
- wielokropek

Służy do oznaczania emocjonalnego charakteru wypowiedzi, na przykład żądania albo rozkazu:

- dwukropek
- wykrzyknik
- wielokropek

1. Podkreśl zdanie, gdzie wszystkie znaki interpunkcyjne zostały poprawnie zastosowane.

a. Maćku, czy zechciałbyś mi pomóc?

Maćku czy zechciałbyś mi pomóc?

Maćku czy zechciałbyś mi pomóc.

b. Ostatnio widziałam dwa ciekawe filmy.

Ostatnio, widziałam dwa ciekawe filmy.

Ostatnio widziałam dwa, ciekawe filmy.

2. Ustal, jaka zasada została zastosowana w podanych zdaniach.

a. *Janek i Tomek, i Stefan poszli wyprowadzić psa.*

Przecinek stawiamy,
jeśli w zdaniu powtarza
się ten sam spójnik.

Przecinek stawiamy
podczas wyliczania.

b. *Halo, czy mnie słyszysz?*

Przecinek stawiamy
po wykrzyknieniach.

Przecinek stawiamy
po wyrazach
dźwiękonaśladowczych.

1. Wstaw w zdaniach odpowiednie znaki.

ŻYCZĘ CI... – ŻYCZENIA I POZDROWIENIA

Życzenia i pozdrowienia są wypowiedziami użytkowymi, które są wyrazem pamięci o innej osobie.

Życzenia przesyłamy z konkretnej okazji, pozdrowienia przesyłamy na przykład z wakacji.

1. Twoja koleżanka lub kolega obchodzi urodziny. Zapisz życzenia, które możesz do niej lub do niego skierować, uzupełniając tekst. Możesz skorzystać ze sformułowań umieszczonych w ramce.

Droga / Drogi *Aniu!*

Z okazji Twoich *urodzin* życzę Ci spełnienia

marzeń, wielu *radosnych* dni, ciągłego

uśmiechu na twarzy.

Twoja / Twój *przyjaciółka*

Karolina

podpis

Aniu, Pawle, Przyjaciółko, Przyjacielu, uśmiechu, urodzin, radosnych, przyjaciółka, przyjaciel, marzeń

1. Zaadresuj pocztówkę, którą wysyłasz z wakacji do swojego kolegi lub koleżanki. Pamiętaj o odpowiednim zwrocie grzecznościowym (Sz. P., Kol.).

Przesyłam Ci serdeczne pozdrowienia
Z Kotliny Kłodzkiej.

Dużo zwiedzam, podziwiam przyrodę
i zdobywam kolejne szczyty.

Na szczęście dopisuje nam pogoda,
więc możemy z rodziną realizować
naszą podróżniczą pasję.

Szkoda, że nie ma Cię z nami.

Ściskam,

Kuba

.....
podpis

Kotlina Kłodzka, 25 lipca br.

Sz. P. Karolina Srebrzyńska

ul. Główna 5

05-348 Drewnów

2. Zbliżają się Twoje urodziny. Napisz życzenia, których otrzymanie sprawiłoby Ci radość. Pamiętaj o zwrotach grzecznościowych i wielkiej literze tam, gdzie to konieczne. Nie zapomnij też zapisać miejscowości i daty.

Drogi Maćku!

Życzę Ci spełnienia wszystkich
marzeń, samych dobrych stopni

w szkole, mniej kłótni z siostrą

oraz zakupu wymarzonego psa!

Twoja przyjaciółka

Basia

Wrocław, 14.06.2021

1. Twoi dziadkowie obchodzą 40. rocznicę ślubu. Z tej okazji chcesz im wysłać życzenia. Zredaguj ich tekst, korzystając z banku sformułowań. Zaprojektuj też kartkę, na której je umieścisz.

Kochani..., Drodzy..., Szanowni..., Najmilsi...

Z okazji: Rocznicy Ślubu, Waszego Święta, Wyjątkowego Dnia, Waszego Jubileuszu

składam, przesyłam, pragnę Wam złożyć, życzę

wielu radosnych dni, miłości, uśmiechu,
kolejnych wspaniałych rocznic, zdrowia, spełnienia marzeń

Tutaj narysuj obrazek, jaki chcesz!

Kochani Dziadkowie!
Z okazji Waszego jubileuszu
czterdziestu lat małżeństwa
przesyłam Wam gorące
życzenia dalszych lat
w szczęściu i kolejnych
wspaniałych rocznic!

Wasza wnuczka

Magda

Katowice, 10.05.2021

1. Wybierz jedną z zaznaczonych miejscowości, poszukaj informacji na jej temat, a następnie napisz pozdrowienia z tego miejsca do kolegi, koleżanki lub członków rodziny.

Droga Paulino!

*Spędzam właśnie wakacje
z rodzicami w Kielcach. Zwiedziliśmy
Pałac Biskupi, byliśmy na Świętym
Krzyżu, a jutro wybieramy się na
wycieczkę w okolice Bodzentyna.
Gdy wrócę, pokażę Ci zdjęcia.
Gorąco pozdrawiam!*

Iwona

Kielce, 17.07.2020

Narysuj znaczek!

Paulina Listek

ul. Miła 17/32

10-222 Paprotki

DZIĘKUJĘ CI BARDZO – PODZIĘKOWANIE

Podziękowanie to krótka forma wypowiedzi pisemnej, w której wyrażamy wdzięczność za coś wobec drugiej osoby.

Z całego serca składamy podziękowania

Pani Dyrektor Lidii Bezanowskiej

*za umożliwienie zorganizowania warsztatów
teatralnych w naszej szkole.*

*Bardzo dziękujemy za wsparcie i każde dobre słowo,
które mobilizowało nas do pracy.*

Z wyrazami wdzięczności

Uczniowie kl. 8B

wprowadzenie

adresat
podziękowań

powód
podziękowań

zakończenie

podpis

1. Do kogo mogą być skierowane zamieszczone niżej podziękowania? Dopasuj odpowiedzi z ramek.

- 3 Bardzo dziękuję Państwu za przyznanie mi nagrody.
- 2 Dziękujemy Pani za opiekę nad naszą klasą.
- 4 Serdecznie dziękujemy za udział w naszej uroczystości.
- 5 Jestem Ci wdzięczny za pomoc w trudnych chwilach.
- 1 Pragnę Wam serdecznie podziękować za wspaniałe prezenty.

1 goście na urodzinach

2 wychowawczyni

3 jurorzy konkursu

4 uczestnicy gali noworocznej

5 kolega

1. Dopisz do schematu słowa i zwroty, którymi możesz zastąpić czasownik „dziękować”.

2. Uzupełniając schemat, zredaguj tekst podziękowań, które skierujesz w imieniu autora do czytelników, którzy przybyli na premierę jego książki.

Warszawa, 10.05.2021

(miejsce i data)

PODZIĘKOWANIE

*Gorąco dziękuję moim Czytelnikom za przybycie na premierę
 mojej najnowszej książki. Jestem głęboko wdzięczny za
 wszystkie wyrazy uznania i komplementy pod moim adresem.
 Obiecuję starać się z całej mocy, by moje kolejne książki
 również zyskały Państwa uznanie!*

(treść – komu i za co chcesz podziękować)

Z wyrazami szacunku

(zwrot grzecznościowy)

Anatol Kowalski

(podpis)

1. Dopisz przysłówki, którymi wyrazisz, jak bardzo komuś za coś dziękujesz, np. **gorąco dziękuję**.

<i>bardzo</i>	dziękuję	<i>niezmiernie</i>	dziękuję
<i>z całego serca</i>	dziękuję	<i>z całej duszy</i>	dziękuję
<i>serdecznie</i>	dziękuję	<i>najszczerzej</i>	dziękuję

2. Podkreśl zwroty, których użyjesz w podziękowaniach.

z wyrazami wdzięczności, do zobaczenia, z wyrazami szacunku,
pragnę wyrazić wdzięczność, pozdrawiam, witam, składam podziękowania,
jestem wdzięczna, gratuluję, zwracam się z prośbą,
proszę przyjąć wyrazy wdzięczności, dzięki, do zobaczenia

3. Z podanych wyrazów utóż tekst podziękowań.

mojego, zespołowi, serdecznie, oddziału, za, fachową, szpitalu, pomoc,
dziękuję, szacunku, i, chirurgii, całemu, opiekę, pobytu, wyrazami,
wspaniałą, podczas, w, z, Kacper Grzebieniowski

*Serdecznie dziękuję całemu zespołowi oddziału chirurgii za fachową
pomoc i wspaniałą opiekę podczas mojego pobytu w szpitalu.*

Z wyrazami szacunku

Kacper Grzebieniowski

DROGA KOLEŻANKO, DROGI KOLEGO... – LIST

List to jedna z najczęściej stosowanych form wypowiedzi pisemnej. Może być używany do korespondencji prywatnej lub oficjalnej.

List prywatny powinien zawierać:

- miejscowość i datę
- zwrot do adresata
- wstęp, rozwinięcie i zakończenie wyznaczone akapitami (część tekstu wyznaczona wcięciem)
- pożegnalny zwrot grzecznościowy
- podpis
- ewentualnie post scriptum („po napisaniu” – dopisek na końcu listu)

1. Do kogo skierujesz list, który będzie się zaczynał następującymi słowami? Dopasuj adresatów z ramki.

kolega, przyjaciółka, rodzice, dziadkowie

Bardzo ucieszył mnie Twój ostatni list, w którym opisałeś mi historię swojego psa. *do kolegi*

Bardzo za Wami tęsknię i dlatego postanowiłam napisać ten list.

do dziadków

Od kiedy wyjechałaś, czuję się samotna, dlatego piszę, aby podzielić się z Tobą ostatnimi wrażeniami. *do przyjaciółki*

Dojechalśmy bezpiecznie na miejsce po trzech godzinach podróży.

Warunki w ośrodku są dobre, a po drodze poznałem kilku nowych kolegów.

do rodziców

1. Korzystając z poniższego szablonu, napisz list do kolegi lub koleżanki, w którym opisziesz swoją wakacyjną przygodę.

Wymyśl inną przygodę!

Opole, 11.08.2020

(miejsce i data)

Droga Patrycjjo!

(zwrot do adresata)

Pozdrawiam Cię serdecznie i dziękuję Ci za Twój list. Odpisuję dopiero teraz, ponieważ dwa dni temu wróciłam do domu z wakacji, które spędziłam z rodzicami w Ustce.

wstęp

Nie uwierzysz, co nam się tam przytrafiło! Do naszego pokoju hotelowego przyleciała... papuga. Duża, kolorowa i bardzo ładna. Rozwiesiliśmy ogłoszenia, ale przez całe dwa tygodnie nikt się po nią nie zgłosił. Wobec tego kupiliśmy klatkę i zabraliśmy naszą nową towarzyszkę ze sobą. Tym sposobem oprócz psa i żółwia mamy teraz papugę!

rozwińcie

A co słychać u Ciebie? Jak udał się obóz żeglarski? Mam nadzieję, że dobrze się bawitaś. Czekam na Twój list, a gdy wrócisz, to zapraszam w odwiedziny!

zakończenie

Pozdrawiam

(zwrot pożegnalny)

Iga

(podpis)

1. Zaadresuj poprawnie kopertę, uwzględniając zarówno odbiorcę (czyli osobę, do której skierowany jest list), jak i nadawcę (czyli osobę, która jest autorem listu). Skorzystaj z dwóch modeli adresowania listu.

lub

1. Przepisz podany tekst w prawidłowym układzie. Pamiętaj o akapitach.

Lubawa, 12 sierpnia 2021 r. Kochana Ciociu! Bardzo ucieszył mnie Twój ostatni list. Martwiłam się, bo długo się nie odzywałaś. U nas ostatnio dużo się działo. Pewnie słyszałaś, że zmieniliśmy mieszkanie. Ja też pomagałam rodzicom przy przeprowadzce i pakowaniu. Przy okazji znalazłam pierwszą lalkę, którą od Ciebie dostałam. Ależ to były wspomnienia! Pozdrawiam Was serdecznie, gorące uściski przesyłam dla małego Karolka. Irenka PS. Podczas pakowania zbierałam całe pudło zabawek i książeczek z mojego dzieciństwa. Mam nadzieję, że spodobają się Karolkowi.

Lubawa, 12 sierpnia 2021 r.

Kochana Ciociu!

Bardzo ucieszył mnie Twój ostatni list. Martwiłam się, bo długo się nie odzywałaś.

U nas ostatnio dużo się działo. Pewnie słyszałaś, że zmieniliśmy mieszkanie. Ja też pomagałam rodzicom przy przeprowadzce i pakowaniu. Przy okazji znalazłam pierwszą lalkę, którą od Ciebie dostałam. Ależ to były wspomnienia!

Pozdrawiam Was serdecznie, gorące uściski dla małego Karolka.

Ściskam.

Irenka

PS. Podczas pakowania zbierałam całe pudło zabawek i książeczek z mojego dzieciństwa. Mam nadzieję, że spodobają się Karolkowi.

1. Czego brakuje w poniższym liście? Przeczytaj go i dopisz brakujące elementy.

Itawa, 12.08.2021

Kochana Pati!

Wróciłam wczoraj z wakacji u babci i od razu do Ciebie piszę. Jak tam Twój obóz wspinaczkowy?

U babci było super! Obawiałam się, że będzie nudno, ale zupełnie się myliłam. Nauczyłam się doić krowę, bawiłam się z psami i małutkimi kociakami, a nawet widziałam nowo narodzonego źrebaczka! Nie masz pojęcia, jaki jest uroczy. A dwie godziny po urodzeniu już biega, niesamowite! Poza tym byliśmy na plaży nad morzem, opalałyśmy się, jadłyśmy świeże ryby i pływałyśmy jachtem. Nie nudziłam się nawet przez chwilę. To były fantastyczne trzy tygodnie!

Czekam na relację z Twojego wyjazdu! Mam nadzieję, że bawiłaś się równie dobrze jak ja.

Tvoja przyjaciółka

Jula

ZAPLANUJĘ I NAPISZĘ – PLAN WYDARZEŃ

Plan wydarzeń to uporządkowany zapis najistotniejszych wydarzeń. Wyróżniamy dwa rodzaje planów: **ramowy** (przedstawiający najważniejsze wydarzenia) i **szczegółowy** (zawierający drobiazgowo informacje o najważniejszych wydarzeniach).

1. Na podstawie tekstu uzupełnij ramowy plan wydarzeń.

Dziś rano nie usłyszałem budzika i wstałem pół godziny za późno. Bardzo się zdenerwowałem, bo na pierwszej lekcji miała być klasówka z matematyki. Ten przedmiot sprawia mi trudność, ale tym razem dobrze się przygotowałem. Wybiegłem z domu bez śniadania i pędziłem do szkoły. Nagle usłyszałem przeraźliwe miauczenie i zobaczyłem, że na drzewie siedzi przerażony mały kotek. Spojrzałem na zegarek i pomyślałem, że jeśli się nim zajmę, nie zdążę na sprawdzian. Jednak nie mogłem go tam zostawić, mimo że byłem świadomy konsekwencji nieobecności na pierwszej lekcji. Wdrapałem się na drzewo i zdjąłem drżące zwierzątko. Gdy tylko postawiłem je na ziemi, natychmiast pojawiła się jego mama i razem z malcem pobiegła w pobliskie zarośla. Byłem szczęśliwy, że im pomogłem, ale martwiłem się szkołą. Przybiegłem do klasy w połowie lekcji, nieśmiało otworzyłem drzwi, ale na miejscu nauczyciela nie było matematyczki. Siedział tam pan od przyrody i opowiadał jakąś ciekawą historię. Okazało się, że pani od matematyki zachorowała i klasówka odbędzie się za dwa dni. Ale ulga!

1. Zbyt późna pobudka.	5. Podjęcie decyzji.
2. <i>Obawa spóźnienia na klasówkę.</i>	6. <i>Zdjęcie kotka z drzewa.</i>
3. Pośpiech w drodze do szkoły.	7. Przyjście do szkoły.
4. <i>Kotek na drzewie.</i>	8. <i>Odwołanie klasówki.</i>

1. Utóż historię na podstawie poniższego planu.

- Nieoczekiwana wizyta.
- Zakłopotanie domowników.
- Pokrzyżowanie planów.
- Rozpacz dzieci.
- Zaskakująca propozycja.
- Wspólna wyprawa.

W niedzielę rano niespodziewanie odwiedziła nas babcia Zosia. Byliśmy zakłopotani, bo zaplanowaliśmy wyprawę do zoo na cały dzień. Szczególnie rozpaczaty moje siostry. Nagle babcia Zosia zaproponowała, byśmy wspólnie udali się do sąsiedniego miasta na pokazy rycerskie. Od razu się zgodziliśmy. Zabawa była super!

2. Poniżej znajduje się plan wydarzeń zapisany zdaniem. Przepisz go ponownie, używając równoważników zdań.

- Robert wyjeżdża na wakacje.
- Na wsi poznaje grupę nowych kolegów.
- Razem wyruszają na sptyw kajakowy.
- Napotykają na szlaku zwalone drzewo.
- Biwakujący harcerze pomagają usunąć przeszkodę.
- Chłopcy bezpiecznie doptywają do końca.
- Robert wraca do domu z niezwykłymi wspomnieniami.

1. *Wyjazd Roberta na wakacje.*
2. *Poznanie grupy nowych kolegów.*
3. *Wspólny sptyw kajakowy.*
4. *Zwalone drzewo na szlaku.*
5. *Pomoc harcerzy w usunięciu przeszkody.*
6. *Bezpieczne zakończenie wyprawy.*
7. *Powrót Roberta do domu z niezwykłymi wspomnieniami.*

1. Utóż szczegółowy plan wydarzeń do historii obrazkowej.

1. Gra Jacka i Tomka w piłkę na podwórku.

2. Pechowe trafienie piłką w szybę okna sąsiadki.

3. Rozbicie szyby i gniew sąsiadki.

4. Poproszenie o radę nauczyciela.

5. Przeproszenie sąsiadki i podarowanie bukietu kwiatów.

6. Nowa szyba i kwiaty zdobiące okno.

1. Znajdź w wykreślanke wyrazy dotyczące planu wydarzeń i wynotuj je poniżej.

L	R	W	Q	V	X	C	R	G	Q	A	S
W	Y	D	A	R	Z	E	N	I	A	C	Z
M	O	T	N	Q	Z	R	J	N	W	G	C
K	O	L	E	J	N	O	Ś	Ć	N	Y	Z
K	F	R	Y	P	U	N	K	T	Y	O	E
G	K	F	W	B	S	O	Z	B	I	P	G
B	O	N	R	A	M	O	W	Y	U	E	Ó
P	H	N	C	K	L	O	R	P	R	F	Ł
C	H	R	O	N	O	L	O	G	I	A	O
P	Q	Z	D	A	N	I	E	D	N	M	W
R	Ó	W	N	O	W	A	Ż	N	I	K	Y

wydarzenia, kolejność, punkty, ramowy, zdanie, równoważnik,
szczegółowy, chronologia

Podповідź: punkty, kolejność, zdanie, równoważnik,
wydarzenia, ramowy, szczegółowy, chronologia

2. Zamień zdanie na równoważnik lub odwrotnie.

Kamila jedzie na szkolną wycieczkę.

Wyjazd Kamili na szkolną wycieczkę.

Znalezienie kociaka przez Kubę.

Kuba znajduje kociaka.

DZIŚ OPOWIEM CI HISTORIĘ – OPOWIADANIE

Opowiadanie to krótki utwór literacki o swobodnej formie i prostej akcji.

Opiera się na prawdziwych lub zmyślonych wydarzeniach.

Może mieć narrację pierwszo- lub trzecioosobową.

To przykład! Wymyśl inne opowiadanie!

1. Zaplanuj elementy świata przedstawionego w opowiadaniu, które napiszesz.

- A** miejsce akcji – *małe miasteczko, dom Zosi*
- B** czas akcji – *współcześnie, wakacje*
- C** bohaterowie – *mama, tata, Zosia (10 lat), czarodziej Rumbumbum*

2. Zapisz w punktach najważniejsze wydarzenia, które opiszesz.

1. *Wakacje w mieście.*

2. *Dziwne odgłosy w ogrodzie.*

3. *Spotkanie Zosi ze smokiem.*

4. *Historia smoka – poszukiwanie księżniczki.*

5. *Pomoc czarodzieja Rumbumbuma.*

6. *Smok w postaci psa.*

7. *Wielka przyjaźń Zosi i psa.*

1. Wymyśl tytuł opowiadania, którego plan napisałeś w zadaniu 2 z karty 118.

Smok szuka przyjaciół

2. Dopasuj sformułowania do części opowiadania, w których możesz ich użyć. Wpisz je w odpowiednie kolumny tabelki.

cała sytuacja wyjaśniła się, gdy..., pewnego razu..., po chwili..., wtedy nagle..., okazało się..., działo się to..., nigdy nie zapomnę dnia, kiedy..., chętnie wracam pamięcią do dnia, w którym..., po pewnym czasie..., później..., wszystko skończyło się..., ostatecznie..., dawno temu..., był kiedyś..., wkrótce..., nieoczekiwanie..., na koniec...

WSTĘP	ROZWINIĘCIE	ZAKOŃCZENIE
<p><i>Działo się to...</i></p> <p><i>Nigdy nie zapomnę dnia, kiedy...</i></p> <p><i>Chętnie wracam pamięcią do dnia, w którym...</i></p> <p><i>Dawno temu...</i></p> <p><i>Był kiedyś...</i></p>	<p><i>Pewnego razu...</i></p> <p><i>Po chwili...</i></p> <p><i>Wtedy nagle...</i></p> <p><i>Okazało się...</i></p> <p><i>Po pewnym czasie...</i></p> <p><i>Później...</i></p> <p><i>Wkrótce...</i></p> <p><i>Nieoczekiwanie...</i></p>	<p><i>Cała sytuacja wyjaśniła się, gdy...,</i></p> <p><i>Wszystko skończyło się...</i></p> <p><i>Ostatecznie...</i></p> <p><i>Na koniec...</i></p>

1. Na podstawie ćwiczeń z kart 118–119 napisz opowiadanie, wpisując poszczególne elementy w odpowiednie miejsca.

Smok szuka przyjaciela

tytuł

Pewnego upalnego lata Zosia siedziała w swoim ogródku i bardzo się nudziła. Były wakacje, ale ona nigdzie nie wyjechała i nie wiedziała, czym ma się zająć.

wstęp

Nagle usłyszała pomiędzy drzewami dziwne hałasy i huk, a po chwili wyszedł stamtąd najprawdziwszy smok! Zosia bardzo się przestraszyła, ale smok szybko wyjaśnił, że uciekł ze swojej bajki, bo szuka księżniczki, z którą mógłby się zaprzyjaźnić zamiast ją zjadać. Zosia była tylko zwykłą dziewczynką, ale powiedziała, że chętnie zastąpi księżniczkę. Smok bardzo się ucieszył. Nie wiedzieli jednak, jak przekonać rodziców... Wtedy między drzewami znów coś zaszeleściło i pojawił się czarodziej Rumbumbum, który właśnie tamtędy podróżował. Wystuchał całej historii i postanowił pomóc. Zamienił smoka w prześlicznego szczeniaczka!

rozwińcie

Zosia zabrała szczeniaczka do domu. Rodzice byli nim zachwyceni i zgodzili się, żeby został. I tak Zosia zyskała przyjaciela, a smok był bardzo szczęśliwy, bo nigdy więcej nie musiał nikogo zjadać.

zakończenie

POROZMAWIAJMY – DIALOG

Dialog to rozmowa co najmniej dwóch osób. Aby był prawidłowo zapisany, należy użyć odpowiednich znaków interpunkcyjnych (–).

Monolog to dłuższa wypowiedź jednej osoby.

1. Zaznacz w tekście fragment, który jest monologiem.

Albert od dawna planował podróż do Stanów Zjednoczonych. Wiele słyszał o ich niezwykłej przyrodzie. Po powrocie chętnie dzielił się ze znajomymi wrażeniami, jakie wywarła na nim ta podróż.

– Najbardziej zachwycił mnie widok Wielkiego Kanionu. Nigdy nie widziałem niczego piękniejszego. Trudno opisać to słowami. Te niezwykłe kolory są niepowtarzalne. Zrobiłem setki zdjęć, wiele pewnie takich samych, ale po prostu nie mogłem się oprzeć. Na pewno nie oddadzą uroku tego miejsca, bo to wszystko trzeba poczuć na miejscu, ale mam nadzieję, że wam się spodobają.

Mówił o podróży nieustannie. Każdemu opowiadał o innym miejscu, które go urzekło. Wszyscy słuchali z zainteresowaniem. Wiedzieli, że pasją Alberta są podróże, a ta była tą szczególnie wymarzoną. Jego opowieści były tak barwne, że słuchaczom wydawało się, że sami to wszystko widzieli.

1. Zapisz w formie dialogu wypowiedzi bohaterów komiksu.

- *Gdzie idziesz?*

- *Szukam mojego psa.*

- *Jeśli chcesz, mogę ci pomóc.*

- *To bardzo miłe z twojej strony.*

- *Pójdę do parku, a ty rozejrzyj się na sąsiedniej ulicy.*

- *Nie ma sprawy.*

- *Popatrz! Sam się odnalazł!*

- *A miałam takie dobre chęci.*

1. Dopasuj do dialogu odpowiednie komentarze z ramki.

- Witaj, Kasiu! – *krzyknęła radośnie Iza.*
- O, jak miło cię widzieć – *ucieszyła się Kasia.*
- Słyszałam, że ostatnio chorowałaś – *powiedziata z troską Iza.*
- Tak – *westchnęła Kasia.* – Przez kilka dni nie czułam się najlepiej.
- Ale skoro już jest dobrze, może wybierzemy się do kina? –
zapropnowała Iza.
- Z przyjemnością – *odpowiedziata z uśmiechem Kasia.*

westchnęła Kasia,
ucieszyła się Kasia,
powiedziata z troską Iza,
krzyknęła radośnie Iza,
odpowiedziata z uśmiechem Kasia,
zapropnowała Iza

2. Wstaw do dialogu odpowiednie znaki interpunkcyjne.

- Dzień dobry-powiedziata pani Sępotowska po wejściu do klasy.
- Dzień dobry-odpowiedzieli uczniowie.
- Dziś porozmawiamy o lekturze-zaczęła nauczycielka.-Czy wszyscy przeczytali *Akademę pana Kleksa*?
- Niestety nie zdążyłem dokończyć-powiedział nieśmiało Paweł.-
Ale zostało mi tylko kilkanaście stron.
- Ja również-dodała Agata.
- W takim razie dziś porozmawiamy o autorze i innych jego utworach,
a jutro zrobimy kartkówkę z treści-podsumowała polonistka.

1. Uzupełnij „dymki” wypowiedziami bohaterów. Wymyśl dialogi.

*Cześć, Basiu!
Dawno cię nie
widziałem, co
u ciebie słychać?*

*Witaj, Pawle!
Nie było mnie
w domu, bo wy-
obraż sobie, że
wygrałam w kon-
kursie wycieczkę
do Chin. Dopiero
wczoraj wróciłam.*

*Naprawdę? To
niesamowite!
Miałaś dużo
szczęścia! I jak ci
się tam podobało?*

*Było fantastycz-
nie! To piękny
kraj, bardzo od-
mienny od Eu-
ropy. Mogłabym
długo opowiadać,
tyle rzeczy tam
widziałam...*

To przykład – wymyśl inne dialogi!

*To może spotka-
my się jutro na
kawie? Chętnie
postucham chiń-
skich opowieści!*

*Oczywiście! Może
o siedemnastej
w herbaciarni
„Chinka” na Spo-
kójnej? To bardzo
milde miejsce.*

*„Chinka”? Wi-
dzę, że naprawdę
podało ci się
w Chinach! Do-
brze, zatem do
zobaczenia jutro!*

*Masz rację!
„Chinka” to teraz
moje ulubione
miejsce na spo-
tkania. Do jutra!*

1. Zaznacz właściwą odpowiedź.

Każda część dialogu zaczyna się:

- A małą literą
- B wykrzyknikiem
- C myślnikiem

Dialog to rozmowa:

- A dwóch osób
- B kilku osób
- C obie odpowiedzi są prawidłowe

Monolog:

- A może zastąpić dialog
- B jest wypowiedzią jednej osoby
- C nie jest używany do zapisywania odpowiedzi

W dialogu używamy języka:

- A potocznego
- B literackiego
- C obie odpowiedzi są prawidłowe

2. Uzupełnij dialog według własnego pomysłu. Pamiętaj o zastosowaniu odpowiednich znaków interpunkcyjnych.

- Cześć, stary! – krzyknął Janek.
- *Hej, chtopaki! Co tu robicie?*
- Idziemy pograć w piłkę. Idziesz z nami?
- *Nie mogę, muszę pomóc mamie w domu.*
- Szkoda. Ostatnio rzadko do nas dołączasz.
- *Brakuje nam dobrego bramkarza.* – powiedział z żalem Krzysiek.
- Może następnym razem. Trzymaj się.
- *Do zobaczenia w szkole!*

spróbuj inaczej uzupełnić dialog!

OPISZĘ CIĘ NAJLEPIEJ, JAK POTRAFIĘ! – OPIS POSTACI

Opisując postać, musisz się skoncentrować przede wszystkim na jej cechach zewnętrznych. Pamiętaj, aby trzymać się zasady: od ogółu do szczegółu, czyli najpierw pisać o tym, co widać na pierwszy rzut oka, a dopiero później o drobniejszych czy mniej znaczących cechach.

1. Przyjrzyj się poniższemu obrazkowi i zapisz poszczególne cechy widocznej osoby.

a. Wzrost – *wysoki*

b. Postura, sylwetka – *szczupła, zgrabna, wysportowana*

c. Ubiór – *niebieskie dzinsy rybaczki i pomarańczowa koszulka z krótkimi rękawkami, czarne pantofle na płaskim obcasie*

d. Kolor włosów – *brązowy*

e. Kształt twarzy – *owalny*

f. Kolor oczu – *zielone*

g. Nos – *długi, wąski*

h. Usta – *czerwone, umalowane*

i. Jakie sprawia wrażenie? – *pewna siebie, zdecydowana, spokojna, prowadzi aktywny tryb życia, lubi sport*

1. Znajdź w wykreślance jak najwięcej słów przedstawiających cechy wyglądu.

Z	S	P	U	L	C	H	N	Y	M	P	P	L	S	L	N
F	S	C	N	Q	F	B	G	Z	D	O	I	J	P	G	I
E	O	H	B	R	U	N	E	T	A	T	E	H	J	R	E
D	W	U	V	H	V	G	F	L	V	Ę	G	R	Y	Z	B
Z	A	D	P	I	W	N	E	W	H	Ż	I	W	A	Y	I
S	L	Y	F	I	L	I	G	R	A	N	O	W	A	W	E
Q	N	G	Z	C	W	F	U	E	F	Y	C	H	Z	K	S
F	A	H	Y	U	B	B	L	O	N	D	Q	J	W	A	K
U	M	I	Ę	Ś	N	I	O	N	Y	K	G	D	I	C	I
O	O	R	U	D	A	K	Z	I	E	L	O	N	E	H	E
N	I	S	K	I	X	S	Z	C	Z	U	P	Ł	Y	I	Q
O	O	R	I	B	H	K	A	S	Z	T	A	N	O	W	E
S	W	Y	S	O	K	I	C	M	P	O	C	T	Y	G	C

pulchny, brunet, piwne, filigranowa, blond, umięśniony, zielone,
niski, szczupły, kasztanowe, wysoki, owalna, potężny, niebieskie,
chudy, ruda, grzywka, piegi

1. Ustal kolejność poszczególnych elementów, które powinien zawierać opis postaci. Wpisz odpowiednie cyfry.

- 2 opis sylwetki
 1 przedstawienie postaci
 5 sposób mówienia, poruszania się, zachowanie
 6 ocena postaci
 4 ubiór
 3 twarz, cera, włosy, oczy, nos, znaki szczególne

2. Uzupełnij opis postaci, dobierając odpowiednie słowa z ramki.

Kajko to jeden z *tytułowych* bohaterów komiksu Janusza Christy pt. „Kajko i Kokosz”.

Jest niewielkiego *wzrostu*, jednak spośród innych postaci wyróżnia się *wyglądem* Nosi *czarną* tunikę, spod której wystaje żółta *koszula*, oraz jasnozielone spodnie i brązowe, *sznurowane* na rzemienie buty. Zwykle jest przepasany czerwonym paskiem i ma *czapkę* w tym samym kolorze. Uwagę zwracają jego czarne, *postrzępione* włosy, duży nos i uszy. Ma także czarne, *wesołe* oczy, które sprawiają, że budzi sympatię.

Mimo drobnej *postury* jest energiczny i wszędzie go petno. Nie może usiedzieć na jednym miejscu, ciągle jest gotowy *do działania*

Moim zdaniem to bardzo *pozytywny* bohater i gdy czytam o jego przygodach, zawsze poprawia mi się humor.

postrzępione, tytułowych, pozytywny, czarną, wzrostu, postury, koszula, wesołe, wyglądem, sznurowane, czapkę, do działania

1. Wybierz jedną z poniższych postaci i zredaguj jej opis, kierując się wskazówkami.

To przykład –
opisz pozostałe
postacie!

- Skąd znasz tę postać? Kim jest? W jakim pojawiła się filmie?

Postać, którą opisuję, to Superman, główny bohater serii filmów adaptujących historie z komiksów. To kosmita pochodzący z planety Krypton, który na Ziemi ma nadludzkie możliwości – m.in. potrafi latać, jest ogromnie silny, żadna ziemska broń nie może mu zrobić krzywdy. Zajmuje się walką ze złem i tapie przestępców.

- Opisz jej wzrost, posturę, może uda Ci się określić wiek bohatera.

Wygląda jak człowiek – jest młodym mężczyzną, dobrze zbudowanym i wysokim. Prawdopodobnie ma około trzydziestu lat.

- W co jest ubrana? Czy jakieś elementy garderoby zwracają szczególną uwagę?

Ubiera się w charakterystyczny niebieski kostium, do tego ma czerwone rękawice i wysokie czerwone buty oraz długą czerwoną pelerynę. Na jego piersi znajduje się trójkątny znak z literą S.

- Teraz opisz wygląd jej twarzy: kolor włosów, oczu, cery. Czy wyraz twarzy pokazuje jakieś emocje, cechy charakteru, a może nastawienie do innych osób?

Ma czarne włosy i ciemne oczy. Jest miły, wesoty i przyjazny, gdy rozmawia z ludźmi, którym pomaga, ale staje się surowy i groźny, gdy ma do czynienia z bandytami i przestępcami.

- Spróbuj opisać sposób poruszania się bohatera, który pamiętasz z filmu. Może mówi albo zachowuje się w jakiś charakterystyczny sposób?

Zazwyczaj porusza się jak człowiek, ale potrafi latać z ogromną prędkością i wykonywać tak szybkie ruchy, że ludzkie oko nie jest w stanie zobaczyć nic poza rozmytą plamą. Gdy leci, trzyma jedną rękę wyciągniętą przed siebie.

- Oceń postać. Jakie jest Twoje zdanie na jej temat? Czy budzi sympatię? A może wręcz przeciwnie?

To bardzo pozytywny bohater. Reprezentuje dobro, zawsze stoi po słusznej stronie i zawsze postępuje sprawiedliwie, a przy tym jest po prostu sympatyczny. Dlatego nie sposób go nie polubić.

MÓJ ZESZYT WYGLĄDA TAK! – OPIS PRZEDMIOTU

Opisując przedmiot, staraj się podać jak najwięcej jego cech: kształt, kolor, wielkość itp.

Nie zapomnij napisać, do czego służy, jak działa, skąd go masz.

1. Zapisz cechy, aby jak najlepiej przedstawić zeszyt, który znajduje się na rysunku.

Wielkość – *nieduży, cienki*

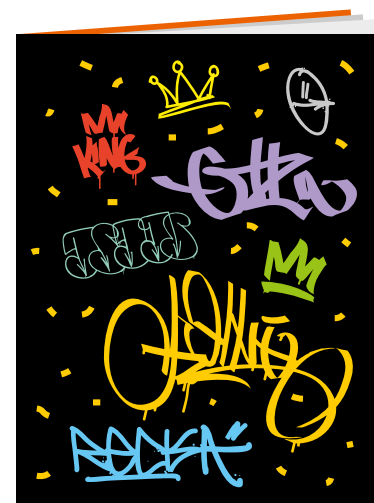
Kolor – *czarny, we wzorki, kolorowy*

Kształt – *prostokątny*

Znaki szczególne – *wzorki jak graffiti*

Do czego służy? – *brudnopis, do robienia notatek*

Do kogo należy? – *do mojego brata, do Mateusza*

2. Postaraj się zapisać jak najwięcej cech narysowanej zabawki.

czarno-biały, okrągły, miękki,

puchaty, pluszowy, zabawny,

w okularach, w czapce z pomponem,

z czerwonym balonikiem, małe

czerwone tapki, czarne skrzydełka,

czarne okrągłe oczka, małe żółte

dzióbek, czarne kropki na brzuchu

1. Uzupełnij opis wyrazami z ramki.

sentyment, drewnianych, nakręcany, wysokości, przyjemnie, plastikowych, niebieskiego, metalowych, od dziadków, drewnianym, błyszczące, ciemnobrązowa, plastiku, na perkusji, brązowego, pluszu, ładne

Przedmiotem, który chcę opisać, jest moja ulubiona zabawka. Dostałam ją

od dziadków

na szóste urodziny. Jest to małpka, grająca

na perkusji

Zwierzę zostało wykonane z *brązowego*

pluszu. Większość jej ciała jest *ciemnobrązowa*,

pluszu

jednak wewnątrz uszu, łąpek oraz pyszczek wykonano z jaśniejszego

Błyszczące

oczy i nos zrobiono z czarnego

plastiku

Twarz zabawki zdobi uśmiech, który rozwesela każdego, kto na nią spojrzy.

Małpka siedzi na niewielkim *drewnianym* stołeczku. Przed nią

znajduje się perkusja, która wygląda jak prawdziwa. Została wykonana

z *plastikowych* i *metalowych* elementów koloru

srebrnego, białego i *niebieskiego*. Zwierzę wprawia w ruch

nakręcany

mechanizm. Poruszając się, uderza w talerze

i bębny za pomocą *drewnianych* pateczek trzymanyh

w łapkach. Instrument wydaje wtedy *ładne* dźwięki, których

przyjemnie

się słucha. Zabawka ma około 20 centymetrów

wysokości,

więc nie zajmuje zbyt dużo miejsca.

Bardzo lubię tego pluszaka i czuję do niego *sentyment*,

ponieważ towarzyszy mi już od kilku lat i przypomina miłe chwile spędzone z dziadkami.

1. Uporządkuj kolejność elementów opisu.

- 4 przeznaczenie
- 2 wygląd
- 6 ocena
- 1 przedmiot
- 3 cechy szczególne
- 5 uzasadnienie wyboru

2. Opisz swój telefon, odpowiadając na poniższe pytania.

Jaki przedmiot opisujesz?

Smartfon firmy Nokia

Do czego służy?

Można nim robić zdjęcia, korzystać z internetu, grać w gry, rozmawiać przez telefon.

Jakiej jest wielkości, koloru, kształtu?

Dość duży, płaski, prostokątny, ma metalicznoniebieską obudowę.

Jakie ma cechy szczególne?

Ma futerał w zielono-żółte falujące paski.

Skąd wziął się w Twoim domu? / Skąd go masz?

Dostałem go od babci.

Jak go oceniasz? / Dlaczego jest dla Ciebie ważny?

Lubię go, ponieważ się nie psuje i robi bardzo ładne zdjęcia.

PRZYJMIJ MOJE ZAPROSZENIE – ZAPROSZENIE

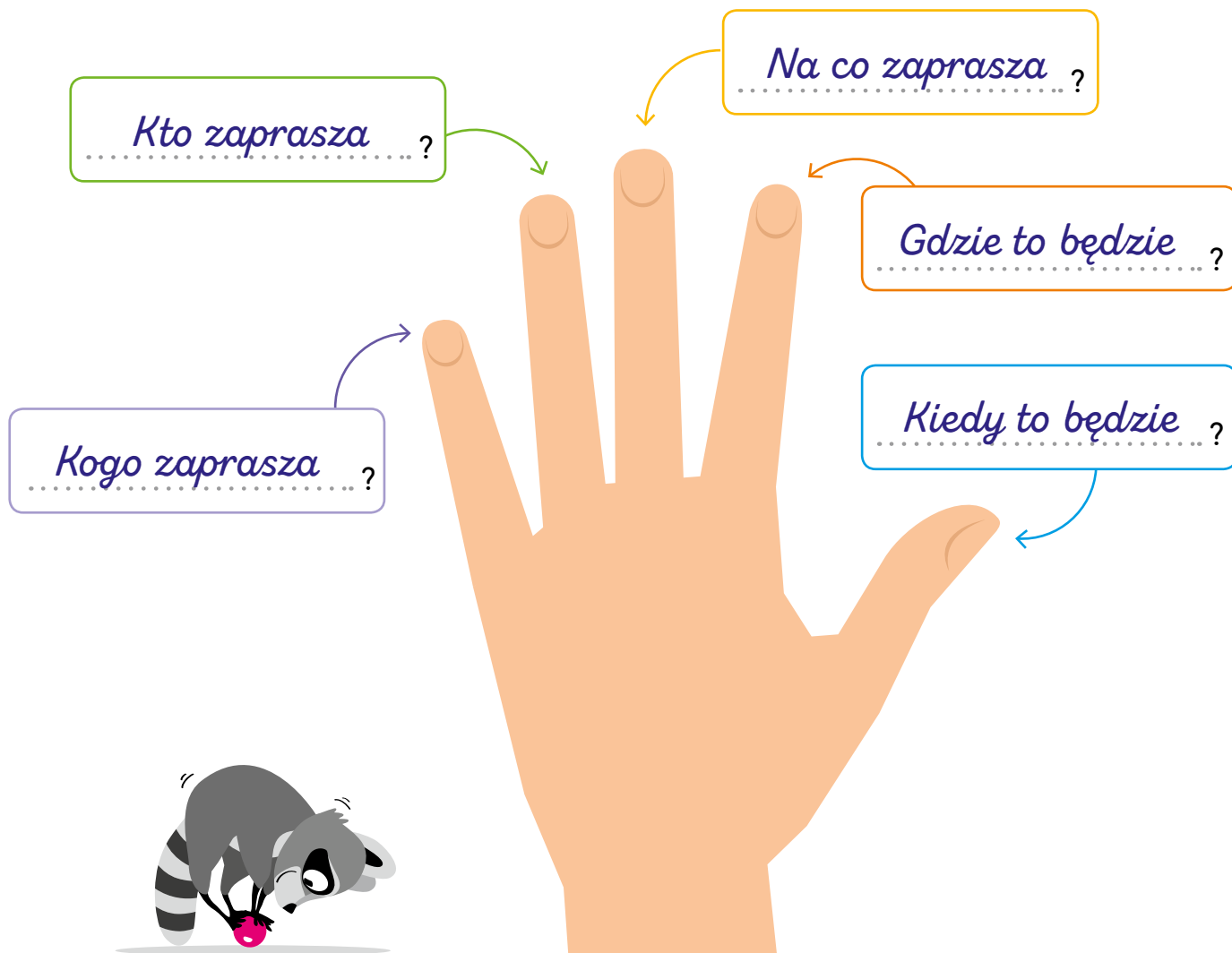
Zaproszenie to krótka forma wypowiedzi pisemnej, którą chcemy zachęcić kogoś do udziału w jakimś wydarzeniu.

Muszą się w nim znaleźć wszystkie niezbędne elementy: **kogo** zapraszasz, **na co**, **kiedy** się to odbędzie (data, godzina), **gdzie** i **kto** zaprasza?

Warto także dodać argumenty, zachęcające do przybycia na dane wydarzenie.

1. Uzupełnij schemat dłoni, wpisując pytania, na które odpowiedzi powinny znaleźć się w zaproszeniu.

1. Czego brakuje w poniższych zaproszeniach?

Mam zaszczyt zaprosić
Państwa Rzekkich
na uroczystość nadania imienia nowej szkole.
Odbędzie się ona 1.09.2022 r. o godz. 11.00.
Zachęcam do wzięcia udziału w tej uroczystości.
Dyrektor szkoły

brakuje adresu szkoły

Serdecznie zapraszam
na moje urodziny, które odbędą się
1 maja 2022 r. o godz. 13.00
w sali zabaw „Pinokio” przy ul. Carla Collodiego 4.
Będzie dużo dobrej zabawy i pyszne przekąski.
Janek

brakuje informacji, kto jest zapraszany

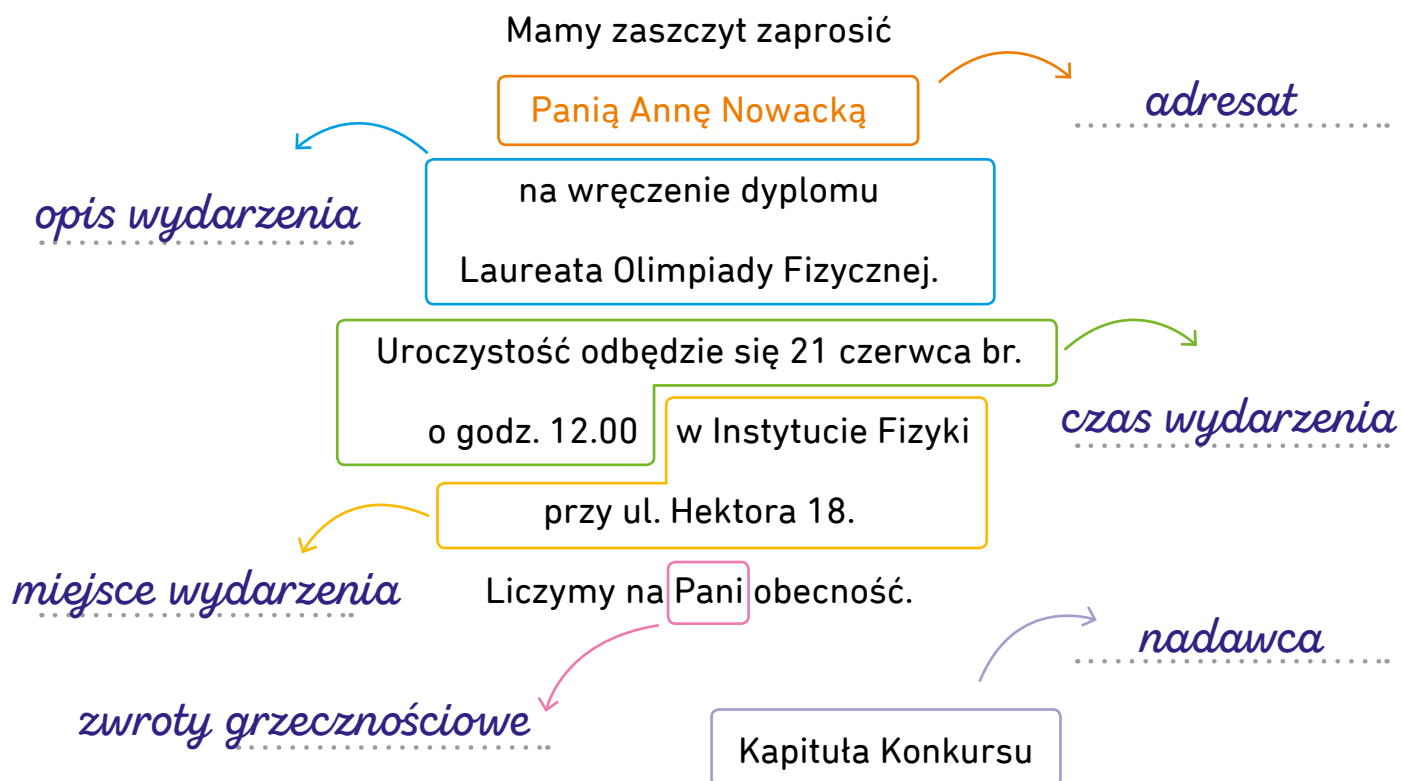
Zapraszam Cię,
Droga Moniko
6 grudnia o godz. 18.00
do mojego domu znajdującego
się przy ul. Azaliowej 14.
Będzie muzyka i wiele
niespodzianek.
Basia

*brakuje informacji, na co
to jest zaproszenie*

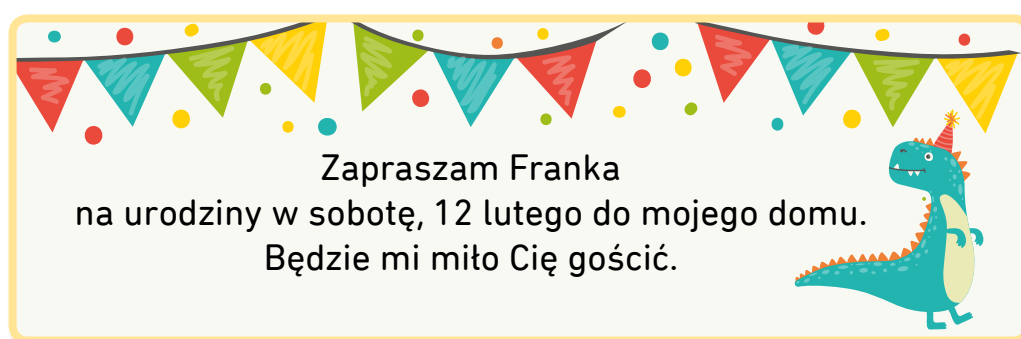
Chciałabym zaprosić wszystkich
miłośników fotografowania na wystawę
moich prac. Odbędzie się ona
17 lipca o godz. 10.00
w Miejskim Domu Kultury przy
ul. Jaracza 37. Chętnie opowiem o mojej
pasji i doradzę, jak wybrać aparat.

brakuje informacji, kto zaprasza

1. Podpisz wskazane elementy zaproszenia: adresat, nadawca, miejsce wydarzenia, czas wydarzenia, opis wydarzenia, zwroty grzecznościowe.

2. Popraw zaproszenie tak, aby zawierało wszystkie informacje.

Zapraszam Franka Kowalskiego na moje jedenaste urodziny,

w sobotę, 12 lutego 2021 r. do mojego domu przy ulicy Parkowej 17

w Jastarni.

Będzie mi miło Cię gościć.

Jaś Nowak

1. Uzupełnij zaproszenie według własnego pomysłu.

Serdecznie zapraszam *Kamile Krzysztofiak*

na *przyjęcie urodzinowe*

które odbędzie się *31 maja 2021 r. o godz. 17.00.*

w *kinie „Bajka” przy ul. Polnej 5*

Zapewniam wiele atrakcji i świetną zabawę.

..... *Basia Kot*

2. Podkreśl cechy, które są charakterystyczne dla zaproszenia.

- zwrot do adresata zapisywany wielką literą
- odbiorcą może być tylko konkretna osoba
- trzyma się konkretnego szablonu
- zawiera odpowiedzi na pytania: kto? kogo? na co? kiedy? gdzie?
- zachęca do przybycia na dane wydarzenie
- może być używane tylko z okazji ważnych uroczystości
- zawsze ma poważny ton

UWAGA! UWAGA! – OGŁOSZENIE

Ogłoszenie to krótka forma wypowiedzi, mająca na celu poinformowanie o czymś, ogłoszenie czegoś.

Może dotyczyć różnych spraw: kupna, sprzedaży, zagubionych, znalezionych przedmiotów.

1. Przeczytaj poniższe ogłoszenia. Zastanów się, jakich informacji w nich brakuje.

1

SPRZEDAM

*Sprzedam używany rower górski
w pełni sprawny.
Cena do negocjacji.*

2

ZGUBIONO KLUCZE

*Uczciwego znalazcę proszę
o kontakt.
Czeka nagroda.
Tel. 123 456 789*

3

*Poszukuję świadków wypadku
z 27 grudnia.
tel. 123 789 456*

4

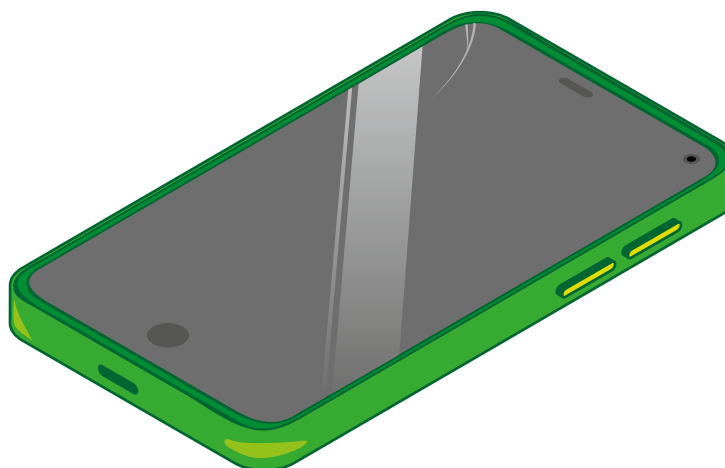
Wynajmę pokój

*w niewielkim domu.
Atrakcyjna cena.
Kontakt wyłącznie osobisty.*

1. *dane sprzedawcy i kontakt do niego*
2. *opis kluczy i miejsce ich zgubienia*
3. *nadawca i informacje o wypadku: co i gdzie się wydarzyło*
4. *nadawca, adres domu, możliwe godziny kontaktu*

1. Napisz ogłoszenie dotyczące zagubionego telefonu. Skorzystaj z szablonu.

miejsce na rysunek lub zdjęcie

nagłówek

ZGUBIONO TELEFON!

treść ogłoszenia

17 marca 2021 r. zgubiłem telefon na trasie autobusu 184. Telefon marki Samsung, zielona obudowa, znak charakterystyczny - naklejka z Supermanem na tyle telefonu i rysa w lewym górnym rogu ekranu. Dla uczciwego znalazcy przewidziana nagroda!

podpis nadawcy / dane kontaktowe

Tymek, tel. 555-621-765

1. Uzupełnij ogłoszenie niezbędnymi informacjami.

ZAGINAŁ PIES

16 *grudnia 2021 roku* zaginął *duży*, *brązowy* pies.

Ostatni raz był widziany w *okolicy ulicy Mitej*.

Wabi się *Rambo* i jest bardzo łagodny.

Dla znalazcy przewidziana sódka *nagroda!*

Maciek, tel. 532-700-224

2. Uporządkuj wyrazy, które mają utworzyć ogłoszenie.

komplet 4 cena telefon do sprzedam klasy podręczników 123 456 789
nowy do uzgodnienia zupełnie

Sprzedam zupełnie nowy komplet podręczników do 4 klasy.

Cena do uzgodnienia.

Telefon 123 456 789

korepetycji średniej niska student szkoły cena udzieli kontakt matematyki
podstawowej i uczniom 987 654 321

*Student matematyki udzieli korepetycji uczniom szkoły podstawowej
i średniej. Niska cena! Kontakt: 987 654 321*

1. Wybierz jeden z przedmiotów i napisz ogłoszenie, w którym poinformujesz o jego: zgubieniu, znalezieniu, kupnie, sprzedaży.

SPRZEDAM LUSTRO!

Na sprzedaż średniej wielkości, owalne lustro stojące w złotej ramie.

Lustro w starym stylu, ozdobne i zadbane.

Cena do ustalenia.

Kontakt: Patrycja Brzozowska, tel. 777-005-500

Poćwicz też inne ogłoszenia!

ZAPISZ, BO ZAPOMNISZ – NOTATKA

Notatka to skrót, streszczenie tekstu, które pozwala na zapamiętanie najważniejszych informacji.

Notować można w różnej formie:

- linearnej (pisanej tekstem ciągłym)
- graficznej (schematyczny rysunek, tabela itp.)

1. Przeczytaj tekst i sporządź na jego podstawie notatki w różnych formach (streszczenia, punktów, tabeli, drzewka i mapy myśli).

Gatunki i rodzaje literackie

Poznając kolejne teksty, należy zastanowić się, do jakiego rodzaju i gatunku literackiego one należą. W literaturoznawstwie obowiązuje konkretny podział. Wyróżniamy więc trzy rodzaje literackie: lirykę, epikę i dramat.

Utwory liryczne to te, które są rytmiczne, zawierają wiele środków poetyckich, takich jak metafory, przenośnie, epitety, wypowiedzi w nich podmiot liryczny i są zapisane wierszem. Należą do nich następujące gatunki: hymn, pieśń, oda, tren, fraszka, sonet, elegia, poemat liryczny i in.

Utwory epickie to proza, czyli dzieła zapisane tekstem ciągłym, w którym o wydarzeniach opowiada narrator. Gatunki należące do epiki to m.in. powieść, nowela, opowiadanie, epepeja, mit, baśń, legenda, pamiętnik, gawęda.

Ostatnim rodzajem literackim jest dramat, czyli utwór przeznaczony do wystawiania na scenie. Charakteryzuje go podział na akty, sceny i role. O wydarzeniach opowiadają sami bohaterowie w dialogach i monologach. Do dramatu należą następujące gatunki literackie: komedia, tragedia, dramat właściwy, dramat romantyczny, opera, operetka, szopka, misterium i in.

Streszczenie

Wyróżniamy trzy rodzaje literackie: lirykę, epikę i dramat.

Liryka to utwory poetyckie zapisane wierszem, np. pieśń czy tren.

Epika to proza, w której występuje narrator, np. powieść, opowiadanie.

Dramat to utwory sceniczne, podzielone na akty i sceny, np. komedia, tragedia.

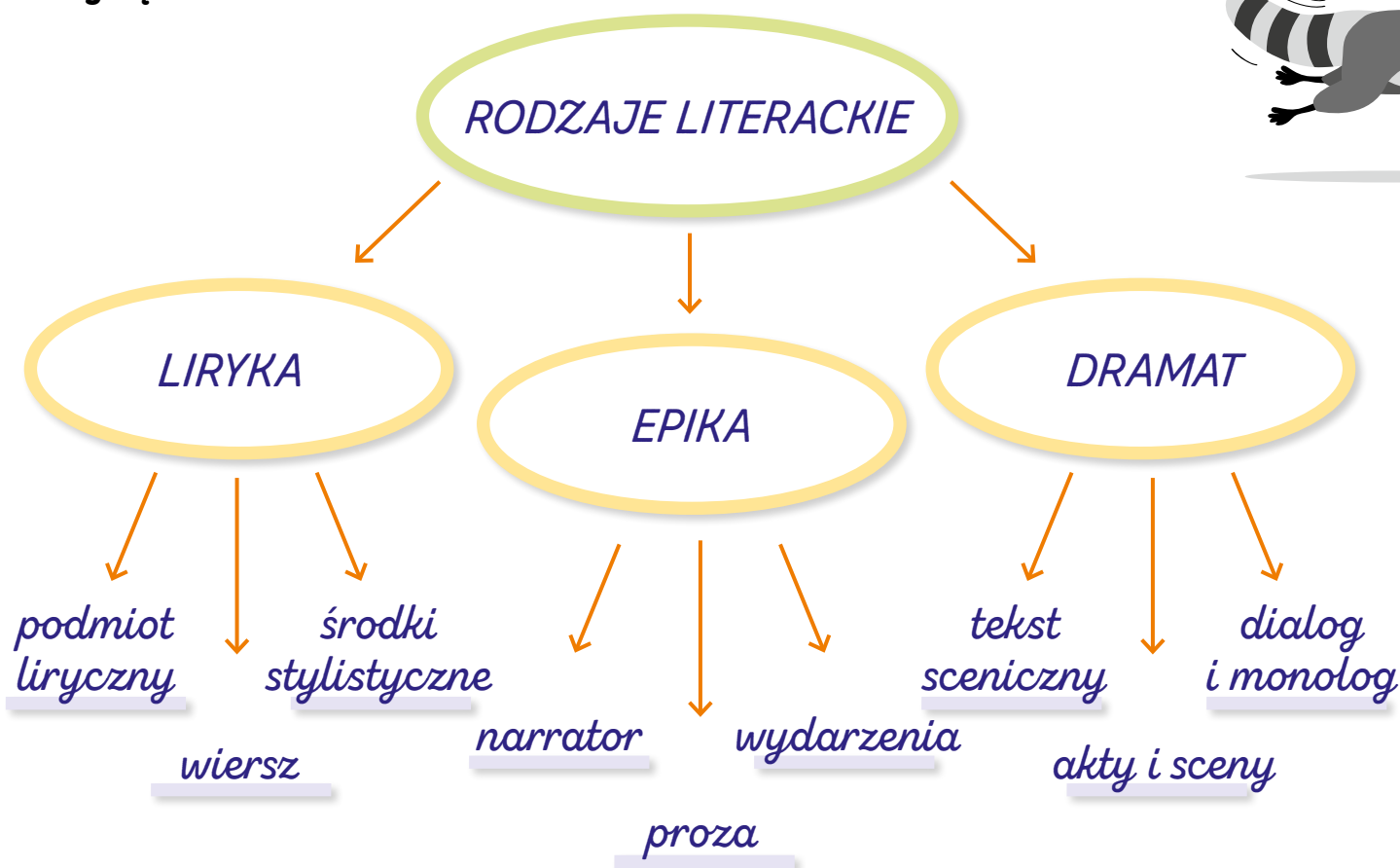
Punkty i podpunkty

- *Trzy rodzaje literackie: liryka, epika, dramat*
- *Liryka - utwory wierszem, podmiot liryczny, środki poetyckie*
- *Gatunki liryki: hymn, pieśń, oda, tren itd.*
- *Epika - utwory prozą, narrator*
- *Gatunki epiki: powieść, opowiadanie, nowela, epopeja itd.*
- *Dramat - utwory sceniczne, akty i sceny, dialog i monolog*
- *Gatunki dramatu: komedia, tragedia, dramat właściwy itd.*

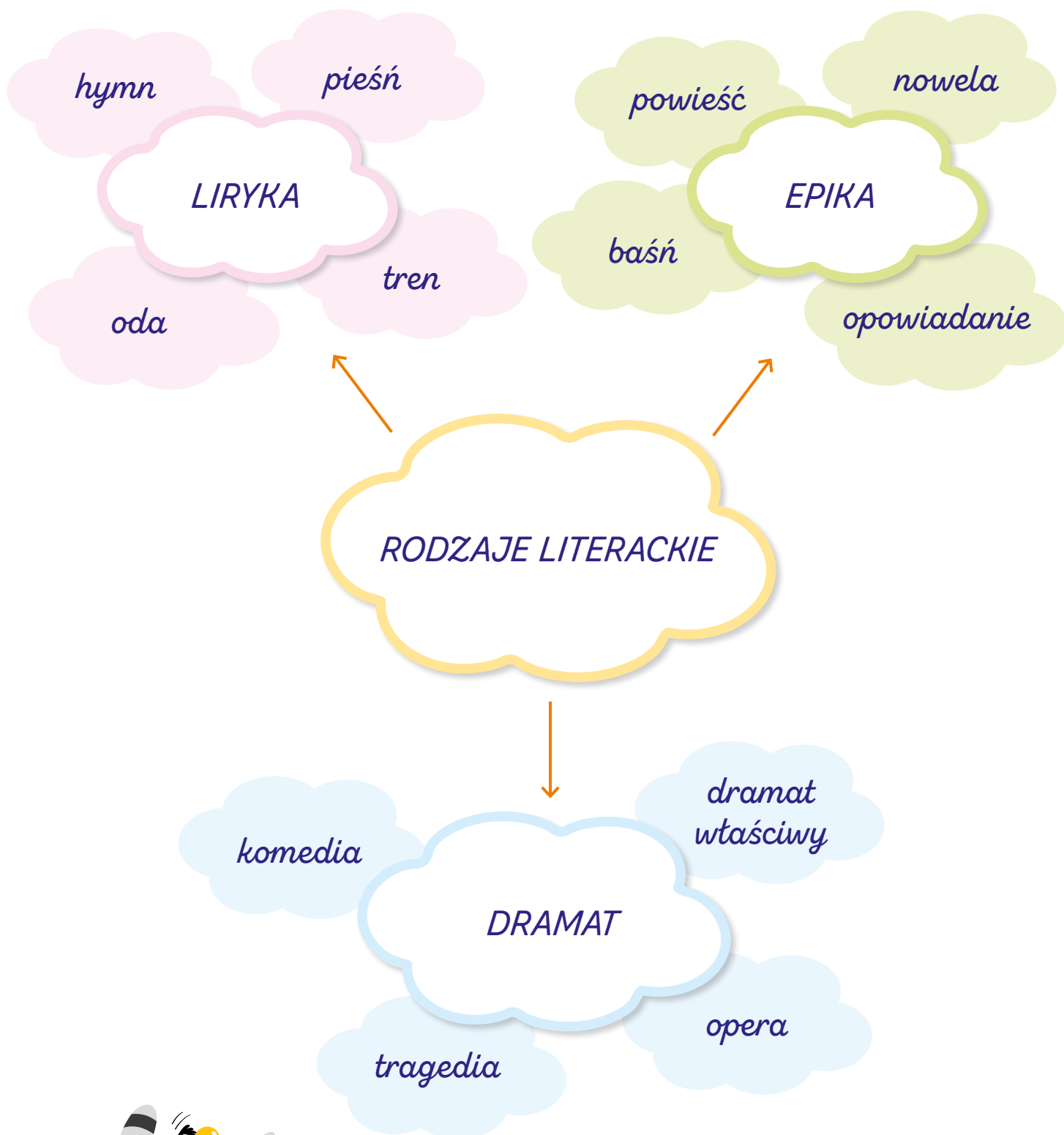
Tabela

RODZAJE LITERACKIE		
<i>liryka</i>	<i>epika</i>	<i>dramat</i>
GATUNKI LITERACKIE		
<i>hymn</i>	<i>powieść</i>	<i>komedia</i>
<i>pieśń</i>	<i>nowela</i>	<i>tragedia</i>
<i>oda</i>	<i>opowiadanie</i>	<i>dramat właściwy</i>
<i>tren</i>	<i>epopeja</i>	<i>dramat romantyczny</i>
<i>fraszka</i>	<i>mit</i>	<i>opera</i>
<i>sonet</i>	<i>baśń</i>	<i>operetka</i>
<i>elegia</i>	<i>legenda</i>	<i>szopka</i>

Rozgaźnienia – drzewko

Mapa myśli

SPIIS TREŚCI

Lektury

- *Mikołajek* Jean Jacques Sempé,
René Goscinny str. 1–5
- *Akademia Pana Kleksa*
Jan Brzechwa str. 6–11
- *Opowieści z Narnii.*
Lew, Czarownica i Stara Szafa
C.S. Lewis str. 12–15
- *Baśnie* str. 16–20
- *Felix, Net i Nika.*
Gang Niewidzialnych Ludzi
Jakub Kosik str. 21–24
- *Kajko i Kokosz. Szkoła latania*
Janusz Christa str. 25–29
- *Pinokio*
Carlo Collodi str. 30–31
- *Motyl*
Władysław Betza str. 32–34
- *Mazurek Dąbrowskiego*
Józef Wybicki str. 35–37

Fonetyka

- Po literce i po głosce str. 38–43
- Głoski str. 44–45
- Sylaby str. 46–47
- Wszystko po kolei – alfabet str. 48–50

Fleksja

- Czasownik str. 51–55
- Rzeczownik str. 56–60
- Przymiotnik str. 61–64
- Przysłówek str. 65–67

Przyimek str. 68–70

Spójnik str. 71–73

Składnia

- Zdania oznajmujące, pytające
rozkazujące str. 74–77
- Zdanie rozwinięte i nierozwinięte str. 78–80
- Zdanie i równoważnik str. 81–83
- Podmiot i orzeczenie str. 84–87
- Grupa podmiotu i grupa
orzeczenia str. 88–89

Ortografia i interpunkcja

- Gimnastyka ortograficzna z ó i u str. 90–93
- Gimnastyka ortograficzna z rz i ż str. 94–97
- Gimnastyka ortograficzna z ch i h str. 98–100
- Pisownia „nie” z różnymi częściami
mowy str. 101–103
- Kiedy użyć wielkiej litery? str. 104–107
- Interpunkcja str. 108–111

Wypowiedzi pisemne

- Życzenia i pozdrowienia str. 112–115
- Podziękowanie str. 116–118
- List str. 119–123
- Plan wydarzeń str. 124–127
- Opowiadanie str. 128–130
- Dialog str. 131–135
- Opis postaci str. 136–140
- Opis przedmiotu str. 141–143
- Zaproszenie str. 144–147
- Ogłoszenie str. 148–151
- Notatka str. 152–155

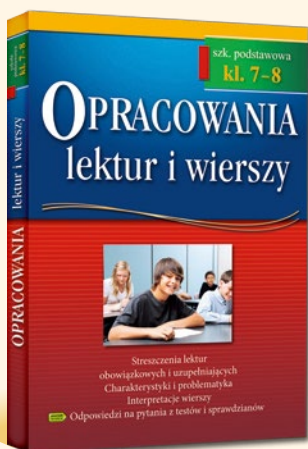
Opracowania lektur i wierszy

Omówienia
wszystkich
lektur!

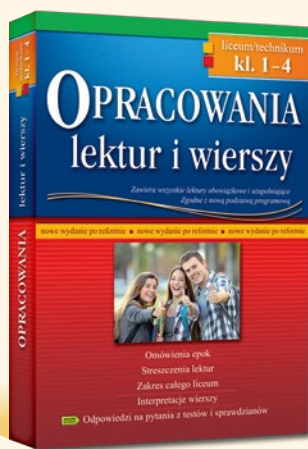
Opracowania lektur i wierszy dla klas 4–6 zawiera omówienia wszystkich znajdujących się w podstawie lektur, zarówno obowiązkowych, jak i uzupełniających, oraz interpretacje i analizy najczęściej omawianych wierszy wymienionych poetów. Są tutaj biografie, streszczenia, charakterystyki bohaterów, problematyka – wszystkie najważniejsze informacje o lekturze w jednym miejscu.

Zadbano o to, by język publikacji dostosować do młodych odbiorców, jest on zatem prosty, zrozumiały, bez niepotrzebnych encyklopedycznych terminów. Każdy uczeń z przyjemnością będzie korzystał z tej książki.

Książka zawiera odpowiedzi na pytania z testów i sprawdzianów, oznaczone symbolem **Pewniak na teście.**

OPRACOWANIA LEKTUR I WIERSZY –
SZKOŁA PODSTAWOWA – KLASY 7-8

OPRACOWANIA LEKTUR I WIERSZY –
LICEUM/TECHNIKUM – KLASY 1-4 –
PO REFORMIE

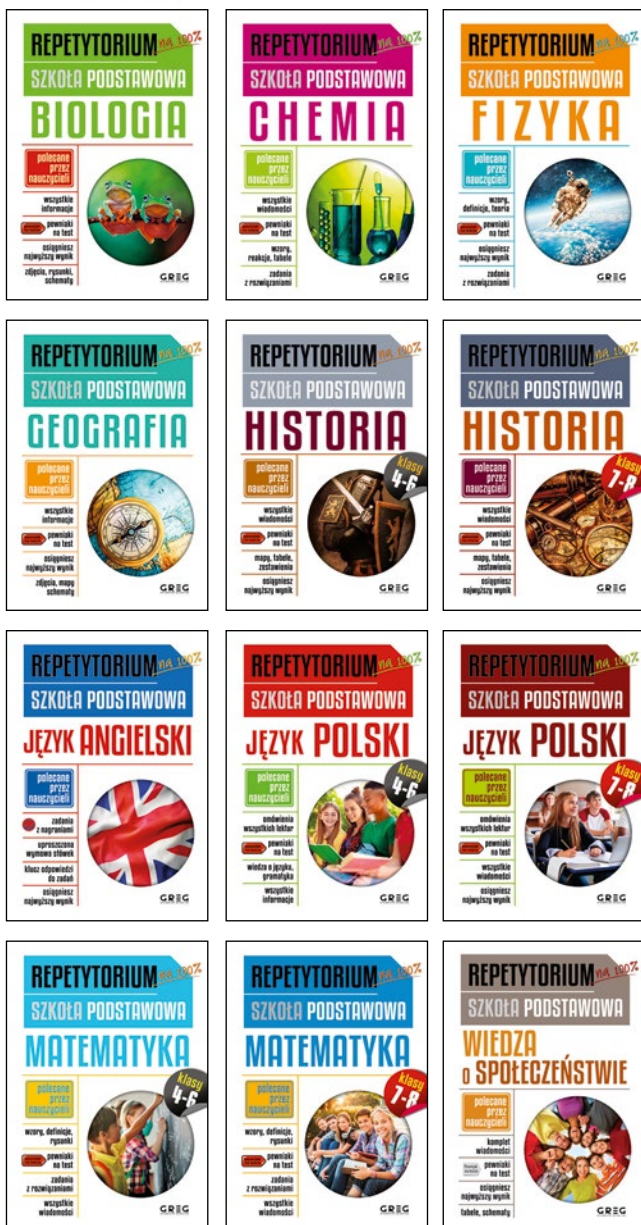
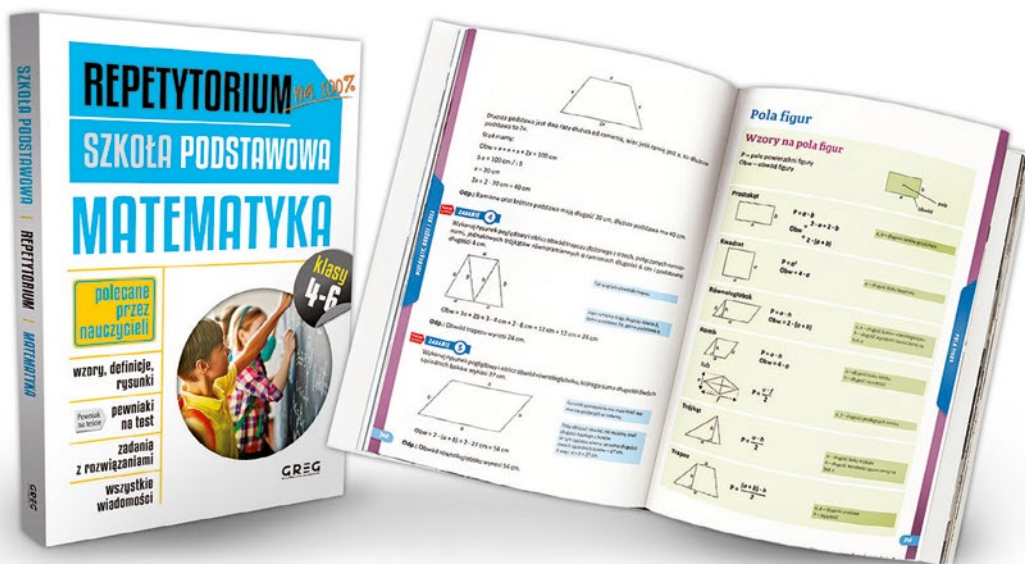

*Inni wydawcy zgadują,
czego trzeba się nauczyć –
my wiemy,
o co zapytają
nauczyciele!*

*Podręcznik powie Ci, jaki materiał musisz znać –
my Ci powiemy, co dokładnie będzie na teście!*

GREG
WYDAWNICTWO

Najlepsze REPETYTORIA do szkoły podstawowej!

Inni wydawcy zgadują,
czego trzeba się nauczyć –

pewniak na teście **my wiemy,**
o co zapytają
nauczyciele!

- Najlepsza seria repetytoriów
- Polecana przez nauczycieli
- Wszystkie wymagane wiadomości
- Pewniaki na test!

zamów on-line: www.greg.pl